

**GLAVNA SLUŽBA ZA REVIZIJU
JAVNOG SEKTORA REPUBLIKE SRPSKE**

GODIŠNJI REVIZORSKI IZVJEŠTAJ za 2025. godinu

sačinjen u skladu sa članom 21, stav 6.
Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske
(„Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/05 i 20/14)

Banja Luka, 31. juli 2025. godine

Sadržaj:

UVOD	1
1. Revizije koje provodi Glavna služba za reviziju	2
2. Finansijske revizije u izvještajnom periodu.....	4
2.1. Finansijske revizije za 2023. godinu provedene od 1.8. do 31.12.2024.	5
2.1.1. Finansijske revizije opština/gradova za 2023. godinu	6
2.1.2. Finansijske revizije javnih ustanova	16
2.1.3. Finansijske revizije privrednih subjekata	22
2.2. Finansijske revizije za 2024. godinu provedene od 1.1. do 31.7.2025.	34
2.2.1. Revizije korisnika budžeta Republike – obavezne po Zakonu (čl. 18.).....	35
2.2.2. Finansijske revizije fondova obaveznog socijalnog osiguranja	42
2.2.3. Finansijske revizije javnih ustanova i drugih subjekata	44
2.2.4. Finansijske revizije jedinica lokalne samouprave.....	51
2.3. Angažmani finansijske revizije na provjeri statusa datih preporuka	59
2.4. Preporuke date subjektima revizije u izvještajnom periodu	60
3. Revizije učinka u izvještajnom periodu.....	63
3.1. Okončane revizije učinka u izvještajnom periodu i revizije u toku	63
3.2. Rezultati provedenih revizija učinka.....	64
3.2.1. Opšti zaključci i preporuke revizije učinka	64
3.2.2. Pojedinačni izvještaji revizije učinka u izvještajnom periodu.....	65
„Funkcionisanje sistema za zaštitu od šumskih požara“	65
„Upravljanje održavanjem zgrada“	67
„Zaštita nepokretnih kulturnih dobara“	67
„Funkcionisanje socijalne zaštite starijih lica“	69
„Upravljanje grantovima u jedinicama lokalne samouprave“	70
„Formiranje cijena komunalnih usluga“	71
3.2.3. Rezultati naknadnih pregleda provođenja preporuka	73
3.3. Provođenje preporuka revizije učinka	73

UVOD

U skladu sa odredbama člana 21, stav 6. Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 98/05 i 20/14), Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske (u daljem tekstu: Glavna služba za reviziju) obavezna je da Narodnoj skupštini Republike Srpske podnese Godišnji revizorski izvještaj u kojem obuhvata najvažnije nalaze i preporuke iz finansijske revizije i revizije učinka za protekli izvještajni period i koji se dostavlja zajedno sa izvještajem o reviziji Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta Republike Srpske. Na taj način, Godišnji revizorski izvještaj za 2025. godinu se odnosi na period od 1. avgusta do 31. decembra 2024. godine, odnosno na revizije provedene u skladu sa godišnjim planom revizija za 2024. godinu i na period od 1. januara do 31. jula 2025. godine.

Vrhovne revizorske institucije u svakoj zemlji uobičajeno imaju značajnu ulogu u reviziji sistema i procesa upravljanja javnim sredstvima. Kao takve, one kontinuirano doprinose stabilnosti sistema finansijskog upravljanja, jačanju transparentnosti i odgovornosti svih korisnika javnih sredstava u okviru sveukupne javne potrošnje. U skladu sa zakonom, Glavna služba za reviziju je u svom radu, obavezna da primjenjuje INTOSAI¹ standarde revizije i revizorske standarde Međunarodne federacije računovođa (IFAC²). Skup standarda revizije javnog sektora (u daljem tekstu: ISSAI³) dio je šireg INTOSAI okvira profesionalnih objava/saopštenja kojeg, prema važećoj klasifikaciji iz 2019. godine, čine: INTOSAI principi (INTOSAI-P) u koje spadaju Limska i Meksička deklaracija, kao i principi transparentnosti i odgovornosti; zatim Međunarodni standardi vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) i Smjernice ili INTOSAI *Guidance* (GUID) kao konkretnija uputstva za revizore javnog sektora u području finansijske revizije, revizije učinka, revizije usklađenosti, kao i revizije u specifičnim područjima.

U svom radu, revizori Glavne službe za reviziju se oslanjaju na metodologije koje predstavljaju osnov za profesionalno djelovanje službe i to:

- Metodologiju za finansijsku reviziju,
- Metodologiju revizije učinka i
- Metodologiju za kontrolu kvaliteta.

Ove metodologije su ažurirane i usklađene sa ISSAI standardima i smjernicama i drugim relevantnim standardima i pravilima sadržanim u okviru međunarodnih revizorskih standarda koji se u Republici Srpskoj primjenjuju pri provođenju eksterne revizije javnog sektora, čime je obezbijeđeno da Glavna služba za reviziju funkcioniše kao nezavisan i profesionalan institucionalni oblik parlamentarnog nadzora u Republici Srpskoj.

¹ INTOSAI je akronim naziva „The International Organisation of Supreme Audit Institutions“, odnosno Međunarodna organizacija vrhovnih revizorskih institucija.

² Detaljnije na www.ifac.org.

³ ISSAI (International Standards of Supreme Audit Institutions) je skup standarda za reviziju javnog sektora razvijen od strane INTOSAI-ja.

1. Revizije koje provodi Glavna služba za reviziju

U skladu sa odredbama Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske (u daljem tekstu: Zakon), Glavna služba za reviziju je u izvještajnom periodu vršila finansijske revizije i revizije učinka, a prema ranije utvrđenom godišnjem planu revizija.

Glavna služba za reviziju je Zakonom ovlaštena da vrši reviziju: Narodne skupštine Republike Srpske, Službe Predsjednika Republike Srpske, Generalnog sekretarijata Vlade Republike Srpske, ministarstva i drugih republičkih organa, Vijeća naroda Republike Srpske, svih drugih budžetskih institucija koje se finansiraju iz budžeta, zatim fondova i drugih vanbudžetskih institucija osnovanih posebnim zakonom, budžeta opština i gradova u Republici Srpskoj, te sredstava dodijeljenih iz budžeta institucija/organizacija i bilo kojih sredstava koja su bilo kojoj instituciji obezbijeđena za realizaciju projekata od strane međunarodnih organizacija, kao zajam ili donacija za Republiku.

Finansijska revizija, prema čl. 18. Zakona, obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Predmet finansijske revizije su finansijski izvještaji koje korisnici budžeta Republike, opština ili gradova, vanbudžetski fondovi, upravne organizacije, javna preduzeća, javne ustanove i drugi subjekti javnog sektora za jednu fiskalnu/kalendarsku godinu sačinjavaju i dostavljaju u skladu sa važećim računovodstvenim okvirom u Republici Srpskoj.

Zajedno sa finansijskom revizijom pojedinačnih subjekata, Glavna služba za reviziju provodi i reviziju usklađenosti, i shodno ISSAI 4000, o tome izražava posebno „mišljenje o usklađenosti“ koje se odnosi na to da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima usklađene sa značajnim zakonskim i drugim propisima kojima su regulisane.

Rukovodstva revidiranih institucija odgovorna su za pripremu i fer prezentaciju informacija u finansijskim izvještajima. Ova odgovornost obuhvata osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usljed prevare i greške. Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstva su, takođe, odgovorna da osiguraju da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Revizorsko mišljenje o tome da li finansijski izvještaji revidiranog subjekta istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan bilansiranja; novčane tokove, prihode, primitke, rashode i izdatke, kao i izvršenje budžeta (za budžetske korisnike), u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj, izražava se u standardizovanoj formi u skladu sa ISSAI, a ono može biti: nemodifikovano ili tzv. pozitivno, odnosno mišljenje bez kvalifikacija i modifikovano mišljenje koje ima tri vrste (mišljenje sa rezervom, negativno mišljenje i uzdržavanje od mišljenja).

Vrste mišljenja o usklađenosti su kao i kod mišljenja o finansijskim izvještajima, te je tako moguće da jednom subjektu za isti revidirani period bude izraženo različito mišljenje o finansijskim izvještajima i o usklađenosti, s obzirom na to da određene neusklađenosti mogu biti značajne s jednog ili drugog aspekta.

Revizija učinka je posebna vrsta revizije koja podrazumijeva ispitivanje aktivnosti, programa i projekata u nadležnosti Vlade Republike Srpske i institucija javnog sektora u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti, te se tom revizijom obično obuhvata više godina i više subjekata povezanih istom temom revizije učinka. Izvještaji revizije učinka su, između ostalog, i u funkciji promovisanja dobrog upravljanja i javnosti rada institucija javnog sektora, a pored nalaza koji su direktno vezani za određenu temu/predmet revizije učinka, sadrže zaključke i preporuke koje su adresirane subjektima iz javnog sektora u skladu sa njihovim ulogama, nadležnostima i odgovornostima.

Po završetku svake revizije Glavna služba za reviziju priprema nacrt izvještaja o reviziji i dostavlja ga licu koje rukovodi institucijom radi davanja pisanih primjedbi. Rok za dostavljanje primjedbi je 15 dana po prijemu nacrta izvještaja o reviziji, a Glavna služba za reviziju dužna je da razmotri ove primjedbe i da konačan izvještaj dopuni prihvaćenim primjedbama. Konačan izvještaj dostavlja se svakoj revidiranoj instituciji i drugim korisnicima u skladu sa Zakonom, a potom se objavljuje i na internet-stranici (www.gsr-rs.org), čime svi revizorski izvještaji postaju javno dostupni.

Subjekti kojima su upućene preporuke revizije dužni su da (Glavnoj službi za reviziju, Ministarstvu finansija i nadležnom skupštinskom odboru) u roku od 60 dana od prijema konačnog izvještaja dostave akcioni plan za sprovođenje preporuka, odnosno pregled mjera i radnji koje su preduzete radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskom izvještaju.

U svim revizorskim izvještajima finansijske revizije gdje je prisutan kontinuitet u reviziji navode se nalazi i zaključci u vezi sa provođenjem preporuka datih u prethodnom izvještaju. Za subjekte i revizije koje se ne vrše u kontinuitetu Glavna služba za reviziju povremeno provodi posebne vrste angažmana na provjeri statusa ranije datih preporuka i o tome se izdaje izvještaj u obliku zaključka da li su i u kojoj mjeri date preporuke provedene.

Kod revizije učinka, provjera da li su preporuke provedene i da li su aktivnosti iz akcionih planova samih subjekata dovele do realizacije preporuka revizije, vrši se periodičnim angažovanjem u tzv. naknadnim pregledima revizije učinka, o čemu se sačinjava izvještaj.

Glavna služba za reviziju je uspostavila Registar preporuka (posebno za finansijske revizije i revizije učinka), s ciljem da se na jedinstven i sistematičan način zainteresovanim korisnicima prikažu sve preporuke koje su upućene revidiranim institucijama javnog sektora, kao i njihov status u pogledu provedenosti. Registar preporuka je dostupan na internet stranici Glavne službe za reviziju, redovno se ažurira i omogućena je pretraga po različitim elementima.

2. Finansijske revizije u izvještajnom periodu

U izvještajnom periodu, tj. od 1. avgusta 2024. godine do 31. jula 2025. godine provedeno je ukupno 90 pojedinačnih angažmana finansijske revizije, u skladu sa planovima revizijskih aktivnosti, obuhvataju reviziju finansijskih izvještaja i zajedno s njom reviziju usklađenosti, odnosno izraženo je 180 revizorskih mišljenja. To su revizije:

- 21 korisnika budžeta Republike kod kojih je po Zakonu obavezna finansijska revizija svake godine,
- četiri fonda socijalne zaštite,
- Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike prihoda budžeta Republike Srpske za 2024. godinu,
- 24 jedinice lokalne samouprave (od kojih je 12 provedeno u periodu 1.8 - 31.12.2024. (za 2023. godinu) i 12 revizija do 31.7.2025. (za 2024. godinu);
- 22 ustanove (iz oblasti visokog obrazovanja, zdravstva i slično),
- 15 privrednih subjekata (javna preduzeća, akcionarska društva i društva sa ograničenom odgovornošću);
- tri ostala subjekta (republička uprava, agencija, sekretarijat).

Na osnovu provedenih finansijskih revizija za prethodno pobrojane grupe subjekata izražena su revizorska mišljenja kako je navedeno u Tabeli br. 1.

Tabela br. 1. Revizorska mišljenja u izvještajnom periodu (1.8.2024 - 31.7.2025.) po grupama subjekata

Subjekti revizije		Broj revizija	Mišljenje o finansijskim izvještajima				Mišljenje o usklađenosti		
			P	R	N	U	P	R	N
Revizije za 2023. god.	Jedinice lokalne samouprave	12	2	9	1	-	1	11	-
	Javne ustanove	9	2	6	-	1	4	3	2
	Privredni subjekti	15	-	15	-	-	1	14	-
Revizije za 2024. god.	Budžetski korisnici	21	18	3	-	-	18	3	-
	Fondovi socijalne zaštite	4	4	-	-	-	4	-	-
	Konsolidovani izvještaj za korisnike budžeta Republike	1	-	1	-	-	1	-	-
	Jedinice lokalne samouprave	12	-	12	-	-	4	8	-
	Javne ustanove	13	6	7	-	-	3	10	-
	Ostali subjekti	3	2	1	-	-	2	1	-
Ukupno za izvještajni period:		90	34	54	1	1	38	50	2

Značenje skraćenica u tabeli: P – pozitivno mišljenje; R – mišljenje sa rezervom, N - negativno mišljenje i U – uzdržavanje od davanja mišljenja.

Subjekt revizije tj. lice koje rukovodi revidiranim subjektom, u skladu sa Zakonom, ima mogućnost da se izjasni o nacrtu izvještaja i da uloži pismene primjedbe u roku od 15 dana po prijemu nacrtu izvještaja. Glavna služba za reviziju dužna je da razmotri tako dostavljene primjedbe prije pripreme konačnog izvještaja i dopuni ga prihvaćenim primjedbama. Svakom subjektu koji je uložio primjedbe na nacrt revizorskog izvještaja se uz konačan izvještaj dostavlja i pisani odgovor u vidu obrazloženja o svim o prihvaćenim/neprihvaćenim primjedbama.

U izvještajnom periodu na 90 izvještaja finansijske revizije 11 institucija je dostavilo pisane primjedbe, dok su se ostali subjekti izjasnili da nemaju primjedbi ili nisu dostavili izjašnjenje. Primjedbe koje su dostavile institucije obuhvaćene revizijom, razmotrene su sa dužnom pažnjom, a osnovane i dokumentovane primjedbe su prihvaćene. Od dostavljenih primjedbi na 11 nacrtu izvještaja, u pet slučajeva su primjedbe djelimično prihvaćene, dok u šest slučajeva primjedbe nisu prihvaćene. Djelimično prihvaćene primjedbe nisu imale uticaj na data mišljenja.

Odnos broja izvještaja finansijske revizije i broja subjekata koji su dostavili primjedbe, kao i karakter i suština primjedbi ukazuje na visok nivo usaglašenosti nalaza, zaključaka i preporuka između Glavne službe za reviziju i subjekata revizije.

Kod nekih subjekata u posebnom dijelu izvještaja navedeno je i tzv. „skretanje pažnje“ na određena pitanja i situacije koji su predviđeni ISSAI 2706 i ISSAI 4000, odnosno na činjenice koje nisu imale uticaja na revizijsko mišljenje, ali su u skladu sa standardima revizije revizori procijenili da je potrebno da se korisnicima finansijskih izvještaja te činjenice naglase, jer neke od njih mogu u narednom periodu imati uticaja na mišljenje o finansijskim izvještajima ili o usklađenosti poslovanja, a neke zahtijevaju sveobuhvatnija rješenja u pogledu organizacije, planiranja ili normativne regulative. Takve činjenice obično zavise od budućih radnji ili događaja koji nisu pod direktnom kontrolom subjekta revizije ili se odnose na okolnosti na koje niži budžetski korisnici nisu mogli uticati.

U nastavku su u poglavljima 2.1. i 2.2. konkretnije navedeni najznačajniji nalazi i preporuke provedenih finansijskih revizija u periodu 1. avgust – 31. decembar 2024. godine (revidirani period 2023. godina) i u periodu 1. januar – 31. juli 2025. godine (revidirani period 2024. godina).

2.1. Finansijske revizije za 2023. godinu provedene od 1.8. do 31.12.2024.

U skladu sa planom revizijskih aktivnosti za 2024. godinu, u periodu od 01.08. do 31.12.2024. godine provedeno je ukupno 36 finansijskih revizija za izvještajni period 1.1 – 31.12.2023. godine za:

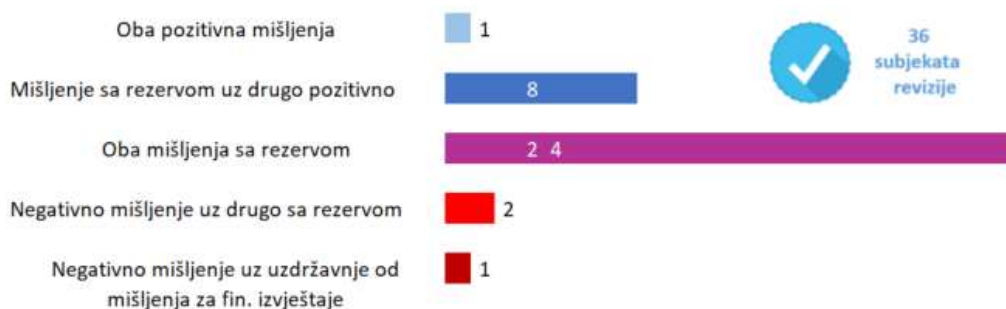
- 12 jedinica lokalne samouprave,
- 9 javnih ustanova i
- 15 preduzeća/privrednih društava.

U okviru ovih revizijskih izvještaja date su ukupno 534 preporuke, od čega je 286 za otklanjanje grešaka i nepravilnosti vezanih za finansijske izvještaje i 248 preporuka za otklanjanje utvrđenih neusklađenosti s propisima.

Revizorska mišljenja za 36 subjekata revidiranih u periodu 1.8 – 31.12.2024. godine:

- oba mišljenja (za finansijske izvještaje i za usklađenost) sa rezervom su u 24 izvještaja o reviziji,
- negativno mišljenje kod dva subjekta (za finansijske izvještaje Grad Prijedor, a za usklađenost JZU Apoteka Gradiška) pri čemu je drugo mišljenje sa rezervom,
- negativno mišljenje za usklađenost pri čemu je za finansijske izvještaje izdato uzdržavanje od mišljenja (za JZU Apoteka Foča),
- mišljenje sa rezervom za finansijske izvještaje uz pozitivno mišljenje koje se odnosi na usklađenost je kod pet subjekata, a pozitivno za finansijske izvještaje uz mišljenje sa rezervom za usklađenost imala su tri subjekta,
- oba pozitivna mišljenja ima jedan subjekt (JU Narodna biblioteka „Filip Višnjić“, Bijeljina).

U narednom prikazu je data struktura mišljenja za subjekte koji su revidirani u periodu 1.8. – 31.12.2024. god., a detaljnije o tim revizijama u nastavku teksta.

Mišljenje za revizije provedene od 1.8. do 31.12.2024.

Grafikon br. 1: Struktura datih mišljenja za revizije provedene od 1.8. do 31.12.2024. (revidirani period je 2023. godina)

2.1.1. Finansijske revizije opština/gradova za 2023. godinu

U periodu od 01.08. do 31.12.2024. godine objavljeno je 12 izvještaja finansijske revizije jedinica lokalne samouprave (za 2023. godinu). Vrsta datih mišljenja i broj preporuka za ove JLS navedeni su u Tabeli br. 2.

Tabela 2: Izvještaji za revidirane JLS u periodu 1.8 – 31.12.2024. godine

RB	Subjekt revizije	Revizijsko mišljenje		Broj datih preporuka	
		Finansijski izvještaji	Usklađenost	Finansijski izvještaji	Usklađenost
1.	Opština Oštra Luka	sa rezervom	sa rezervom uz s.p. ⁴	5	4
2.	Opština Pale	sa rezervom	sa rezervom uz s.p.	8	11
3.	Opština Trnovo	sa rezervom	sa rezervom uz s.p.	8	12
4.	Opština Kalinovik	sa rezervom	sa rezervom uz s.p.	7	11
5.	Opština Sokolac	sa rezervom	sa rezervom uz s.p.	9	10
6.	Opština Krupa na Uni	sa rezervom	sa rezervom uz s.p.	15	8
7.	Opština Šipovo	sa rezervom	pozitivno uz s.p.	8	1
8.	Opština Srbac	sa rezervom	sa rezervom uz s.p.	8	10
9.	Opština Novi Grad	pozitivno	sa rezervom uz s.p.	5	10
10.	Opština Kozarska Dubica	sa rezervom	sa rezervom uz s.p.	4	8
11.	Grad Laktaši	pozitivno	sa rezervom uz s.p.	3	5
12.	Grad Prijedor	negativno	sa rezervom uz s.p.	15	14
Ukupan broj 199 datih preporuka:				95	104

Prosječan broj preporuka po izvještaju za ove jedinice lokalne samouprave je 16,6 i taj broj pokazuje rast u odnosu na prethodni revizijski ciklus, mada treba imati u vidu da se u okviru revizije opština/gradova preporuke upućuju i nekim od nižih budžetskih korisnika u tim JLS (predškolske ustanove, turističke organizacije, domovi zdravlja, lokalne agencije i slično).

⁴ s.p. je skraćenica za „skretanje pažnje“ (dataljnije na str. 4. ovog izvještaja).

„Skretanje pažnje“ je uz mišljenje o usklađenosti izraženo za svih 12 revidiranih jedinica lokalne samouprave, a odnosi se na primjenu Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske. Naime,

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredbi Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena od strane Ustavnog suda Republike

Srpske.

Koeficijenti utvrđeni pojedinačnim Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Pale prilagođeni su odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, osim za niže utvrđene koeficijente za poslove razvrstane u prvu i drugu platnu grupu.

U ostalim revidiranim gradovima/opštinama su koeficijenti za obračun plata zaposlenih prilagođeni odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Pored toga, u opštini Kalinovik lice imenovano za direktora JZU Dom zdravlja „Sveti Luka“ obavlja i poslove ljekara kao jedini zaposleni doktor medicine u navedenoj ustanovi. Propisima kojim se uređuje oblast rada i plata zaposlenih u zdravstvu nije definisan način evidentiranja sati na radu i obračuna plate direktorima domova zdravlja koji su uporedo angažovani i u timovima porodične medicine ili na obavljanju drugih zdravstvenih usluga.

Revizorski nalazi od uticaja na mišljenje o finansijskim izvještajima

U Gradu Prijedor (gradska uprava i više budžetskih korisnika) i Opštinama Pale, Kalinovik, Šipovo, Oštra Luka, Krupa na Uni i Srbac (uključujući i niže budžetske korisnike), popis imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine nije organizovan i izvršen (djelimično ili u potpunosti) u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Napomene i pisana obrazloženja uz finansijske izvještaje opština Trnovo, Kalinovik i Srbac (i nižih budžetskih korisnika), Opština Šipovo, Krupa na Uni, Sokolac, Grada Prijedor i njegovih nižih budžetskih korisnika (JU Dječiji vrtić "Radost", JU Pozorište „Prijedor“, JU „Centar za prikazivanje filmova“, JU Galerija „Sreten Stojanović“, Agencije za ekonomski razvoj "Preda-Pd", JZU „Dom zdravlja“, JU Matični muzej Kozare“ Prijedor) ne sadrže potrebne informacije i obrazloženja propisana članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda. U Napomenama uz finansijske izvještaje Opštine Šipovo nije dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja.

Osim toga, revizorski nalazi koji opredjeljuju **jedno negativno mišljenje i devet mišljenja sa rezervom o finansijskim izvještajima** opština/gradova za period 1.1 - 31.12.2023. godine, a koji se u najvećoj mjeri odnose na odstupanja od Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog okvira za budžetske korisnike i drugih pravilnika koji su navedeni u nastavku.

Nepotpuna konsolidacija i iskazivanje učešća u kapitalu

Grad Prijedor nije iskazao akcije i učešća u kapitalu od ukupno 3,3 miliona KM, jer osnivački ulozi budžetskih korisnika: JU „Centar za socijalni rad“ (167 hiljada KM), JU Dječiji vrtić "Radost" (1,62 miliona KM), JU „Pozorište“ Prijedor (1,4 miliona KM), JU „Centar za prikazivanje filmova“ Prijedor (86 hiljada KM), Agencije za ekonomski razvoj Grada "Preda-Pd" (5 hiljada KM), JZU „Dom zdravlja“ Prijedor (2 hiljade KM) i JU Galerija „Sreten Stojanović“ (1 hiljada KM) nisu evidentirani u glavnoj knjizi trezora Grada Prijedor.

U Konsolidovani finansijski izvještaj opštine za 2023. godinu nije uključena neto imovina/kapital iz bilansa stanja svih entiteta koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem, odnosno konsolidacija nije izvršena na način kako je to propisano (Opštine Kalinovik, Sokolac, Šipovo, Oštra Luka i Krupa na Uni).

U Opštini Pale prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2023. godinu nije izvršena eliminacija osnivačkih uloga u nižim budžetskim korisnicima, a vrijednost srazmjernog učešća u neto imovini KP „Gradske toplane“ a.d. Pale iskazana je u negativnom iznosu za ukupan gubitak iznad vrijednosti kapitala.

U Opštini Šipovo su precijenjeni akcije i učešća u kapitalu i trajni izvori za 763 hiljade KM, jer su više iskazana učešća u kapitalu kod JU Dom kulture “Nikola Kokošar”, JU Kulturno sportski centar “9. Januar” i JKP “Šipovo”, dok je manje iskazano učešće u kapitalu kod JU Turistička organizacija Opštine Šipovo.

Iskazivanja imovine u stalnim sredstvima i trajnih izvora

U Gradu Prijedor je nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana više za 11,48 miliona KM, za koliko je manje iskazana proizvedena stalna imovina, jer vrijednost vodovoda „Crno Vrelo“ u navedenom iznosu nije prenesena na sredstva u upotrebi.

Opština Kozarska Dubica nije izvršila prenos dijela sredstava u pripremi na sredstva u upotrebi za vrijednost izvršene rekonstrukcije zgrade JP „Centar za informisanje i kulturu“, zbog čega je više iskazana imovina u stalnim sredstvima u pripremi, a manje stalna imovina u upotrebi za 587 hiljada KM.

U Opštini Pale vrijednost nefinansijske imovine po osnovu izvršenog opremanja gradskog građevinskog zemljišta sredstvima investitora nije priznata po trošku nabavke već su precijenjeni obračunski prihodi na ime primljenih pomoći u naturi za 44 hiljade KM, zgrade i objekti za 24 hiljade KM i nefinansijska imovina u pripremi za 20 hiljada KM.

U Opštini Pale zemljište namijenjeno prodaji nije klasifikovano u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, pa je stalna imovina namijenjena prodaji potcijenjena za 442 hiljade KM, a za isti iznos precijenjena je neproizvedena stalna imovina.

U Opštini Trnovo bruto vrijednost nematerijalne proizvedene imovine je precijenjena, a proizvedena stalna imovina potcijenjena za najmanje 182 hiljade KM, jer su ulaganja izvršena u pribavljanje projektne dokumentacije za izgradnju objekata priznata na poziciji nematerijalne proizvedene imovine, iako ista ne zadovoljava kriterijume priznavanja zahtijevane MRS JS 31 Nematerijalna imovina i odredbama pravilnika za budžetske korisnike. Osim toga, više je iskazana vrijednost nematerijalne proizvedene imovine, kao i finansijski rezultat ranijih godina za 7 hiljada KM, jer Šumsko-privredna osnova za privatne šume donesena u ranijem periodu nije na snazi.

Takođe u Opštini Trnovo, zbog toga što amortizacija nije obračunata i alocirana sistematski tokom njihovog vijeka trajanja, precijenjen je finansijski rezultat tekuće i ranijih godina, po osnovu prostornih planova i Šumsko-privredne osnove za privatne šume (sa periodom važenja 01.01.2017-31.12.2026. godine), kao i po osnovu prethodno navedene projektne dokumentacije za izgradnju objekata.

U Opštini Oštra Luka troškovi amortizacije Prostornog plana i Šumsko-privredne osnove nisu sistematski alocirani (raspoređeni) tokom vijeka trajanja sredstva, pa su potcijenjene vrijednosti nematerijalne proizvedene imovine za 24 hiljade KM, finansijski rezultat tekuće godine i finansijski rezultat ranijih godina za po 12 hiljada KM, a precijenjeni su rashodi amortizacije za 12 hiljada KM.

U Opštini Krupa na Uni ulaganja u izgradnju lokalnog puta, troškovi izrade idejnog projekta i stručnog nadzora nad izvođenjem radova nisu evidentirani u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS JS 17- Nekretnine, postrojenja i oprema, pa su zbog toga manje iskazani nefinansijska imovina u pripremi (300 hiljada KM) i izdaci za nefinansijsku imovinu (4 hiljade KM), a više su iskazani saobraćajni objekti (295 hiljada KM) i rashodi stručnih usluga (4 hiljade KM).

Potraživanja

U Opštini Trnovo su za 84 hiljade KM više iskazana potraživanja po osnovu prodaje zemljišta, a potcijenjena je nefinansijska imovina – zemljište za 45 hiljada KM i precijenjen finansijski rezultat ranijih godina za 39 hiljada KM, jer ugovor o prodaji zemljišta nije zaključen, te priznavanje potraživanja nije u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

U Opštini Kozarska Dubica potraživanja po osnovu komunalne naknade koja nisu naplaćena duže od 12 mjeseci od datuma dospjeća nisu korigovana i klasifikovana kao sumnjiva i sporna potraživanja u skladu sa propisanim računovodstvenim politikama, pa su po tom osnovu precijenjeni ukupna vrijednost potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode za 1,35 miliona KM i finansijski rezultat ranijih godina za 1,08 miliona KM, a manje su iskazani obračunski rashodi u tekućoj godini za 268 hiljada KM.

U Gradu Prijedor su za 884 hiljade KM više iskazana kratkoročna potraživanja od građana za izgradnju vodovodne mreže „Crno Vrelo“ i za 400 hiljada KM dugoročni zajmovi dati "Toplani" a.d. Prijedor, jer nije izvršena korekcija vrijednosti i reklasifikacija istih, s obzirom da su dospjeli na naplatu u ranijim godinama.

U Opštini Pale klasifikacija i korekcija vrijednosti potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospjeća nije izvršena pravovremeno, usljed čega su više iskazani finansijski rezultat ranijih godina za 650 hiljada KM, rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (506 hiljada KM) i dospjela potraživanja za naknade i takse za koje je produžen rok plaćanja (144 hiljade KM), a potcijenjeni su finansijski rezultat tekuće godine za 506 hiljada KM, sporna potraživanja i korekcija potraživanja za neporeske prihode za 144 hiljade KM.

U Opštini Kalinovik nije vršena procjena naplativosti potraživanja po osnovu prodatog zemljišta koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma, pa su zbog toga precijenjena potraživanja i finansijski rezultat tekuće godine za 290 hiljada KM, a manje su iskazana sporna potraživanja i korekcija potraživanja po osnovu prodaje, kao i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine za isti iznos.

U Opštini Krupa na Uni su zbog pogrešne klasifikacije više iskazana ostala kratkoročna potraživanja za 227 hiljada KM, a manje su iskazani kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti za 215 hiljada KM, potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode za 7 hiljada KM i ostala kratkoročna razgraničenja za 5 hiljada KM.

Obaveze

Grad Prijedor je manje iskazao ostale dugoročne obaveze od 2,44 miliona KM i ostale kratkoročne obaveze od 416 hiljada KM po osnovu ugovora o sistemu modernizacije i održavanju javne rasvjete, pri čemu su dugoročno razgraničeni rashodi iskazani u većem iznosu za 2,85 miliona KM.

U Opštini Kozarska Dubica nije izvršena klasifikacija reprograma poreskog duga po osnovu poreza i doprinosa prema ročnosti, čime su potcijenjene dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između jedinica vlasti, a više su iskazane obaveze za lična primanja za 91 hiljadu KM.

U Opštini Srbac su za 30 hiljada KM više iskazani rashodi i obaveze po osnovu subvencija jer su evidentirani u periodu u kojem nisu nastali.

U Opštini Sokolac su obaveze po osnovu tekućih doznaka građanima evidentirane kao obaveze iz poslovanja u najmanjem iznosu od 103 hiljade KM.

Prihodi i primici

U Opštini Pale su precijenjeni obračunski prihodi po osnovu vanrednih događaja za najmanje 7,6 miliona KM, a za isti iznos potcijenjene su revalorizacione rezerve, jer povećanje tržišne vrijednosti zemljišta nije evidentirano u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

U Gradu Prijedor su manje iskazani prihodi obračunskog karaktera za 102 hiljade KM i finansijski rezultat ranijih godina za 498 hiljada KM, po osnovu obračunate naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i rente za izgradnju objekata koje su investitorima odobrene za plaćanje na period koji je duži od godinu dana, jer navedene naknade nisu iskazane u skladu sa Uputstvom o primjeni MRS JS 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos) već kao dugoročno razgraničeni prihodi od 600 hiljada KM.

U Opštini Krupa na Uni usljed pogrešne klasifikacije prihoda od usluga isporuke vode u javnom vodovodu više su iskazani prihodi po osnovu naknada za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa, a manje su iskazani prihodi od pružanja javnih usluga za 60 hiljada KM.

Grad Prijedor nije evidentirao primitke od naplate zajmova datih JP „Zavod za izgradnju grada“ Prijedor pa su primici od finansijske imovine iskazani manje za 136 hiljada KM.

U Opštini Pale su primici za nefinansijsku imovinu iskazani u većem iznosu za 142 hiljade KM, kao i imputirani izdaci za zatvorene avanse, jer primici za nefinansijsku imovinu po osnovu prodatog zemljišta nisu evidentirani u periodu kome pripadaju prema načelu nastanka poslovnog događaja.

U Opštini Srbac su pogrešno klasifikovani primici po osnovu avansa, tj. više su iskazani primici za ostale stambene objekte i jedinice, a manje ostali primici po osnovu primljenih avansa za 1,37 miliona KM.

Rashodi i izdaci

U Opštini Sokolac su rashodi za lična primanja zaposlenih u iznosu od 690 hiljada KM iskazani kao ostali rashodi obračunskog karaktera iako navedeni rashodi predstavljaju tekuće rashode koji zahtijevaju odliv novčanih sredstava a ne obračunske rashode.

U Opštini Sokolac nije vršena korekcija kratkoročne finansijske imovine i razgraničenja u skladu sa definisanim računovodstvenim politikama i pravilima za budžetske korisnike, zbog čega su manje iskazani rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine za 103 hiljade KM, a više su iskazana kratkoročna razgraničenja za najmanje 425 hiljada KM, kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja za 5 hiljada KM i finansijski rezultat ranijih godina za 327 hiljada KM.

Osim toga, u Opštini Sokolac, subvencije nefinansijskim subjektima odobrene u ranijem periodu u najmanjem iznosu od 35 hiljada KM evidentirane su u 2023. godini.

U Gradu Prijedor su u izvještajnom periodu za ukupno 216 hiljada KM više iskazani rashodi (za tekuće održavanje 77 hiljada KM i rashodi za stručne usluge za 139 hiljada KM) koji se odnose na 2022. godinu. Takođe, više za 487 hiljada KM su iskazani rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga zbog evidentiranja vrijednosti ulaganja u proizvedenu stalnu imovinu (građevinski projekti, šumskoprivredna osnova i saobraćajni i vodovodni objekti) u okviru: rashoda za tekuće održavanje (100 hiljada KM), rashoda za stručne usluge (193 hiljade KM) i ostalih neklasifikovanih rashoda (175 hiljada KM).

U Gradu Prijedor su manje za 581 hiljadu KM iskazani ostali izdaci, jer nisu evidentirani izdaci po osnovu avansa za nefinansijsku imovinu (po ugovorima za izgradnju predškolske ustanove i sportskih terena) čije zatvaranje nije izvršeno na dan bilansiranja, niti su evidentirani izdaci za zajmove dati JP „Autotransport“ a.d. Prijedor od 250 hiljada KM pa su i izdaci za finansijsku imovinu iskazani manje taj iznos.

U Opštini Kalinovik su izdaci koji se odnose na investiciono održavanje saobraćajnih objekata evidentirani kao kapitalni grantovi neprofitnim subjektima, zbog čega su kapitalni grantovi precijenjeni, a izdaci za proizvedenu stalnu imovinu i zgrade i objekti potcijenjeni za najmanje 223 hiljade KM.

U Opštini Pale su doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opštine iskazane u većem iznosu za 65 hiljada KM, a u manjem iznosu su iskazane subvencije za 35 hiljada KM i grantovi u zemlji za 30 hiljada KM, jer subvencije poljoprivrednim proizvođačima i

grant za projekat rekonstrukcije azbestnih krovova na stambenim zgradama nisu ispravno klasifikovani.

U Opštini Trnovo su precijenjeni tekući rashodi na poziciji kapitalnih grantova a potcijenjeni izdaci za izgradnju objekata, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima i finansijski rezultat tekuće godine za iznos od najmanje 50 hiljada KM po osnovu izgradnje tribina na školskom igralištu, jer ulaganja izvršena u imovinu koja se pribavlja za potrebe drugog budžetskog korisnika i ustupa istom bez naknade nisu evidentirana u skladu sa raunovodstvenim pravilima za budžetske korisnike. Po završetku pribavljanja imovina nije prenesena na Osnovnu školu „Sveti Sava“ Trnovo korisnika navedene imovine.

U Opštini Šipovo su doznake sredstava za organizovanje različitih manifestacija u iznosu od najmanje 51 hiljadu KM klasifikovane u okviru ostalih neklasifikovanih rashoda umjesto kao dati grantovi. Sa druge strane, u Opštini Krupa na Uni sredstva koja su doznačena ustanovama su pogrešno evidentirana kao grantovi umjesto kao transferi unutar i između jedinica vlasti za ukupno 5 hiljada KM.

U Opštini Kozarska Dubica rashodi i ulaganja u nefinansijsku imovinu nisu ispravno klasifikovani i evidentirani usljed čega su za 20 hiljada KM više iskazani rashodi roba i usluga, a manje su iskazani grantovi za 14 hiljada KM i izdaci za 6 hiljada KM. U Opštini Srbac su zbog pogrešne klasifikacije rashoda više iskazane doznake za 23 hiljade KM, a manje su iskazani tekući grantovi za 18 hiljada KM, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga za 4 hiljade KM i subvencije za 1 hiljadu KM.

Usljed pogrešne klasifikacije i evidentiranja nabake auto-guma kod JZU Doma zdravlja Šipovo, više su iskazani rashodi za tekuće održavanje prevoznih sredstava, a manje su iskazane vrijednost zaliha sitnog inventara, auto-guma, odjeće i obuće, kao i izdaci za nabavku auto guma, u iznosu od 4 hiljade KM.

Ostalo

U Bilansu novčanih tokova Grada Prijedor su odlivi gotovine koji pripadaju aktivnosti finansiranja u iznosu od 250 hiljada KM (po osnovu pozajmice preduzeću „Autotransport“ a.d. Prijedor) i prilivi gotovine od 136 hiljada KM po osnovu povrata pozajmice od strane JP „Zavod za izgradnju grada“ Prijedor priznati u prebijenom stanju u odlivima gotovine iz poslovnih aktivnosti, a odliva gotovine od 416 hiljada KM po osnovu otplate ugovorenih obaveza za modernizaciju i održavanje javne rasvjete prikazani su u odlivima gotovine iz investicionih aktivnosti umjesto aktivnosti finansiranja. Osim toga, prilikom konsolidacije nije izvršena eliminacija vanbilansne vrijednosti imovine (objekat i zemljište koje koristi JU Dječiji vrtić „Radost“ Prijedor), a koja je bilansno evidentirana u poslovnim knjigama Grada Prijedor, čime su vanbilansna aktiva i pasiva Grada Prijedor iskazane više za 1,04 miliona KM.

U Bilansu novčanih tokova Opštine Kalinovik su više iskazani odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti po osnovu grantova, dok su odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti po osnovu izdataka za nefinansijsku imovinu manje iskazani u iznosu od 223 hiljade KM, jer sredstva doznačena Zavičajnim udruženjima Opštine Kalinovik za održavanje lokalnih puteva nemaju karakter kapitalnog granta već izdataka za investiciono održavanje saobraćajne infrastrukture.

Konsolidovani Bilans novčanih tokova Opštine Srbac nije sačinjen u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 2 - Izvještaji o novčanim tokovima, jer su iskazani odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti od 592 hiljade KM koji nisu nastali, a odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (izdaci za otplatu kredita) su iskazani manje za 340 hiljada KM.

U Bilansu novčanih tokova Opštine Trnovo odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja su više iskazani, a odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti manje za 17 hiljada KM, jer izmirenje obaveza iz ranijih godina po osnovu poreza i doprinosa na plate koji su iskazani na poziciji izdataka za otplatu dugova ne predstavljaju aktivnost finansiranja.

Revizorski nalazi od uticaja na mišljenje o usklađenosti

Revizijom utvrđeni nedostaci koje su uticali na **11 mišljenja sa rezervom o usklađenosti** (Tabela 2) grupisani su i navedeni u nastavku teksta.

Nadležnost lokalnog parlamenta

Skupština Grada Prijedor nije donijela Strategiju razvoja lokalnih puteva i ulica i akt o upravljanju, građenju, rekonstrukciji, održavanju i zaštiti lokalnih puteva, kao što je propisano Zakonom o javnim putevima i nije donijela Plan utroška sredstava po osnovu naknada za korišćenje mineralnih sirovina u skladu sa odredbama Zakona o koncesijama, niti je uskladila i propisala obavezu plaćanja komunalne naknade za korišćenje objekata i uređaja zajedničke komunalne potrošnje u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima.

Odluka o odobravanju pozajmice JP „Autotransport“ a.d. Prijedor u pogledu nadležnosti za donošenje iste i planiranja i namjenskog korišćenja sredstava nije u skladu sa odredbama Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske, kao i Odluke o izvršenju Rebalansa Grada Prijedor za 2023. godinu.

Skupština Grada Laktaši je donijela Odluku o platama i drugim pravima funkcionera kojom je odlučeno da predsjedniku i potpredsjedniku Skupštine Grada, koji nisu zasnovali radni odnos, pripada mjesečna naknada za vršenje funkcije, što nije u skladu sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.

Skupština opštine Kozarska Dubica nije donijela Program korišćenja sredstava od naknada za vode u skladu sa odredbama Zakona o vodama i Plan utroška sredstava po osnovu koncesione naknade u skladu Zakonom o koncesijama.

Opština Kalinovik nije izdavala rješenja za komunalne naknade u 2023. godini i prethodnim godinama, što nije u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima i Odlukom o komunalnoj naknadi.

Priprema, donošenje i izvršenje budžeta/rebalansa budžeta

Rebalans budžeta Grada Prijedor nije pripremljen i donesen prema ekonomskim klasifikacijama iz Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, što nije u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske.

U Opštini Kozarska Dubica su realokacije u okviru istih i između različitih potrošačkih jedinica vršene u većem iznosu od 5% ukupno usvojenih sredstava potrošačke jedinice kojoj se sredstva umanjuju, što nije u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta opštine Kozarska Dubica za 2023. godinu.

Opština Krupa na Uni je utrošila više sredstava na poziciji rashoda za lična primanja (27 hiljada KM), rashoda finansiranja (25,5 hiljada KM) i doznaka (28 hiljada KM) u odnosu na sredstva odobrena za predmetnu godinu, kako je propisano Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Odstupanja u primjeni Zakona o javnim nabavkama

U Opštini Sokolac su vršene nabavke usluga (najmanje 297 hiljada KM) koje nisu predviđene planom nabavki, za koje nisu donesene posebne odluke o pokretanju postupaka, niti su za te nabavke provedeni postupci javnih nabavki.

U Opštini Kalinovik su nabavke radova za investiciono održavanje lokalnih puteva, usluga održavanja službenih vozila, usluga osiguranja, održavanja javne rasvjete i nabavke goriva u najmanjem ukupnom iznosu od 263 hiljade KM izvršene bez provođenja procedura javnih nabavki.

Opština Pale nije planirala ni donijela posebne odluke o pokretanju postupaka i nije provela postupke javnih nabavki za nabavljene usluge reprezentacije i nepredviđene i dodatne radove na rekonstrukciji i asfaltiranju ulica u ukupnom iznosu od 157 hiljada KM, a planirane nabavke goriva, usluga prevoza ostalih lica, održavanja vozila, fizičkog obezbjeđenja objekta,

geodetsko-katastarskih usluga i održavanja lokalnih puteva izvršene su u ukupnom iznosu od 197 hiljada KM bez provođenja postupka javne nabavke.

Na Portalu javnih nabavki nije objavljen dio izmjena i dopuna plana javnih nabavki Opštine Pale, shodno Zakonu o javnim nabavkama.

Takođe, u Opštini Pale prilikom dodjele ugovora o nabavci radova putem otvorenog postupka „Priprema terena za izgradnju vještačke podloge za pomoćni teren“ izmijenjeni su uslovi iz tenderske dokumentacije kojom je zahtijevana безусловna bankarska garancija za uredno izvršenje posla, jer je sa izabranim ponuđačem ugovoreno dostavljanje mjenice sa mjeničnom izjavom, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

U Opštini Trnovo bankarske garancije za uredno izvršenje ugovora nisu obezbijeđene u skladu sa tenderskom dokumentacijom i ugovorom, jer je po projektu Izgradnja rezervoara i distributivnog cjevovoda na Jahorini garancija istekla 11.02.2023. godine i ista nije iskorištena i produžena, što nije u skladu sa članom 15. Ugovora o izvođenju radova. Takođe, garancija po projektu Rekonstrukcija opštinskih prostorija zgrade koju koristi Policijska stanica Trnovo je istekla prije početka radova, što nije u skladu sa članom 10. Ugovora o izvođenju radova. Pored toga, u Opštini Trnovo, za nabavke koje se odnose na izvođenje radova, tenderskom dokumentacijom nije definisan rok za izvršenje radova, što nije u skladu Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.

Nabavka radova na postavljanju ulične rasvjete (19,5 hiljada KM) u Opštini Sokolac provedena je putem više postupaka direktnog sporazuma, čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke, a u Javnoj ustanovi za predškolsko vaspitanje i obrazovanje izvršena je nabavka usluga vrijednosti 4 hiljade KM putem ugovora o djelu bez provođenja postupka javne nabavke.

Opština Oštra Luka nije provodila procedure javnih nabavki za usluge zimskog čišćenja lokanih puteva i ulica na području opštine u vrijednosti 17 hiljada KM.

Opština Krupa na Uni je izvršila izgradnju potporne konstrukcije (11 hiljada KM) koja nije predviđena Planom javnih nabavki za 2023. godinu i za koju nije provedena procedura javne nabavke. Takođe, Opština Krupa na Uni nije objavila na svojoj internet stranici odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača istovremeno s upućivanjem odluka ponuđačima koji su učestvovali u postupcima javnih nabavki, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Kao niži budžetski korisnik, Dom zdravlja „9. januar“ Krupa na Uni vršio je nabavke malih vrijednosti u najmanjem ukupnom iznosu od 14 hiljada KM koje se odnose na nabavku ogrevnog drveta, pogonskog motornog goriva, auto guma, održavanja računarskih programa, robe široke potrošnje i popravke i održavanja motornih vozila, za koje nije donesen Plan javnih nabavki za 2023. godinu, a za izvršene nabavke nisu donesene posebne odluke o pokretanju postupka nabavke.

Zapošljavanje i lična primanja

Grad Prijedor je tokom 2023. godine zbog povećanog obima posla angažovao 15 izvršilaca na određeno vrijeme na period duži od šest mjeseci u toku godine, dok devet izvršilaca zaposlenih na neodređeno vrijeme ne ispunjavaju uslove radnog mjesta na koje su raspoređeni u pogledu stručne spreme, zvanja i posebnih uslova rada, što nije u skladu sa Zakonom o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

I druge jedinice lokalne samouprave su tokom 2023. godine zbog povećanog obima posla angažovale izvršioce po ugovoru o radu na određeno vrijeme na period duži od šest mjeseci, što nije u skladu sa Zakonom o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave (Opština Sokolac – 13 lica; Opština Pale – šest izvršilaca; Opštine Kozarska Dubica, Trnovo i Novi Grad - po pet lica; Opština Srbac - dva izvršioca; Opština Oštra Luka – jedan izvršilac).

Grad Prijedor, Turistička organizacija Grada Prijedor, JU Pozorište „Prijedor“ i JZU „Dom zdravlja“ Prijedor su tokom 2023. godine zaključivali ugovore o djelu za obavljanje poslova koji predstavljaju redovnu djelatnost poslodavca, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu.

Takođe, u toku 2023. godine i u opštinama koje su bile subjekt revizije angažovani su lica po ugovoru o djelu za obavljanje poslova koji predstavljaju redovnu djelatnost poslodavca, što nije u skladu sa Zakonom o radu (Opština Novi Grad više ugovora o djelu sa tri fizička lica; Opština Srbac sa dva lica; Opština Kozarska Dubica dva ugovora o djelu, Dom zdravlja „Dr Mladen Stojanović“ Laktaši sa sedam lica, Turistička organizacija Opštine Kozarska Dubica, Opština Pale i JU Dječiji centar „Buba-mara“ Pale ugovor sa jednim licem).

Opštinska uprava Sokolac nije uskladila rješenja za obračun plate zaposlenima, odnosno postojeći iznos plate prije oporezivanja nije uvećan za iznos doprinosa, što nije u skladu sa Zakonom o radu.

Grad Prijedor i Centar za socijalni rad Prijedor su prilikom obračuna ličnih primanja, minuli rad obračunali na uvećanje plate po osnovu rada noću, prekovremenog rada, obavljanja visokosloženih, najsloženijih i izuzetno važnih poslova i po osnovu obavljanja dodatnih poslova do popunjavanja upražnjenog radnog mjesta, što nije u skladu sa Zakonom o radu.

U Gradu Laktaši je „Centar za kulturu i obrazovanje“ Laktaši obračunavao plate u višem iznosu, jer je primijenjena veća cijena rada od one utvrđene Odlukom o utvrđivanju cijene rada za zaposlene u oblasti prosvjete i kulture.

JU Centar za kulturu Trnovo je isplatila svim zaposlenim naknadu na ime nagrada za posebne rezultate rada, a na iste nisu obračunati porez i doprinosi, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima. Osim toga, platne liste JU Centar za kulturu ne sadrže propisane podatke (naziv radnog mjesta, ostvareni časovi rada, cijena rada, uvećanja plate, naziv banke i broj računa na koji se isplaćuje plata), te način dostavljanja pismenog obračuna plate, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju pismenog obračuna plate.

U Novom Gradu tokom 2023. godine članovi upravnog odbora javnih ustanova Centar za socijalni rad, Turistička organizacija Novi Grad, Kulturno-obrazovni centar Novi Grad i Dječiji vrtić „Pčelica Maja“ kojima je istekao mandat su obavljali dužnost, što nije u skladu sa Odlukom o postupku imenovanja organa upravljanja u ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Opština i Zakonom o sistemu javnih službi.

Pored toga, u 2023. godini je istekao mandat direktoru Turističke organizacije Novi Grad, nakon čega je nastavio da obavlja dužnost direktora, dok je sa direktorom JU Dječiji vrtić „Pčelica Maja“ zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme za vršioca dužnosti direktora više puta tokom godine, što nije u skladu sa Odlukom o postupku imenovanja organa upravljanja u ustanovama i preduzećima čiji je osnivač Opština i odredbama Zakona o sistemu javnih službi.

Kolektivni ugovor za zaposlene u Centru za socijalni rad Novi Grad od 30.03.2022. godine nije usklađen sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske u pogledu koeficijenata za obračun plata, jer su pojedini koeficijenti viši/niži od koeficijenata definisanih odredbama tog posebnog kolektivnog ugovora, dok primijenjeni koeficijenti četvrte platne grupe nisu propisani odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

Kolektivni ugovor za zaposlene u JU Dječiji vrtić „Naša radost“ Srbac nije usklađen sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske u dijelu koji se odnosi na utvrđene niže koeficijente za obračun plata zaposlenih i procenta uvećanja osnovne plate za rad noću i rad na dane državnih praznika. Takođe, u JU Dječiji vrtić „Naša radost“ Srbac su obračun i isplata jubilarnih naknada za 20 godina rada vršeni u iznosu jedne prosječne plate u prethodnoj godini, što nije u skladu sa Kolektivnim ugovorom za zaposlene u toj ustanovi.

Pravilnik o platama i naknadama i ostalim primanjima u JU „Centar za kulturu i sport“ Srbac nije usklađen sa Zakonom o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske u dijelu utvrđenih nižih koeficijenata. Takođe, JU „Centar za kulturu i sport“ Srbac je primijenila veću cijenu rada od propisane Odlukom o utvrđivanju cijene rada za zaposlene u oblasti kulture Republike Srpske. Svim zaposlenima su obračunate i isplaćene naknade za topli obrok i regres, koje nisu definisane Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti

obrazovanja i kulture Republike Srpske i Pravilnikom o platama i naknadama i ostalim primanjima u ovoj ustanovi.

U Opštini Krupa na Uni na obračunate i isplaćene naknade regresa za godišnji odmor nisu obračunati pripadajući porez i doprinosi, što nije u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima.

Dodjela grantova i subvencija

Iz Budžeta Grada Prijedor je dodjela sredstava granta pojedinim organizacijama i udruženjima vršena na osnovu pojedinačno podnesenih zahtjeva bez raspisivanja javnog poziva i bez propisanih pravila i kriterijuma za raspodjelu, što nije u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske. Dio korisnika sredstava granta nije podnosio izvještaje o utrošku primljenih sredstava, što nije u skladu sa Odlukom o izvršenju Rebalansa budžeta Grada Prijedor za 2023. godinu.

U Opštini Oštra Luka za dodijeljena sredstva subvencija od 15 hiljada KM i granta od 67 hiljada KM, nisu utvrđena pravila i kriterijumi za raspodjelu, a korisnici sredstava granta nisu podnosili izvještaje o utrošku primljenih sredstava i nije vršena kontrola namjenskog utroška sredstava, što nije u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta opštine za 2023. godinu.

Dio grantova sportskim organizacijama i udruženjima Opština Pale je dodijelila bez raspisanog javnog poziva, što nije u skladu sa Pravilnikom o kategorizaciji sportova i načinu raspodjele sredstava za sport i fizičku kulturu u opštini Pale, grantovi neprofitnim i nefinansijskim subjektima u zemlji su odobreni bez utvrđenih postupaka i kriterijuma za dodjelu i nisu dostavljeni izvještaji o namjenskom utrošku sredstava granta, što nije u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta opštine Pale.

U Opštini Kalinovik za dodjelu dijela sredstava granta nisu definisana pravila i kriterijumi raspodjele sredstava, odnosno nije bilo javnog oglašavanja, sredstva su dodijeljena podnosiocima zahtjeva najčešće bez sačinjenih projekata, a isti nisu ocijenjeni, rangirani i nisu analizirani efekti uloženi sredstava, a dio korisnika nije dostavio izvještaj o utrošku sredstava, što nije u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta Opštine Kalinovik za 2023. godinu.

Opština Trnovo je dodijelila sredstva granta i druge vidove pomoći organizacijama od interesa za opštinu, sportskim organizacijama i udruženjima građana na osnovu budžetom odobrenih pozicija i pojedinačnih zahtjeva korisnika, a nije definisala pravila i kriterijume koji će se primjenjivati prilikom planiranja, dodjele, pravdanja i izvještavanja o korišćenju odobrenih sredstava.

Druge pojedinačna odstupanja

Grad Prijedor je priznao rashode za uslugu isporuke toplotne energije po cijenama većim od ugovorenih i propisanih Odlukom o davanju saglasnosti na povećanje cijena proizvodnje i isporuke toplotne energije koju je donijela Skupština Grada Prijedor.

JU „Centar za prikazivanje filmova“ Prijedor je pravnom licu bez naknade ustupila prostor bez prethodno utvrđenog akta kojim bi se definisale cijene izdavanja i uslovi ustupanja prostora na korišćenje.

Gradska uprava Laktaši je putem blagajne vršila isplatu novčane pomoći, dnevnica i ostalih rashoda po osnovu službenih putovanja u zemlji, što nije u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

U Opštini Trnovo je putem blagajne vršeno plaćanje u gotovini za namjene koje nisu propisane (nagrade učesnicima sportskih turnira, dnevnice za službeno putovanje) i nije poštovan blagajnički maksimum, što nije u skladu Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

U Opštinskoj upravi Opštine Kalinovik su putem blagajne vršene isplate kapitalnih i tekućih pomoći, nabavki roba i usluga za različite namjene iznad propisanog iznosa za pojedinačne transakcije, a polog novca na poslovne račune nije vršen u propisanim rokovima, što nije u skladu sa odredbama Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem. Pored toga, dnevnik blagajne u JZU Dom zdravlja „Sveti Luka“ nije zaključivan na kraju svakog dana u

kojem je bilo promjena u blagajni, što nije u skladu Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Turistička organizacija Kalinovik za osnovna sredstva i gotovinu, a JZU Dom zdravlja „Sveti Luka“ Kalinovik za osnovna sredstva i zalihe materijala, nisu uspostavili pomoćne knjige, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i Zakona o trezoru. Pomoćna knjiga za potraživanja u Opštinskoj upravi Opštine Kalinovik, u dijelu koji se odnosi na sumnjiva i sporna potraživanja i potraživanja za prodatu nefinansijsku imovinu, nije usaglašena sa Glavnom knjigom trezora, što takođe nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Opština Krupa na Uni i Dom zdravlja „9. januar“ Krupa na Uni nisu uspostavili pomoćnu knjigu nefinansijske imovine u stalnim sredstvima i pomoćnu knjigu potraživanja u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

2.1.2. Finansijske revizije javnih ustanova

Kako je navedeno, pored jedinica lokalne samouprave u drugom dijelu revizijskog ciklusa 2024. godine provedene su finansijske revizije devet javnih ustanova za koje su vrste revizorskog mišljenja i struktura preporuka prikazane u Tabeli br. 3.

Tabela 3: Vrste mišljenja i broj preporuka za revizije u periodu 1.8 – 31.12.2024. godine kod javnih ustanova

RB	Subjekt revizije	Revizijsko mišljenje		Broj datih preporuka	
		Finansijski izvještaji	Usklađenost	Finansijski izvještaji	Usklađenost
1.	Veterinarski institut „Dr Vaso Butozan“ Banjaluka	rezerva	rezerva sa s.p. ⁵	7	5
2.	JU Narodna biblioteka „Filip Višnjić“ Bijeljina	pozitivno	pozitivno	3	2
3.	JU Narodna biblioteka „Ćirilo i Metodije“ Prijedor	rezerva	pozitivno	4	3
4.	JU Narodna biblioteka Doboj	rezerva	rezerva	8	4
5.	JU Studentski centar Lukavica	rezerva	pozitivno sa s.p.	5	1
6.	JU Studentski centar Pale	rezerva	pozitivno sa s.p.	6	2
7.	JU Turistička organizacija Grada Istočno Sarajevo	pozitivno	rezerva sa s.p.	3	6
8.	JZU Apoteka Gradiška	rezerva	negativno	10	12
9.	JZU Apoteka Foča	uzdržavanje	negativno	6	6
Ukupan broj datih preporuka				52	41

Prosječan broj datih preporuka po jednom izvještaju je 10,3.

U reviziji finansijskih izvještaja JZU Apoteka Foča, revizori su se uzdržali od mišljenja, odnosno nije dato revizorsko mišljenje, a razlozi su detaljno navedeni u dijelu „Osnov za uzdržavanje od uzražavanja mišljenja“. Naime, revizija se nije mogla uvjeriti da iskazano knjigovodstveno stanje imovine i obaveza odgovara stvarnom stanju (jer upošte nije izvršen popis), zatim značajne neizvjesnosti i ograničenja informacija vezanih za određene poslovne događaje i dokumentovanost istih onemogućilo je revizore da provjere i utvrde da li finansijski izvještaji, koji nisu sačinjeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, istinito i objektivno prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, te prihode i rashode za godinu koja se završava na taj dan. Nije obezbijeđeno trajno

⁵ s.p. - skretanje pažnje. Objašnjenje o „skretanju pažnje“ je detaljnije na str. 4 ovog izvještaja.

čuvanje analitičkih evidencija o platama zaposlenih za novembar i decembar 2023. godine, a nastali troškovi bruto plata zaposlenih za navedene mjesece evidentirani su u zbirnim iznosima. Takođe, reviziji nisu prezentovane knjigovodstvene isprave o nastalim troškovima proizvodnih usluga i nematerijalnim troškovima za navedene mjesece. Zbog neadekvatnih računovodstvenih evidencija revizija nije bila u mogućnosti da se sa dovoljnom pouzdanošću uvjeri u tačnost iskazanih prihoda i rashoda. U JZU Apoteka Foča nije vođen dnevnik blagajne za novembar i decembar 2023. godine, a za navedene mjesece po osnovu ostvarene prodaje u gotovini vršeno je knjigovodstveno evidentiranje prometa u zbirnom iznosu. Zbog utvrđenih odstupanja stvarno nastalih prihoda i rashoda od prihoda i rashoda iskazanih u knjigovodstvenoj evidenciji za koje revizija nije mogla potvrditi da su istinito i objektivno iskazani prisutni su i efekti koji utiču na objektivnost iskazanog poslovnog rezultata, rezultata redovne aktivnosti, kao i neto dobiti/neto gubitka perioda.

Revizorski nalazi od uticaja na mišljenje o finansijskim izvještajima za ostale revidirane javne ustanove navedene su u nastavku.

U JU Veterinarski institut „Dr Vaso Butozan“, Narodnoj biblioteci „Ćirilo i Metodije“ Prijedor, Narodnoj biblioteci Doboj, Studentskim centrima Lukavica i Pale utvrđeni su nedostaci u vezi sa popisom imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine koji nije organizovan i proveden (djelimično ili u potpunosti) u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Obrasci za godišnje finansijsko izvještavanje JU Studentski centar Lukavica, nisu sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, jer su u tim obrascima manje iskazane pozicije prihoda i primitaka za 150 hiljada KM, više iskazane vrijednost opreme za 20,5 hiljada KM bruto i ispravke vrijednosti, manje iskazane pozicije kratkoročnih potraživanja za 15 hiljada KM bruto i ispravke vrijednosti i manje iskazane pozicije kratkoročnih obaveza i razgraničenja za 150 hiljada KM, u odnosu na iskazane pozicije u poslovnim knjigama.

Pored toga, Veterinarski institut Republike Srpske „Dr Vaso Butozan“ Banja Luka primjenjuje Pravilnik o računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama koji nije usklađen sa propisanim kontnim okvirom, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Nekretnine, postrojenja i oprema

U poslovnim knjigama Narodne biblioteke Doboj nije priznato zemljište, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i odredbama MRS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Potraživanja, razgraničenja i zalihe

U Narodnoj biblioteci Doboj su više iskazana kratkoročna razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknadu plata za vrijeme bolovanja i porodijskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja u najmanjem iznosu od 64 hiljade KM, dok su manje iskazani ostali rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti. Takođe, potraživanja po osnovu transfera od entiteta su više iskazana, dok su sporna potraživanja, korekcija vrijednosti spornih potraživanja i ostali rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti manje iskazani za 3,5 hiljada KM, jer na dan bilansa nije vršena procjena ovih potraživanja sa stanovišta njihove naplativosti.

U Studentskom centru Pale nije izvršen prenos potraživanja na ona koja dospijevaju do godinu dana i njihova korekcija, i to za iznos dospjelih a neuplaćenih rata nakon što je obustavljeno plaćanje dospjelih rata zajma po osnovu stambenog kredita datog radniku u ranijim godinama, pa su dugoročni zajmovi više iskazani, u korist kratkoročnih koji dospijevaju do godinu dana, a manje su iskazani i korekcija navedenih zajmova i obračunski rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine za iznose od po najmanje 8 hiljada KM.

JZU Apoteka Gradiška nije vodila obračun troškova i učinaka (klasa 9) i nije sačinjavala kalkulacije planskih cijena i cijena koštanja galenskih preparata koji se proizvode u

Proizvodno-galenskoj laboratoriji. Vođenje ulaza i izlaza sa zaliha gotovih proizvoda po planskim cijenama nije u skladu sa MRS 2 - Zalihe.

Obaveze i izvori sredstava

U Veterinarskom institutu „Dr Vaso Butozan“ obaveze za ostala lična primanja kao i ostale obaveze prema zaposlenima nisu klasifikovane kako je propisano Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru.

Revalorizacije rezerve u JU Apoteka Gradiška su potcijenjene, a neraspoređena dobit tekuće godine je precijenjena za 31 hiljadu KM, jer je izvršeno pokriće gubitka tekuće godine prenosom revalorizacionih rezervi, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Prihodi

U Veterinarskom institutu „Dr Vaso Butozan“ prihodi od subvencija i podsticaja nisu ispravno klasifikovani, pa su precijenjeni prihodi iz namjenskih izvora finansiranja za 212 hiljada KM, a potcijenjeni su prihodi od subvencija za 174 hiljade KM i od podsticaja za 38 hiljada KM.

Osim toga, donacija materijala iz ugovora o poklonu zaključenim sa Ambasadom Narodne Republike Kine u BiH od 12 hiljada KM nije iskazana u okviru zaliha materijala za izradu učinaka u skladištu i razgraničenih prihoda kako je to propisano. Takođe, sredstva granta za posebne namjene prikupljena i doznačena sa posebnog računa Fonda Partner nisu ispravno klasifikovana.

U Narodnoj biblioteci „Ćirilo i Metodije“ Prijedor su potcijenjene bibliotečke knjige i obračunski prihodi za 45 hiljada KM, jer knjige dobijene u vidu donacije, obavezni primjerak i sopstvena izdanja nisu iskazane.

U Narodnoj biblioteci Doboj transfer sredstava od Ministarstva prosvjete i kulture na ime realizacije matičnih poslova nije ispravno klasifikovan, pa su prihodi od pružanja javnih usluga iskazani više za 4,8 hiljada KM, dok su manje iskazani prihodi po osnovu transfera od različitih jedinica vlasti za 3,5 hiljada KM i kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja za 2,3 hiljade KM.

Troškovi i rashodi

U Veterinarskom institutu „Dr Vaso Butozan“ su različite vrste troškova pogrešno klasifikovane u odnosu na primjenjivi Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru, zbog čega su određeni troškovi više ili manje iskazani, kako slijedi:

- Troškovi otpremnine, nagrada i pomoći radnicima su precijenjeni, a ostali nematerijalni troškovi - donacije su potcijenjeni za 20 hiljada KM.
- Troškovi usluga održavanja su više, a troškovi zakupa su manje iskazani za 20 hiljada KM.
- Troškovi poreza i doprinosa su više iskazani za 13 hiljada KM, a manje su iskazani troškovi članarina privrednoj komori i ostali nematerijalni troškovi za registraciju automobila, sudske i administrativne takse.
- Ostali nematerijalni troškovi su precijenjeni za 2 hiljade KM, a potcijenjeni su troškovi stručnog usavršavanja.

U Studentskom centru Pale su manje iskazani rashodi energije, komunalnih i komunikacionih usluga i obaveze prema dobavljačima za najmanje 12 hiljada KM, jer navedeni rashodi koji se odnose na 2023. godinu nisu evidentirani u periodu u kom su i nastali. Takođe, ostali izdaci po osnovu avansa su iskazani manje za 13 hiljada KM, jer nije evidentiran izdatak za dio avansa datog u tekućoj godini koji nije zatvoren na dan bilansiranja.

U JZU Apoteka Gradiška su manje iskazani troškovi naknade za prevoz na posao i sa posla za 3 hiljada KM i ostale obaveze prema zaposlenima za 9 hiljada KM, a više je iskazana neraspoređena dobit ranijih godina za 6 hiljada KM, jer troškovi naknade za prevoz na posao i sa posla nisu evidentirani u periodu njihovog nastanka. Osim toga, troškovi ostalih usluga i obaveze prema fizičkim licima su manje iskazani za 4,5 hiljada KM, jer obaveza nije evidentirana u periodu nastanka.

Napomene uz finansijske izvještaje i ostala pojedinačna odstupanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje Veterinarskog instituta „Dr Vaso Butozan“ nisu objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što nije u skladu sa MRS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja. Takođe, nisu izvršena objelodanjivanja neusaglašenih stanja potraživanja i obaveza sa Kompenzacionim i Fondom solidarnosti te Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske kao i dodatna objelodanjivanja shodno zahtjevima MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Obrazloženja uz finansijske izvještaje Narodne biblioteke „Ćirilo i Metodije“ Prijedor, Narodne biblioteke Doboj, Studentskog centra Lukavica i Studentskog centra Pale ne sadrže dodatna objelodanjivanja prezentovanih pozicija finansijskih izvještaja i potrebne informacije u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja.

Uz četiri mišljenja o usklađenosti istaknuta su i pitanja bez uticaja na mišljenje putem tzv. „skretanja pažnje“.

Uz pozitivno mišljenje o usklađenosti kod dva revidirana studentska centra putem skretanja pažnje ukazano je na to da Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje Republike Srpske nije donijelo podzakonske akte propisane članom 46. Zakona o studentskom standardu (Zakon je iz 2021. godine), a koji se odnose na uslov za smještaj i ishranu studenata u ustanovama studentskog standarda, sastav i način rada članova komisije, uslove koji se odnose na prostor i opremu i o postupku za utvrđivanje ispunjenosti uslova za rad ustanove studentskog standarda i druga pitanja. Prema odredbama istog Zakona, ustanove studentskog standarda su u obavezi da usklade svoj rad, statute i druge opšte akte po stupanju na snagu podzakonskih akata propisanih članom 46 Zakona. JU Studentski centar Pale i JU Studentski centar Lukavica u svom radu koriste Uredbu o uslovima za osnivanje i početak rada ustanova studentskog standarda i o postupku za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz 2011. godine koja novim Zakonom nije stavljena van snage.

Uz mišljenje sa rezervom o usklađenosti Veterinarskom institutu „Dr Vaso Butozan“ Banjaluka revizori su skrenuli pažnju na sljedeće:
JU Veterinarski institut Republike Srpske „Dr Vaso Butozan“ Banja Luka kao poslodavac i Sindikalna organizacija iste ustanove su 19.07.2016. godine zaključili Kolektivni ugovor u kojem su propisani koeficijenti za obračun plata prema složenosti poslova. Kolektivni ugovor je potpisan na period od tri godine i prestao je da važi 19.07.2019. godine, nakon čega nije donesen novi kolektivni ugovor. Na osnovu članova 47-52. Pravilnika o radu JU Veterinarski institut Republike Srpske „Dr Vaso Butozan“ Banja Luka, Upravni odbor je 25.10.2019. godine donio Pravilnik o platama, naknadama i drugim primanjima zaposlenih kao i tri izmjene tokom 2021. i 2022. godine. Prema složenosti posla a u skladu sa članom 8. navedenog Pravilnika propisani su koeficijenti za obračun plate. Shodno članu 5. Pravilnika propisano je da direktor utvrđuje cijenu rada u zavisnosti od ostvarenih rezultata poslovanja.

Uz mišljenje sa rezervom o usklađenosti koje je dato Turističkoj organizaciji Grada Istočno Sarajevo putem skretanja pažnje ukazano je na sljedeće:
Skupština grada Istočno Sarajevo je članom 9. Odluke o osnivanju Javne ustanove Turistička organizacija Grada Istočno Sarajevo propisala da upravni odbor ima predsjednika i šest članova što nije u skladu sa Zakonom o sistemu javnih službi. Osim toga, istim Zakonom je propisano da članove upravnog odbora ustanove imenuje i razrješava osnivač nakon provedenog postupka javne konkurencije. Konkursna procedura za imenovanje članova upravnog odbora nije provedena. Umjesto toga Skupština Grada je 11. maja 2023. godine imenovala vršioce dužnosti članova upravnog odbora Turističke organizacije.
Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredbi Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske. Koeficijenti za obračun plate direktora i zaposlenih sa srednjom stručnom spremom utvrđeni Pravilnikom o platama i naknadama zaposlenih nisu usklađeni sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Nalazi koji su uticali na kvalifikacije po osnovu usklađenosti sa propisima (kriterijumima revizije) za revidirane javne ustanove iz Tabele 3. odnose se na:

Odstupanja u primjeni Zakona o javnim nabavkama

JZU Apoteka Foča nije donijela pravilnik kojim se propisuje i uređuje oblast javnih nabavki i plan javnih nabavki za 2023. godinu, a nabavke lijekova, medicinskih preparata i procjene objekta vršene su bez provođenja postupka javnih nabavki, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

JZU Apoteka Gradiška nije donijela pravilnik o javnim nabavkama i plan javnih nabavki za 2023. godinu, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. JZU Apoteka Gradiška je bez provođenja postupaka definisanih zakonom izvršila sljedeće nabavke: robe za prodaju u apotekama, bankarske usluge, radove na izgradnji montažnog skladišta za gotove proizvode, kancelarijski materijal i tonere, usluge transporta galenskih preparata, nabavku uniformi, usluge izrade elaborata o transfernim cijenama, nabavku peleta za grijanje, postrojenja i opreme, zdravstvene usluge, usluge održavanja veb sajta, nabavku goriva i maziva, sredstava za održavanje higijene, usluge reklame i oglašavanja, osiguranja imovine i zaposlenih i ugostiteljske usluge.

U Turističkoj organizaciji Grada Istočno Sarajevo u postupku nabavke putničkog kombija i kontejnera za potrebe info kioska na Jahorini putem konkurentskog zahtjeva prihvaćene su ponude koje ne sadrže dokaze tražene tenderskom dokumentacijom. Osim toga, za izvršene nabavke usluga u najmanjem iznosu od 18 hiljada KM nisu provedeni postupci javnih nabavki i iste nisu predviđene planom nabavki ni donesene posebne odluke o pokretanju postupka nabavki.

Imenovanja, zapošljavanja i prava po osnovu rada

Upravni odbor Veterinarskog instituta „Dr Vaso Butozan“ Banja Luka je donio Odluku kojom je propisana mjesečna naknada za rad članova Upravnog odbora, što nije u skladu sa odredbama Statuta kojim je definisano da odluku o visini naknade donosi Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske. Tokom 2023. godine u Veterinarskom zavodu „Dr Vaso Butozan“ radni odnos na određeno vrijeme zasnovala su tri izvršioca (dva izvršioca na radno mjesto „stručni saradnik“ i jedan izvršilac na radno mjesto „laborant uzorkovač“) zbog čega je broj zaposlenih na navedenim radnim mjestima veći u odnosu na broj izvršilaca predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

U Veterinarskom zavodu „Dr Vaso Butozan“ obračunate i isplaćene „dodatne stimulacije“ zaposlenima nisu propisane Pravilnikom o platama, naknadama i drugim primanjima zaposlenih. Takođe, obračunate i isplaćene naknade za rad u komisiji iz reda zaposlenih i naknade članovima Naučnog vijeća nisu propisane internim aktima ove javne ustanove.

Pravilnikom o utvrđivanju složenosti poslova i radnih zadataka i određivanju koeficijenata za obračun plata radnika u JZU Apoteka Foča kao i ugovorima o radu, utvrđeni koeficijenti za obračun plata zaposlenih nisu usklađeni sa koeficijentima propisanim odredbama Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske. Takođe, obračun osnovne plate zaposlenima vršen je po cijeni rada koja nije usklađena sa Odlukom o utvrđivanju cijene rada za zaposlene u javnim ustanovama u oblasti zdravstva.

U JZU Apoteka Gradiška je za četiri zaposlena u periodu od januara do marta 2023. godine, bruto osnovna plata obračunata je po koeficijentima većim u odnosu na propisane koeficijente prve i druge platne grupe, što nije u skladu Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske. Osim toga je za januar i april 2023. godine svim zaposlenim plata uvećana u istom iznosu za doprinos ostvarivanju rezultata poslovanja u prethodnoj godini, te povodom vjerskih praznika, što nije u skladu sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnim ustanovama u oblasti zdravstva.

JZU Apoteka Gradiška je izvršila obračun i isplatu naknade za prekovremeni rad, što nije u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva

Republike Srpske. Obračun minulog rada vršen je na bruto platu uvećanu za druga primanja po osnovu rada, na način da je za svaku navršenu godinu staža osiguranja plata uvećana za 0,5%, što nije u skladu sa istim Zakonom.

U Narodnoj biblioteci Doboj je sa jednim zaposlenim (pripravnik) zasnovan radni odnos na neodređeno vrijeme bez provođenja javnog konkursa, što nije u skladu sa Zakonom o bibliotečko-informacionoj djelatnosti.

Narodna biblioteka Doboj nije podnijela zahtjeve za priznavanja prava za refundaciju naknade plata od Fond za dječiju zaštitu Republike Srpske i Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske, što nije u skladu sa Zakonom o dječijoj zaštiti, a takođe, Poreskoj upravi Republike Srpske nisu podnesene mjesečne prijave poreza po odbitku za lična primanja, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak.

U Turističkoj organizaciji Grada Istočno Sarajevo su 2023. godini sa dva lica zaključeni ugovori o djelu na ime poslova koji su sistematizovani i predstavljaju osnovnu djelatnost poslodavca, što nije u skladu sa Zakonom o radu.

Druge značajne neusklađenosti

U JZU Apoteka Foča tokom 2023. godine nije vođena evidencija o prisustvu radnika na poslu, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu. Osim toga, JZU Apoteka Foča u 2023. godini nije obezbijedila čuvanje platnih listi u izvornom materijalnom i elektronskom obliku, kao i analitičkih evidencija o platama za novembar i decembar 2023. godine i nije vođen dnevnik blagajne za navedena dva mjeseca, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

U Turističkoj organizaciji Grada Istočno Sarajevo su u određenom broju slučajeva službena putovanja u zemlji i inostranstvu vršena bez naloga za službeno putovanje što nije u skladu Odlukom o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj. Pored toga, JU Turistička organizacija Grada Istočno Sarajevo je putem blagajne vršila isplatu dnevnica i rashoda po osnovu prevoza ličnim vozilima zaposlenih na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu, što nije u skladu sa Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

U Narodnoj biblioteci Doboj je iz glavne blagajne izvršena isplata u gotovini akontacije na ime troškova službenog putovanja u inostranstvo, što nije u skladu odredbama Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

Bilans tokova gotovine JU Apoteka Gradiška nije sačinjen u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja i zahtjevima MRS 7 - Izvještaj o tokovima gotovine, jer plaćeni PDV i direktna plaćanja rashoda bez prethodno evidentirane obaveze nisu iskazani u okviru ostalih odliva iz poslovnih aktivnosti, a nabavka stalnih sredstava u okviru odliva gotovine iz aktivnosti investiranja. Zbog navedenog, odlivi gotovine po osnovu isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji precijenjeni su za najmanje 324 hiljade KM, a ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti su potcijenjeni za najmanje 305 hiljada KM i odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja nisu iskazani u najmanjem iznosu od 19 hiljada KM.

2.1.3. Finansijske revizije privrednih subjekata

U periodu izvještavanja 1.8 - 31.12.2024. godine provedene su i finansijske revizije kod 15 privrednih društava/preduzeća, a informacije o vrsti datih revizorskih mišljenja i broju preporuka su navedene u Tabeli br. 4.

Tabela 4: Vrste mišljenja i broj preporuka za revizije provedene u periodu 1.8 – 31.12.2024. godine kod privrednih subjekata

RB	Subjekt revizije	Revizijsko mišljenje		Broj datih preporuka	
		Finansijski izvještaji	Usklađenost	Finansijski izvještaji	Usklađenost
1.	JP „Slobodna zona“ d.o.o. Šamac	rezerva	rezerva	8	6
2.	Gradska toplana a.d, Doboj	rezerva	rezerva	13	8
3.	JP Zavod za izgradnju grada Prijedor	rezerva	rezerva	11	10
4.	Termo nova d.o.o. Ugljevik	rezerva	rezerva sa s.p	6	9
5.	Bobas a.d. Kotor Varoš	rezerva	rezerva sa s.p	5	5
6.	Vodovod a.d. Banjaluka	rezerva	rezerva	9	4
7.	KP Vodovod i kanalizacija a.d. Novi Grad	rezerva sa s.p.	rezerva sa s.p	10	7
8.	JKP Komunalac a.d. Teslić	rezerva	rezerva	11	11
9.	Komunalno a.d. Pale	rezerva	rezerva	12	7
10.	Komunalac a.d. Modriča	rezerva	rezerva	10	5
11.	Vodovod a.d. Kozarska Dubica	rezerva	rezerva	8	8
12.	Vodovod i komunalije a.d. Zvornik	rezerva	rezerva	11	10
13.	Aerodromi RS a.d. Banjaluka	rezerva	rezerva	12	4
14.	JP Auto putevi RS d.o.o. Banjaluka	rezerva	rezerva	8	7
15.	JP Protivgradna preventiva Republike Srpske	rezerva	pozitivno	5	2
Ukupan broj datih preporuka				139	103

Kao što se vidi iz tabele, svim revidiranim subjektima iz ove grupe izraženo je mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima, dok je mišljenje o usklađenosti kod jednog subjekta pozitivno, uz preostalih 14 mišljenja sa rezervom. Pored toga, bez uticaja na mišljenje, kod tri subjekta su istaknuta određena pitanja putem skretanja pažnje.

Uz mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima KP „Vodovod i kanalizacija“ Novi Grad, skretanjem pažnje je ukazano na sljedeće:

Komunalna imovina koja predstavlja tehničko-tehnološku cjelinu koja je pretpostavka za proizvodnju i distribuciju vode, odvodne kanalizacije i drugih komunalnih usluga evidentirana je na osnovu izvora finansiranja u okviru poslovnih evidencija Komunalnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad i Opštine Novi Grad, pa zbog toga nisu u potpunosti ispunjeni zahtjevi MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema.

Uz mišljenje sa rezervom o usklađenosti za Termo Nova d.o.o. Ugljevik ukazano je na sljedeće: Skupština opštine Ugljevik je Odlukom o komunalnim djelatnostima iz 2018. godine, a u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, Termo Novoj d.o.o. Ugljevik povjerila obavljanje komunalne djelatnosti isporuke toplotne energije daljinskog grijanja, ali između Opštine Ugljevik i Termo Nove d.o.o. Ugljevik nije potpisan ugovor kojim se regulišu međusobna prava i obaveze u obavljanju komunalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. Zakona o komunalnoj djelatnosti. Takođe, Opština Ugljevik nije donijela

Odluku o snabdijevanju toplotnom energijom, tarifnom sistemu za obračun toplotne energije i izvršenih usluga, kako je propisano članom 9. istog Zakona.

Skretanje pažnje uz mišljenje sa rezervom o usklađenosti za KP „Vodovod i kanalizacija“ Novi Grad i Bobas a.d. Kotor Varoš odnosi se na to da je Posebni kolektivni ugovor za stambeno-komunalne i uslužne djelatnosti Republike Srpske prestao da važi 2021. godine, novi nije donesen, a obračun ličnih primanja je vršen u skladu sa Zakonom o radu, Odlukom o utvrđivanju plata, visini primanja po osnovu rada i visini pomoći radniku, internim Pravilnicima o radu (od 4.5. 2018. i 23.02.2022. godine), Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Komunalnom preduzeću „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Novi Grad od 27.12.2022. godine i Odlukom o platama i drugim ličnim primanjima radnika od 01.03.2023. godine (u Bobas a.d. Kotor Varoš).

Revizorski nalazi od uticaja na mišljenje o finansijskim izvještajima

Kvalifikacije koje su uticale na mišljenje o finansijskim izvještajima za 15 subjekata iz Tabele br. 4 navedene su u nastavku.

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine nije organizovan i izvršen (u potpunosti ili djelimično) kako je to definisano Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovostnog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza u: Gradskoj toplani, a.d. Doboj, Termo-Nova Ugljevik, Bobas a.d. Kotor Varoš, Komunalac Teslić, Komunalac Modriča, Komunalno a.d. Pale, Vodovod Kozarska Dubica, Vodovod i komunalije Zvornik, Aerodromi Republike Srpske i JP Autoputevi Republike Srpske.

Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Preduzeća za usluge u vazdušnom saobraćaju „Aerodromi Republike Srpske“ a.d. Banja Luka nije utvrđen koristan vijek upotrebe imovine odnosno stope amortizacije, a prilikom obračuna amortizacije nisu primijenjene objelodanjene stope amortizacije, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Osim toga, pomoćna knjiga nepokretnosti, postrojenja i opreme ne vodi se na način da obezbijedi uvid u analitičke podatke, hronološki prikaz poslovnih događaja, kontrolu i ispravnost unesenih podataka i mogućnost korišćenja podataka, što, takođe, nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Nekretnine, oprema i zalihe

U Vodovodu Banja Luka su za 22 miliona KM precijenjena ostala nematerijalna ulaganja, a vrijednost građevinskih objekata je potcijenjena, jer ulaganja po osnovu projekta "Gradski sistem vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda u Gradu Banja Luka" nisu iskazana u skladu sa odredbama MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.

Osim toga, precijenjena je vrijednost investicionih nekretnina, a potcijenjeni rashodi po osnovu obezvrjeđenja investicionih nekretnina za iznos od 1,03 miliona KM, jer su u okviru investicionih nekretnina iskazane i vrijednosti zemljišnih parcela koje nisu u vlasništvu „Vodovoda“ a.d. Banja Luka.

U Vodovodu a.d. Kozarska Dubica su građevinski objekti iskazani u većem iznosu za 469 hiljada KM zbog klasifikovanja vodovodnog objekta datog Preduzeću na korištenje bez prenosa prava vlasništva u okviru pozicije stalnih sredstava, a koji je prema klasifikaciji predmet evidentiranja na pozicijama vanbilanse evidencije, po osnovu čega su više iskazane i revalorizacije rezerve za 403 hiljade KM (koje su priznate zbog izvršene procjene vrijednosti navedenog objekta u 2023. godini) i ostala dugoročna rezervisanja za iznos od 66 hiljada KM.

U poslovnim knjigama KP Komunalac Teslić nije priznato zemljište na kojem je smještena deponija i zgrada Generalni depo i zemljište na kojem je smještena poslovna zgrada, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike i MRS 16 -Nekretnine, postrojenja i oprema.

Iskazana vrijednost zemljišta u Komunalac Modriča precijenjena je za 175 hiljada KM i neraspoređena dobit za 104 hiljada KM, investicione nekretnine za 40 hiljada KM i stalna sredstva namijenjena prodaji za 31 hiljadu KM, jer je u ranijem periodu priznata vrijednost zemljišta na kome Komunalac Modriča nema pravo svojine, a zemljište koje je izdato u zakup nije iskazano kao investiciona nekretnina, te zemljište predviđeno za prodaju nije klasifikovano kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji.

U Gradskoj toplani Doboj je više je za 114 hiljada KM iskazana bruto i ispravka vrijednosti opreme, jer za vrijednost tri vozila koja su u 2023. godini prodana putem licitacije nije izvršen prestanak priznavanja.

Takođe, u Gradskoj toplani Doboj, nabavljeni alat koji se nalazi u skladištu pogrešno je evidentiran na poziciji alata u upotrebi, za iznos od 177 hiljada KM. Pored toga, ulaganja u nadogradnju softvera za povezivanje primarnih toplotnih stanica i ugradnju video opreme (ukupno 11,5 hiljada KM) nisu priznata u vrijednost softvera, postrojenja i opreme, već kao troškovi koji su više za navedeni iznos, čime je umanjena i iskazana dobit Gradske toplane Doboj.

U Termo-Nova Ugljevik, vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u pripremi od 45 hiljada KM, koja se odnosi na ulaganja u rekonstrukciju i proširenje sistema daljinskog grijanja u Ugljeviku i koji je u vlasništvu ZP „Rudnik i termoelektrana Ugljevik“ ne ispunjava uslove za priznavanje imovine u skladu sa MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema i odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

U JP Aerodromi Republike Srpske precijenjena je iskazana vrijednost nekretnina, postrojenja i oprema u pripremi za 413 hiljada KM, nematerijalne imovina za 3 hiljade KM, a potcijenjeni su građevinski objekti za 398 hiljada KM i troškovi amortizacije za 18 hiljada KM, jer obračun amortizacije nije izvršen kada je imovina postala raspoloživa za upotrebu.

U JP Aerodromi Republike Srpske su precijenjene zalihe mlaznog goriva u skladištu za 19 hiljada KM, rashodi po osnovu nabavne vrijednosti goriva za 5 hiljada KM, a gubitak ranijih godina potcijenjen za 24 hiljade KM, jer iskazana vrijednost zaliha u početnom stanju i izlaza sa zaliha nije vršena po metodu ponderisane prosječne cijene, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i MRS 2 – Zalihe.

U JP Slobodna zona Šamac poslovni prostori izdati pod zakup nisu ispravno klasifikovani kao investiciona imovina, pa je vrijednost građevinskih objekata više, a vrijednost investicione imovine manje iskazana za 214 hiljada KM.

U JP Protivgradna preventiva nije izvršena procjena nadoknadivog iznosa sredstava za iskazanu vrijednost stalnih sredstava u pripremi koja se koristi u okviru Projekta za automatizaciju protivgradne zaštite, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 36 - Umanjenje vrijednosti imovine.

U Vodovod i komunalije a.d. Zvornik su potcijenjene zalihe (bruto vrijednosti i ispravka vrijednosti zaliha) za najmanje 35 hiljada KM, jer su prilikom izdavanja alata, inventara i HTZ opreme u upotrebu isknjiženi iz knjigovodstvene evidencije, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva druga pravna lica i preduzetnike.

U Bobas a.d. Kotor Varoš je dio opreme pogrešno evidentiran u okviru zaliha, čime su zalihe materijala precijenjene a oprema potcijenjena za 14 hiljada KM, a manje su iskazani i ispravka vrijednosti opreme, troškovi amortizacije i gubitak tekuće godine za 3 hiljade KM.

Dugoročni i kratkoročni finansijski plasmani i potraživanja

U JP Autoputevi Republike Srpske su za 358 hiljada KM precijenjena potraživanja od kupaca u zemlji, a potcijenjeni su gotovina za 283 hiljade KM i kratkoročna razgraničenja za 75 hiljada KM, jer su u finansijskim izvještajima sa stanjem na dan 31.12.2023. godine iskazana potraživanja od kupaca koja su naplaćena, a novčana sredstva nisu iskazana.

U Vodovodu Banja Luka su za 1,97 miliona KM precijenjeni dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka usljed obezvređenja potraživanja od kupaca, a potcijenjena je ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca, jer primijenjeni model za utvrđivanje obezvređenja potraživanja od kupaca nije u skladu sa MSFI 9 – Finansijski instrumenti.

U Gradskoj toplani Doboj, više su iskazani dugoročni finansijski plasmani – obveznice za 193 hiljade KM kao i ostali poslovni prihodi i dobit tekuće godine za 24 hiljade KM, a manje su iskazani gubitak ranijih godina za 168 hiljada KM i kratkoročna finansijska sredstva po

amortizovanoj vrijednosti za 800 KM, jer za dio uplate Ministarstva finansija koji se odnosi na iznos glavnice po osnovu obveznica nije vršeno umanjenje finansijskih plasmana – obveznica.

U Gradskoj toplani Doboj su za 325,5 hiljada KM više iskazani kratkoročni finansijski plasmani, a manje ostala kratkoročna potraživanja, jer sredstva koja se potražuju od Grada Doboj po osnovu odbijenog zahtjeva za izdavanje lokacijskih uslova za izgradnju stambeno-poslovnog prostora nisu evidentirana u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru, za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

U Zavodu za izgradnju grada Prijedor su precijenjena potraživanja od kupaca za 352 hiljade KM, finansijski rezultat ranijih godina za 282 hiljade KM, prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu i finansijski rezultat tekuće godine za 37 hiljada KM, porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama za 51 hiljadu KM, a i obaveze za primljene avanse potcijenjene su za 18,5 hiljada KM, jer su potraživanja i prihodi priznati za usluge koje nisu izvršene, a primljeni avans nije evidentiran kao obaveza za primljene avanse, što nije u skladu sa MSFI 15 - Prihodi od ugovora sa kupcima i odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Takođe, u Zavodu za izgradnju grada Prijedor su precijenjena potraživanja od kupaca i finansijski rezultat ranijih godina za 69 hiljada KM, jer je u okviru potraživanja po osnovu prodaje evidentirano potraživanje po osnovu sudske presude za neosnovano bogaćenje iz 2017. godine.

U JP Slobodna zona Šamac su precijenjena kratkoročna potraživanja za 261 hiljadu KM i dobit ranijih godina za 259 hiljada KM, a za razliku su potcijenjeni rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine, jer nije izvršeno obezvređenje zastarjelih potraživanja u skladu sa zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti.

U Vodovodu Kozarska Dubica nije vršena ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u 2023. godini s obzirom na vremenski period u kojem nisu naplaćena, pa nisu priznati ni gubici od usklađivanja vrijednosti istih, a dugoročno razgraničeni prihodi iskazani su manje za 70 hiljada KM zbog evidentiranja donacija stalnih sredstava u okviru kratkoročnih razgraničenja, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

U KP Vodovod i kanalizacija, Novi Grad, takođe, nije izvršeno obezvređenje zastarjelih potraživanja u skladu sa zahtjevima MSFI 9 - Finansijski instrumenti, pa su za 82 hiljade KM precijenjena kratkoročna potraživanja, a potcijenjeni su rashodi od usklađivanja vrijednosti i gubitak tekuće godine za 54 hiljade KM i gubitak ranijih godina za 28 hiljada KM.

U Komunalac Modriča su precijenjeni kratkoročna potraživanja i neto dobit tekuće godine za najmanje 35 hiljada KM, potcijenjeni su gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja za isti iznos. Takođe, precijenjeni su kratkoročni finansijski plasmani i neraspoređena dobit ranijih godina za po 37 hiljada KM, jer društvo nije odmjerilo rezervisanja za gubitke i izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena u periodu od godinu dana od dospjeća i finansijskih plasmana po kreditu koji je dospio na naplatu u 2021. godini. Osim toga, kratkoročna potraživanja su potcijenjena za 20 hiljada KM i za isti iznos potcijenjene su kratkoročne obaveze i rezervisanja, jer su za nastale preplate po osnovu više uplaćenih sredstava za usluge odvoza otpada od domaćinstava umanjena potraživanja od kupaca, a nisu iskazana kratkoročna razgraničenja za unaprijed naplaćene prihode.

U Vodovod i komunalije a.d. Zvornik su precijenjeni kratkoročna potraživanja i ispravka vrijednosti potraživanja za najmanje 48 hiljada KM, jer nije izvršen prestanak priznavanja nenaplativih potraživanja od privrednih subjekata po okončanim stečajnim postupcima, što nije u skladu internim Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i zahtjevima MSFI 9 – Finansijski instrumenti.

U Komunalno a.d. Pale, nije vršena ispravka vrijednosti potraživanja koja nisu naplaćena u roku, pa su kratkoročna potraživanja od kupaca precijenjena za 30 hiljada KM, a potcijenjeni su gubici od usklađivanja vrijednosti potraživanja.

U JP Aerodromi Republike Srpske su za 261 hiljadu KM više iskazana kratkoročna razgraničenja, a manje ostala dugoročna rezervisanja i razgraničenja, jer su dugoročna rezervisanja za sudske sporove pogrešno klasifikovana kao kratkoročna. Osim toga, razgraničeni prihodi i primljene donacije precijenjeni su za 12 hiljada KM, za koliko je potcijenjen prihod od donacija, jer su priznati prihodi u visini polugodišnje amortizacije doniranih sredstava, što nije u skladu sa MRS 20 - Računovodstveno obuhvatanje državnih davanja i objelodanjivanje državne pomoći. Takođe, za iskazana kratkoročna razgraničenja po osnovu donacija u iznosu od 45,5 hiljada KM iz 2010. i 2012. godine za koje nisu identifikovani izvori, vrste doniranih sredstava kao i uslovi povezani sa donacijom, tokom perioda nije izvršeno priznavanje prihoda u vezi sa nastalim povezanim rashodima za čije pokriće je davanje i namijenjeno, što nije u skladu sa zahtjevima navedenog standarda.

U Termo-Nova Ugljevik su zbog pogrešne klasifikacije više iskazana potraživanja od kupaca u zemlji za 25 hiljada KM, a potcijenjena su potraživanja za zateznu kamatu, jer je u okviru potraživanja od kupaca iskazana obračunata zatezna kamata na dospelja nenaplaćena potraživanja.

Obaveze i izvori sredstava

U Gradskoj toplani Doboj, više su iskazana prekoračenja po bankovnim računima za 300 hiljada KM i ostale dugoročne obaveze za 14 hiljada KM, a manje kratkoročni krediti (za ukupan iznos), jer dio dugoročnih kredita i zajmova koji dospijevaju za plaćanje u roku do jedne godine dana od datuma izvještavanja po osnovu ugovora, nije klasifikovan na kratkoročnim kreditima.

U KP Vodovod i kanalizacija Novi Grad, za 78 hiljada KM kapital je iskazan više, jer je neraspoređena dobit tekuće godine iskazana manje za 58 hiljada KM po osnovu pokrića gubitka na teret neraspoređene dobiti tekuće godine u iznosu od 54 hiljada KM i nije izvršen prenos odloženih poreskih prihoda u korist neraspoređene dobiti tekuće godine od 4 hiljade KM. Gubitak je iskazan manje za 136 hiljada KM, i to iz ranijih godina po osnovu precijenjenih kratkoročnih potraživanja za 28 hiljada KM i iz tekućeg perioda ukupno 108 hiljada KM (potcijenjeni rashodi od usklađivanja vrijednosti potraživanja od 54 hiljade KM i pokrića gubitka tekuće godine na teret neraspoređene dobiti u iznosu od 54 hiljade KM).

Komunalno a.d. Pale nije iskazalo obaveze preuzete po ugovoru o namjenskom kreditu, zbog čega su manje iskazane dugoročne obaveze za 40 hiljada KM i kratkoročne obaveze za 20 hiljada KM, a više je iskazan dobitak ranijih godina za 60 hiljada KM. Osim toga, u Komunalno a.d. Pale, zbog pogrešne klasifikacije više su iskazana kratkoročna razgraničenja po osnovu primljenih donacija za 124 hiljade KM, a manje su iskazani dugoročno razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija za isti iznos, jer su donacije povezane sa stalnim sredstvima u ranijem periodu u potpunosti priznate na kratkoročnim razgraničenjima. Takođe, ostale kratkoročne obaveze su precijenjene za 12 hiljada KM, a potcijenjen je dobitak ranijih godina, jer su prihodi po osnovu obračunatih zateznih kamata iz ranijeg perioda u Komunalno a.d. Pale iskazani u okviru ostalih obaveza.

Revalorizacije rezerve u Vodovod i komunalije a.d. Zvornik su iskazane više, a neraspoređena dobit ranijih godina manje za 514 hiljada KM, jer efekti procjene zemljišta prilikom početnog priznavanja i utvrđivanja fer vrijednosti na dan sticanja nisu bila predmet evidentiranja na poziciji revalorizacionih rezervi shodno MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema. Takođe, priznati pozitivni efekti po procjeni objekata i opreme sa stanjem na dan 31.12.2004. godine nisu evidentirani analitički po sredstvima od kojih potiču, niti su revalorizacije rezerve korigovane po osnovu amortizacije tokom upotrebe imovine po osnovu koje su formirane, kao i isknižavanja kada sredstvo prestaje da se priznaje, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i zahtjevima MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema. Zbog pogrešne klasifikacije obaveza u Zavodu za izgradnju grada Prijedor za 196 hiljada KM su više iskazane obaveze iz poslovanja, a potcijenjena su dugoročna rezervisanja za 95 hiljada KM i kratkoročne finansijske obaveze za 101 hiljadu KM, jer su obaveze po osnovu pozajmica

od pravnih i fizičkih lica i dugoročna rezervisanja sredstava po sudskoj presudi, evidentirane u okviru ostalih obaveza iz poslovanja.

Takođe, u Zavodu za izgradnju grada Prijedor manje su iskazane obaveze prema dobavljačima u zemlji za 76 hiljada KM, PDV u primljenim fakturama za 11 hiljada KM, a finansijski rezultat ranijih godina manji je za 65 hiljada KM, jer obaveze za geodetske usluge nisu evidentirane u periodu nastanka obaveze.

U JP Protivgradna preventiva, zbog toga što evidentiranje poslovnih događaja nije u potpunosti vršena po načelu nastanka poslovnog događaja, manje je iskazana dobit tekuće godine, te su precijenjeni neto gubici po osnovu otuđenja nekretnina i opreme, u korist neto dobiti ranijih godina za 42 hiljade KM.

Prihodi i primici

U Gradskoj toplani Doboj, manje su iskazani razgraničeni prihodi po osnovu primljenih donacija za iznos od 125 hiljada KM, prihodi od donacija i dobit tekuće godine za 22 hiljade KM, a više gubitak ranijih godina za 147 hiljada KM, jer su prihodi od donacija priznati u iznosu amortizacije koja je obračunata na vrijednost donirane imovine i vrijednost vlastitih ulaganja, što nije u skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama Preduzeća.

U JP Slobodna zona Šamac, prihodi od naplate naknade za korištenje carinskog terminala i poslovni rashodi po osnovu troškova poreza su precijenjeni za 167 hiljada KM, jer su naplaćene naknade u ime trećih lica priznate kao prihod preduzeća, a po istom osnovu obaveze prema trećoj strani su evidentirane na rashodima, što nije u skladu sa MSFI 15 - Prihodi iz ugovora sa kupcima.

Osim toga u JP Slobodna zona Šamac su prihodi od pruženih usluga povezanim licima pogrešno klasifikovani kao ostali poslovni prihodi koji su zbog toga precijenjeni za 305 hiljada KM, a prihodi od pruženih usluga povezanim licima su potcijenjeni.

U Gradskoj toplani Doboj za izvršene radove u 2022. godini nije ispostavljena faktura i prihodi nisu evidentirani u periodu kome pripadaju, pa su u 2023. godini više iskazani prihodi od pružanja usluga tekućeg perioda, neraspoređena dobit tekuće godine i gubitak ranijih godina za 38 hiljada KM, a u bruto bilansu za 2023. godinu iskazan je više PDV u iznosu od 6.476 KM.

U Vodovodu Banja Luka su za 868 hiljada KM precijenjeni prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu, kao i kratkoročna razgraničenja, jer je dio prihoda od prodaje koji ne pripada obračunskom periodu priznat u 2023. godini. Takođe, vrijednost građevinskih objekata, kao i prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe, gotovih proizvoda ili usluga su precijenjeni za 418 hiljada KM, jer je Vodovod a.d. Banja Luka priznao prihode po osnovu realizovanih besplatnih priključaka na javnu vodovodnu i kanalizacionu mrežu, iako za to nisu ispunjeni uslovi iz MSFI 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima.

U preduzeću Vodovod i komunalije a.d. Zvornik su precijenjeni prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, kao i dobit tekuće godine za 491 hiljadu KM, jer su prihodi priznati u bilansu uspjeha po osnovu naknadno utvrđenih stalnih sredstava koja nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama u periodu kada su izgrađena, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, kao i zahtjevima MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

U Termo Nova, Ugljevik su zbog pogrešne klasifikacije za 660 hiljada KM manje iskazani prihodi od pruženih usluga, a u korist prihoda od prodaje proizvoda.

U JP Aerodromi Republike Srpske su za 48 hiljada KM precijenjeni prihodi od prodate robe i rashodi po osnovu nabavne vrijednosti repromaterijala, jer prilikom prenosa robe između zaliha (repromaterijala i maloprodaje) iskazani su prihodi i rashodi u smislu tržišne realizacije robe iako do iste nije došlo, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike. Takođe u JP Aerodromi Republike Srpske, precijenjeni su prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu

i gubitak ranijih godina za 16 hiljada KM, jer su prihodi iz 2022. godine iskazani u tekućoj godini.

Troškovi, rashodi i izdaci

Gradska toplana Doboj nije evidentirala troškove postupka prinudne naplate od 38 hiljada KM, troškove kamata od 26 hiljada KM i obaveza za iste u iznosu od 64 hiljada KM koji su nastali po rješenjima o prinudnoj naplati iz 2021. i 2022. godine i nije izvršena reklasifikacija dugoročnih i kratkoročnih obaveza i evidentiranje dospjelih kamata i obaveza po osnovu Rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga Poreske uprave Republike Srpske iz 2022. godine.

U Gradskoj toplani Doboj su više iskazana potraživanja od državnih organa i neto dobit tekućeg perioda u iznosu od 7 hiljada KM, a manje rashodi po osnovu direktnog otpisa za isti iznos, jer potraživanja iz 2016. godine od Javnog fonda za dječiju zaštitu za koja su izgubili pravo na refundaciju zbog zastarjelosti nisu otpisana.

U JP Autoputevi Republike Srpske troškovi za održavanje opreme od 53 hiljade KM nisu evidentirani u periodu nastanka poslovnog događaja, pa su troškovi proizvodnih usluga i neraspoređena dobit ranijih godina precijenjeni za navedeni iznos, kao i porez na dodatu vrijednost za 9 hiljada. Pored toga, u JP Autoputevi Republike Srpske su zbog pogrešne klasifikacije troškovi bruto plata i naknada iskazani više za 117 hiljada KM, pri čemu su potcijenjeni troškovi bruto ostalih ličnih primanja, jer je naknada članovima uprave za ostvarene rezultate u radu klasifikovana na troškovima bruto naknada.

U Zavodu za izgradnju grada Prijedor su usljed pogrešne klasifikacije troškova toplog obroka zaposlenih za 91 hiljadu KM više iskazani troškovi bruto plata, a manje su iskazani troškovi bruto ostalih ličnih primanja u istom iznosu. Takođe, nematerijalni troškovi su precijenjeni, a troškovi proizvodnih usluga potcijenjeni za 26 hiljada KM, jer su troškovi izrade projektne dokumentacije i geodetskih usluga, održavanja službenih vozila i usluga po ugovoru o djelu za izradu investiciono-tehničke dokumentacije pogrešno klasifikovani.

U Vodovodu a.d. Kozarska Dubica su troškovi materijala iskazani u većem iznosu za 54 hiljade KM zbog pogrešnog klasifikovanja troškova po osnovu pripreme toplog obroka za zaposlene u okviru ovih troškova. Osim toga, u okviru troškova bruto plata evidentirani su troškovi bruto naknada plata, u okviru troškova bruto naknada plata evidentirani su troškovi bruto naknada za regres od 50,5 hiljada KM koji prema klasifikaciji pripadaju troškovima ostalih ličnih primanja, a troškovi proizvodnih usluga iskazani su u manjem iznosu za 18 hiljada KM zbog klasifikovanja troškova održavanja u okviru ulaganja na tuđim nekretninama.

U Bobas a.d. Kotor Varoš su zbog pogrešne klasifikacije više iskazani troškovi bruto plata za 116 hiljada, a manji su troškovi toplog obroka za 114 hiljada KM i troškovi doprinosa za rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje invalida za 2 hiljade KM.

U Komunalno a.d. Pale, zbog pogrešne klasifikacije troškova, više su iskazani troškovi bruto plata i naknada za 297 hiljada KM, a u korist troškova bruto ostalih ličnih primanja od 293 hiljade KM i troškova proizvodnih usluga od 4 hiljade KM, jer su troškovi toplog obroka, regresa i naknada po ugovorima sa fizičkim licima van radnog odnosa klasifikovani u okviru troškova bruto plata i bruto naknada.

Odobrene donacije u humanitarne, socijalne, kulturne i sportske svrhe u Komunalac Modriča nisu ispravno računovodstveno klasifikovane, odnosno iskazani su kao ostali rashodi i gubici od 46 hiljada KM, umjesto kao ostali nematerijalni troškovi.

Takođe, u Bobas a.d. Kotor Varoš priznavanje troškova goriva i energije, proizvodnih usluga, nematerijalnih troškova i obaveza u ukupnom iznosu od 6 hiljada KM nije u izvršeno na obračunskoj osnovi, što nije u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja i MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, zbog čega su precijenjeni rashodi, gubitak tekuće godine i dobit ranijih godina. Zbog navedenog, precijenjene su i zakonske rezerve za 6 hiljada KM, jer je Odlukom Skupštine akcionara ostvarena dobit iz 2022. godine raspoređena u zakonske rezerve.

U KP Vodovod i kanalizacija, Novi Grad su zbog pogrešne klasifikacije više iskazani troškovi bruto plata za 140 hiljadu KM, a manje su iskazani troškovi bruto naknada plata za 85 hiljada KM i bruto ostalih ličnih primanja za 55 hiljada KM.

U KP Komunalac Teslić su zbog pogrešne klasifikacije više za 100 hiljada KM iskazani troškovi bruto plata KM, a manje troškovi bruto ostalih ličnih primanja (za topli obrok i regres) u istom ukupnom iznosu.

Termo Nova, Ugljevik su zbog pogrešne klasifikacije za 71 hiljadu KM više iskazani troškovi bruto plata, a manje su iskazani troškovi bruto naknada plata, jer su naknade plata za godišnji odmor, rad u dane državnih praznika, bolovanje na teret poslodavca evidentirani u okviru troškova bruto plata.

U KP Komunalac Teslić su manje iskazani troškovi materijala za 10 hiljada KM, ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za 3 hiljade KM, gubitak ranijih godina 12 hiljada KM, a više su iskazane bruto vrijednost građevinskih objekata za 9,5 hiljada KM, bruto vrijednost postrojenja i opreme za 14 hiljada KM, neraspoređena dobit tekuće godine od 8,6 hiljada KM i troškovi amortizacije od 2 hiljade KM, jer nabavka rezervnih dijelova i usluga za održavanje deponije u 2023. godini i ranijim godinama nije evidentirana na troškovima. Osim toga, manje su iskazani troškovi materijala za 12 hiljada KM, a više troškovi usluga održavanja za navedeni iznos, jer troškovi izrade temelja za grobna mjesta nisu priznati na troškovima materijala za izradu učinaka, što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru, sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Bilans novčanih tokova, napomene uz finansijske izvještaje i drugi bitni nedostaci

Bilans tokova gotovine u preduzećima Vodovod Banja Luka, Vodovod a.d. Kozarska Dubica, Komunalno a.d. Pale i Komunalac Modriča, nije sačinjen u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, odnosno odredbama MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine.

U Napomenama uz finansijske izvještaje JP Slobodna zona Šamac, Komunalno a.d. Pale, Komunalac Modriča, Vodovod a.d. Kozarska Dubica, Vodovod i komunalije Zvornik, Gradske toplane Doboj i Aerodromi Republike Srpske nisu objelodanjene informacije vezane za stalnost poslovanja u skladu sa zahtjevima međunarodnih standarda.

Pored toga, Napomene uz finansijske izvještaje JP Slobodna zona Šamac, Gradske toplane Doboj, Komunalno a.d. Pale, Komunalac Modriča, Zavod za izgradnju grada Prijedor, Termo-Nova Ugljevik, Bobas a.d. Kotor Varoš, Vodovod Banja Luka, Vodovod Kozarska Dubica, Vodovod i kanalizacija Novi Grad, Vodovod i komunalije Zvornik i Aerodromi Republike Srpske po sadržaju, strukturi i sistematičnosti nisu sačinjene u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i relevantnih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, jer ne sadrže obavezna objelodanjivanja i dodatne informacije koje nisu prikazane u finansijskim izvještajima.

Obrasci za godišnje finansijsko izvještavanje Vodovod i komunalije a.d. Zvornik, odnosno Bilans stanja i Bilans uspjeha nisu sačinjeni u skladu sa Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike, jer su u pomenutim obrascima više iskazane pozicija građevinski objekti za 443 hiljade KM, manje pozicija opreme za 491 hiljadu KM, više pozicija prihodi od prodaje proizvoda, a manje pozicija prihoda od pruženih usluga za 602 hiljade KM u odnosu na iskazane u glavnoj knjizi.

U Gradskoj toplani Doboj su više iskazana novčana sredstva na bankovnim računima, a manje gubitak ranijih godina za 9 hiljada KM, jer sredstva koja su u 2014. godini plaćena kao depozit za garanciju i vraćena u 2015. godini nisu evidentirana u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru, za privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike.

Pozicije vanbilansne aktive i pasive u Zavodu za izgradnju grada Prijedor su potcijenjene za 20 hiljada KM, jer nije evidentirana geodetska oprema na korištenju koja nije u vlasništvu Zavoda.

Nalazi od uticaja na mišljenje o usklađenosti za revidirane privredne subjekte**Odstupanja u primjeni Zakona o javnim nabavkama**

U Vodovodu Banja Luka postupci nabavki vodovodnog materijala, vodomjera, pumpi i drugog vodovodnog materijala provedeni pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja u najmanjem iznosu od 497 hiljada KM, nisu u skladu sa odredbama zakona, odnosno nije primijenjen odgovarajući postupak nabavke. Pored toga, nabavke vodomjera za 108 hiljada KM, vodovodnog materijala od 280 hiljada KM i betonskih šahtova za 22 hiljade KM provedene su putem više pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja i direktnim sporazumima, čime je, suprotno Zakonu, izvršeno dijeljenje predmeta nabavke. Takođe, izvještaji o postupcima javnih nabavki nisu dostavljani Agenciji za javne nabavke i nisu objavljeni ni osnovni elementi zaključenih ugovora, iako je to propisano Zakonom o javnim nabavkama.

Plan javnih nabavki Vodovoda Banja Luka ne sadrži period trajanja ugovora ili okvirnog sporazuma o javnoj nabavci, a izmjene i dopune plana nisu objavljene na portalu javnih nabavki, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Plan javnih nabavki Termo-Nova Ugljevik nije objavljen na portalu javnih nabavki, izvještaji o provedenim postupcima javnih nabavki i osnovni elementi ugovora nisu dostavljeni Agenciji za javne nabavke BiH i nisu objavljeni na portalu javnih nabavki i nije donesen pravilnik o javnim nabavkama, kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama. Pored toga, u Termo-Nova Ugljevik su bez provođenja postupaka javnih nabavki izvršene nabavke restoranskih, poštanskih, usluga korišćenja fiksne i mobilne telefonije, održavanja informacionog sistema i službenih motornih vozila u ukupnom u iznosu od 19 hiljada KM.

JP Slobodna zona Šamac nije planiralo i donijelo posebne odluke za izvršene javne nabavke u ukupnom iznosu od 106 hiljada KM, a koje se odnose na nabavke goriva, stolarije, radne obuće, higijenskog materijala, materijala za sanaciju krova, komunalnih usluga i telekomunikacionih i ptt usluga. Takođe, nabavke usluga pojedinačne vrijednosti iznad zakonom propisanog iznosa vršene su dijeljenjem predmeta nabavki, odnosno direktnim sporazumom za usluge tekućeg održavanja motornih vozila, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Uz to, za većinu provedenih postupaka javnih nabavki nisu sačinjeni i objavljeni izvještaji na portalu javnih nabavki, kao što je zakonom predviđeno.

U Bobas a.d. Kotor Varoš su bez provođenja postupaka javnih nabavki izvršene nabavke kanizacionih cijevi, komunalnih kanti, motornih ulja i maziva, materijala za popravljivanje puteva, akumulatora i električnih dijelova za vozila, gotovog betona, auto guma, sitnog alata i inventara, radova asfaltiranja i održavanja vozila (ukupne vrijednosti 70 hiljada KM).

U Vodovodu Kozarska Dubica je za potrebe ishrane zaposlenih (u iznosu od 30 hiljada KM) provedeno sedam postupaka direktnog sporazuma čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke. Takođe, troškovi za nabavku konzerviranih i drugih prehrambenih prerađevina priznati su po cijenama većim od ugovorenih, što nije u skladu sa odredbama ugovora.

KP Vodovod i kanalizacija Novi Grad nije planiralo niti provelo postupak nabavke usluga laboratorijskog ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za piće u najmanjem iznosu od 28 hiljada KM i nije planiralo direktne sporazume. Pored toga, na Portalu javnih nabavki nisu objavljeni izvještaji o nabavkama u najmanjem iznosu od 58 hiljada KM, nisu objavljeni osnovni elementi ugovora i sažetak obavještenja o dodjeli ugovora, tenderska dokumentacija ne sadrži procijenjenu vrijednost nabavke i nisu potpisane izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa, što nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

U KP Komunalac Teslić, za izvršene nabavke građevinskog materijala od 12 hiljada KM, materijala i dijelova za održavanje osnovnih sredstava od 26 hiljada KM i usluga održavanja gradske deponije od 23 hiljade KM, nisu provedeni postupci javnih nabavki, a tenderskom dokumentacijom za nabavku goriva nije zahtijevano dostavljanje dokumentacije radi ispunjavanja lične sposobnosti.

Komunalno a.d. Pale nije provelo procedure javnih nabavki za nabavku sitnog inventara, rezervnih dijelova, usluga obaveznog osiguranja motornih vozila od autoodgovornosti i automehaničarskih usluga u ukupnom iznosu 11 hiljada KM.

U Zavodu za izgradnju grada Prijedor nije planiran niti je proveden postupak javnih nabavki za usluge izrade tehničke dokumentacije za oblasti za koje preduzeće ne posjeduje licencu za rad (10 hiljada KM).

Imenovanja nadzornog odbora i uprave

Imenovanje članova Nadzornog odbora u JP Autoputevi Republike Srpske, kao i uprave preduzeća nije provedeno putem otvorenog postupka izbora imenovanih lica, odnosno po javnom konkursu kako je to propisano Zakonom o javnim preduzećima, Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima i Statutom JP „Autoputevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka. Umjesto toga, Nadzorni odbor je odlukom iz 2022. godine imenovao vršioca dužnosti direktora, a odlukama iz 2020. i 2022. godine vršioca dužnosti izvršnih direktora, sa kojima su zaključeni ugovori o radu i pravima i obavezama vršilaca dužnosti. Takođe, Skupština javnog preduzeća je rješenjima o imenovanju iz 2023. godine imenovala vršioca dužnosti predsjednika i članova Nadzornog odbora.

Imenovanje uprave Vodovoda Banja Luka nije provedeno po javnom konkursu kako je to propisano u Zakona o javnim preduzećima i Statutu „Vodovod“ a.d. Banja Luka. Nadzorni odbor Vodovoda a.d. Banja Luka je rješenjima iz avgusta, odnosno septembra 2021. godine imenovao vršioca dužnosti direktora i tri izvršna direktora.

Skupština Termo Nova d.o.o. Ugljevik je odlukama o imenovanju iz 2016, 2018. i 2023. godine imenovala vršioca dužnosti predsjednika i članove nadzornog odbora. Imenovanje članova nadzornog odbora nije provedeno putem otvorenog postupka izbora imenovanih lica, odnosno po javnom konkursu kako je to propisano članom 6. Zakona o javnim preduzećima, Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima i Statutom Termo Nova d.o.o. Ugljevik.

Nadzorni odbor Termo Nova d.o.o. Ugljevik je rješenjem iz 2017. godine imenovao vršioca dužnosti direktora, a rješenjem iz 2016. godine vršioca dužnosti izvršnog direktora za tehnička pitanja. Imenovanje uprave nije provedeno po javnom konkursu kako je to propisano Zakonom o javnim preduzećima i Statutom Termo Nova d.o.o. Ugljevik.

Zapošljavanje i angažovanje lica, lična primanja i druga prava iz radnog odnosa

U JP Autoputevi Republike Srpske je za 159 zaposlenih tokom 2023. godine vršeno uvećanje plate po osnovu radnog učinka bez utvrđenog pojedinačnog plana rada i realizacije plana, što nije u skladu sa Kolektivnim ugovorom u tom javnom preduzeću.

Termo Nova d.o.o. Ugljevik je u toku 2023. godine zaključila 46 ugovora o privremenim i povremenim poslovima sa fizičkim licima za obavljanje poslova koji su po svojoj prirodi takvi da traju duže od 90 radnih dana u kalendarskoj godini, što nije u skladu sa Zakonom o radu.

Preduzeće Aerodromi Republike Srpske a.d. Banja Luka zaključilo je ugovore o djelu sa 29 izvršilaca za sistematizovana radna mjesta (vatrogasac i doktor medicine), što nije u skladu sa Zakonom o radu. Pored toga, u 2023. godini obračun minulog rada vršen je primjenom propisanih uvećanja na osnovnu platu uvećanu za druga primanja po osnovu rada, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora preduzeća.

U Vodovodu Banja Luka su u 2023. godini sa 17 izvršilaca zaključeni ugovori o privremenim i povremenim poslovima za poslove za koje su sistematizovana radna mjesta i koji predstavljaju osnovnu djelatnost društva, a po isteku perioda od 90 dana sa pet izvršilaca su zaključeni ugovori o djelu za iste poslove, što nije u skladu sa Zakonom o radu.

U JP Autoputevi Republike Srpske su zaključeni ugovori o djelu sa pet izvršilaca za poslove koji predstavljaju redovnu, osnovnu djelatnost javnog preduzeća, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora ovog javnog preduzeća.

I u Vodovodu Kozarska Dubica su tokom 2023. godine, suprotno Zakonu o radu, zaključeni ugovori o djelu za obavljanje poslova koji predstavljaju redovnu djelatnost poslodavca.

U Termo-Nova Ugljevik je obračun ličnih primanja za pet zaposlenih vršen primjenom bruto koeficijenata propisanih Odlukom o utvrđivanju bruto koeficijenata složenosti radnih mjesta, koji su viši od koeficijenata definisanih Kolektivnim ugovorima MH „Elektroprivreda Republike Srpske“ a.d. Trebinje.

Na osnovu odluke direktora Bobas a.d. Kotor Varoš isplaćene su jednokratne novčane pomoći zaposlenim po osnovu povećanja troškova života, iako Pravilnikom o radu nije propisana ta vrsta ličnog primanja, a za navedena lična primanja nisu obračunati i uplaćeni pripadajući porez i doprinosi, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima.

U KP Vodovod i kanalizacija, Novi Grad su kod 29 zaposlenih koeficijenti prema kojima su obračunate i isplaćene plate u 2023. veći od koeficijenata propisanih Kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za zaposlene u ovom komunalnom preduzeću. Osim toga, zaposlenima nisu dostavljene ponude za zaključenje aneksa ugovora i nisu zaključeni aneksi ugovora o radu usljed povećanja plata u 2023. godini, što nije u skladu sa Zakonom o radu.

U Vodovod i komunalije a.d. Zvornik radni odnos na neodređeno vrijeme sa 24 lica nije zasnovan u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, jer su isti raspoređeni na radna mjesta za koja je sistematizovan manji broj izvršioca, što nije u skladu sa Zakonom o radu. Pored toga, obračun minulog rada za zaposlene vršen je na uvećanja plate po osnovu posebnih rezultata rada, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu i internog Pravilnika o radu.

U preduzećima Komunalno a.d. Pale i Zavod za izgradnju grada Prijedor je obračun minulog rada za svaku godinu radnog staža vršen na osnovicu koju čini osnovna plata uvećana za druga primanja po osnovu rada, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu.

U Gradskoj toplani Doboj su naknade zaposlenim imenovanim u komisije za javne nabavke i popis, a u KP Komunalac Teslić naknade za regres i pomoć za rođenje djeteta isplaćene na osnovu odluka direktora iako iste nisu propisane Pravilnikom o radu Preduzeća.

Druge značajne neusklađenosti

Cjenovnik usluga odvoza otpada za pravna lica i subjekte po kategorijama, od 31.01.2023. godine, djelimično nije usklađen sa Odlukom Skupštine opštine Modriča od 25.01.2023. godine o davanju saglasnosti na cijene komunalnih usluga odvoza otpada koje pruža Komunalac a.d. Modriča, a cijene utvrđene cjenovnikom od 31.01.2023. godine većinom nisu primjenjivane za obračun i fakturisanje usluga tokom 2023. godine. Takođe, na utvrđene cijene komunalnih usluga odvoza otpada kontejnerom, mjesečnog i dnevnog zakupa na zelenoj pijaci i usluga za stočnu pijacu nije pribavljena saglasnost nadležnog organa Opštine Modriča, a sve prethodno navedeno nije u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima.

U KP Komunalac Teslić na cijene komunalnih usluga utvrđene Cjenovnikom zakupa prodajnog prostora i Odlukom o cijenama odlaganja smeća na deponiji nije pribavljena saglasnost nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, što nije u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima. Usluge odvoza komunalnog otpada za pravna lica vršene su po cijenama koje su niže od cijena utvrđenih u Cjenovniku komunalnih usluga odvoza komunalnog otpada.

Plan poslovanja Vodovod i komunalije a.d. Zvornik za 2023. godinu nije donesen pravovremeno, jer je usvojen nakon 11 mjeseci od početka godine i isti ne sadrži izvore finansiranja za kapitalne izdatke, što nije u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima, kao i članom 74. Statuta društva.

U Vodovod i komunalije a.d. Zvornik nije utvrđen normativ potrošnje goriva po vozilima i radnim mašinama, nisu definisana pravila korišćenja, održavanja i praćenja pripadajućeg troška po vozilu, a dio putnih naloga za korišćenje vozila nije popunjavan u skladu sa Pravilnikom o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga (nisu popunjavane relacije kretanja, vrijeme polaska i povratka, broj lica u vozilu, potpis vozača i sl.).

Termo-Nova Ugljevik je u toku 2023. godine izvršila otpis potraživanja od kupaca za isporučenu toplotnu energiju (ukupno 34 hiljade KM) za koje nije obezbijeđeno pismeno ovlašćenje većine članova nadzornog odbora, kako je propisano Zakonom o javnim preduzećima.

U JP Aerodromi Republike Srpske iskazane ostale rezerve društva formirane su konvertovanjem revalorizacionih rezervi za koje nije utvrđen istorijat nastanka i osnov

početnog priznavanja u ostale rezerve, što nije u skladu sa načinom formiranja rezervi privrednog društva koji je propisan Zakonom o privrednim društvima Republike Srpske i Statutom preduzeća.

Donacije Bobas a.d. Kotor Varoš sportskim, humanitarnim i ostalim organizacijama u iznosu od 3,7 hiljada KM su isplaćene bez odluke nadzornog odbora, što nije u skladu sa Zakonom o donacijama preduzeća u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom u Republici Srpskoj.

U JP Slobodna zona Šamac nisu uspostavljene pomoćne knjige nepokretnosti, postrojenja i opreme, a u Gradskoj toplani Doboj stanje iz pomoćne knjige za osnovna sredstva nije usaglašeno sa stanjem iz glavne knjige, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

2.2. Finansijske revizije za 2024. godinu provedene od 1.1. do 31.7.2025.

Godišnjim planom revizija za 2025. godinu, u periodu od 01.01. do 31.07.2025. godine planirano je provođenje 54 finansijske revizije, što obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. U naznačenom periodu provedena su sva 54 planirana revizijska angažmana.

Istim planom, do kraja 2025. godine predviđeno je provođenje još 30 finansijskih revizija za 2024. godinu (10 jedinica lokalne samouprave, 19 javnih ustanova i JPŠ „Šume Republike Srpske“). Rezultati tih revizija će biti prezentovani u godišnjem revizorskom izvještaju za narednu godinu.

U strukturi 54 finansijske revizije koje su provedene u revizijskom ciklusu 1.1. – 31.7.2025. godine su sljedeće revizije:

- 21 revizija ministarstava i drugih korisnika budžeta Republike Srpske kod kojih je po Zakonu obavezno provođenje revizija svake godine,
- reviziju Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta Republike,
- 4 revizije fondova obaveznog socijalnog osiguranja,
- 12 jedinica lokalne samouprave i
- 13 javnih ustanova i
- 3 ostala subjekta (uprava, sekretarijat i agencija).

Revizija Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta Republike obuhvata značajne segmente budžeta, budžetskog i trezorskog poslovanja (prihodi budžeta Republike, unutrašnji dug, spoljni dug, finansijske transakcije, investicije, itd.) koji se ne susreću kod pojedinačnih budžetskih korisnika, a obuhvata i značajne nalaze iz svih pojedinačnih izvještaja o reviziji budžetskih korisnika.

U revizorskim izvještajima za 54 finansijske revizije koje su provedene u periodu od 01.01. do 31.07.2025. godine data su sljedeća mišljenja:

- o finansijskim izvještajima: pozitivno za 30 subjekata i 24 mišljenja sa rezervom i
- o usklađenosti: 32 pozitivna mišljenja i 22 mišljenje sa rezervom.

Pozitivno mišljenje za finansijske izvještaje i za usklađenost za 2024. godinu dato je za one finansijske izvještaje za koje nisu utvrđene značajne greške, nepravilnosti i neusklađenosti. Nivo značajnosti/materijalnosti je utvrđen u skladu sa ISSAI standardima i Metodologijom za finansijsku reviziju.

U skladu sa ISSAI 2705 – *Modifikacije mišljenja u izvještaju nezavisnog revizora*, mišljenje sa rezervom se izražava u slučajevima kada:

"revizor zaključí, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da finansijski izvještaji u cjelini nisu bez materijalno pogrešnih iskaza. Odnosno kada revizor, nakon prikupljenih dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza, zaključí da su pogrešni iskazi, pojedinačno ili zajedno, materijalno značajni, ali nisu prožimajući za finansijske izvještaje ili revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza na kojima će zasnivati svoje mišljenje ali zaključuje da mogući efekti neotkrivenih pogrešnih iskaza na finansijske izvještaje, ukoliko ih ima, mogu biti materijalne prirode, ali ne i sveobuhvatni."

Skretanje pažnje na određena pitanja u skladu sa ISSAI 2706 ukazuje na pitanja koja su od značaja za razumijevanje izvještaja subjekta, najčešće na kontradiktorne zakone, propise i odluke sa značajnim uticajem na subjekta, koje donose viši nadležni organi i na koje subjekt pojedinačno ne može da utiče. (Detaljnije za navedene subjekte u odgovarajućem dijelu ovog Izvještaja).

2.2.1. Revizije korisnika budžeta Republike – obavezne po Zakonu (čl. 18.)

Glavna služba za reviziju je po Zakonu o reviziji javnog sektora Republike Srpske (čl. 18. stav 4.) obavezna da svake godine provede finansijsku reviziju kod: Narodne skupštine i Vijeća naroda Republike Srpske, Službe predsjednika Republike, Generalnog sekretarijata Vlade Republike Srpske, svih ministarstava i Poreske uprave Republike Srpske, kao i četiri fonda obaveznog socijalnog osiguranja⁶.

Na osnovu 22 provedene finansijske revizije kod ove grupe revidiranih subjekata (detaljnije u Tabeli br. 5), a uzimajući u obzir i Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj korisnika budžeta Republike za 2024. godinu, izražena su sljedeća mišljenja:

- za finansijske izvještaje: pozitivno za 18 subjekata i mišljenje sa rezervom za 4 izvještaja,
- za usklađenost sa propisima: pozitivno za 19 izvještaja i mišljenje sa rezervom kod 3 subjekta.

Tabela 5: Pregled za subjekte obaveznih finansijskih revizija (po čl. 18. st. 4. Zakona) koje su provedene u periodu od 1.1. do 31.7.2025. godine

RB	Subjekt revizije	Revizijsko mišljenje		Broj datih preporuka	
		Finansijski izvještaji	Usklađenost	Finansijski izvještaji	Usklađenost
1.	Narodna skupština Republike Srpske	pozitivno	pozitivno	1	-
2.	Vijeće naroda	pozitivno	pozitivno	-	-
3.	Služba predsjednika	pozitivno	pozitivno	-	-
4.	Generalni sekretarijat Vlade	rezerva	pozitivno	1	1
5.	Ministarstvo finansija	pozitivno	pozitivno sa s.p.	-	-
6.	Poreska uprava	pozitivno	pozitivno	-	-
7.	Ministarstvo za evropske integracije i međun. sar.	pozitivno	pozitivno sa s.p.	-	-
8.	Ministarstvo privrede i preduzetništva	pozitivno	pozitivno	1	-
9.	Min. saobraćaja i veza	pozitivno	pozitivno	-	1
10.	Ministarstvo pravde	pozitivno	pozitivno	-	1
11.	Ministarstvo uprave i lokalne samouprave	pozitivno	pozitivno sa s.p.	-	1
12.	Ministarstvo za prostorno uređenje, građev. i ekologiju	pozitivno	pozitivno	1	1
13.	Min. poljoprivrede, šumarstva i vodopriv.	pozitivno	pozitivno sa s.p.	-	2
14.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	pozitivno	pozitivno	-	2
15.	Ministarstvo prosvjete i kulture	pozitivno	pozitivno	1	2
16.	Ministarstvo trgovine i turizma	pozitivno sa s.p.	pozitivno sa s.p.	1	2

⁶ Fondovi obaveznog socijalnog osiguranja su kao subjekti obavezne finansijske revizije posebno obrađeni u podpoglavlju 2.2.2. ovog Izvještaja.

17.	Min. za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje	pozitivno	pozitivno sa s.p.	2	2
18.	Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite	pozitivno	rezerva	-	2
19.	Ministarstvo porodice, omladine i sporta	pozitivno	rezerva sa s.p.	1	6
20.	Min. rada i boračko-invalidske zaštite	rezerva	pozitivno	1	-
21.	Ministarstvo energetike i rudarstva	rezerva	rezerva	1	3
22.	Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za korisnike budžeta Republike	rezerva	pozitivno	2	6
Ukupan broj datih preporuka				13	32

Od 21 subjekta kod kojih se finansijska revizija obavezno provodi svake godine, oba pozitivna mišljenja (i za finansijske izvještaje i za usklađenost) izražena su za njih 16. Kod tri subjekta izražena su mišljenja sa rezervom po jednom osnovu i to kod Generalnog sekretarijata i Ministarstva rada i boračko- invalidske zaštite vezano za finansijske izvještaje, a kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite i Ministarstva porodice, omladine i sporta vezano za usklađenost, dok su za Ministarstvo energetike i rudarstva oba mišljenja sa rezervom.

Na osnovu revizije Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja korisnika budžeta Republike za 2024. godinu je izraženo mišljenje sa rezervom za finansijske izvještaje (uz pozitivno mišljenje za usklađenost).

Mišljenje kod subjekata obavezne revizije za 2024. godinu

Grafikon br. 2: Struktura mišljenja glavnog revizora datih subjektima za koje su po Zakonu obavezne finansijske revizije

Iz Grafikona br. 2 se može vidjeti da kod budžetskih korisnika kod kojih se revizija finansijskih izvještaja i usklađenosti vrši u kontinuitetu iz godine u godinu (jer je to zakonska obaveza), njih preko 77% ima oba pozitivna mišljenja, dok ostali imaju jedno ili oba mišljenja sa rezervom. Kako se može konstatovati, usljed kontinuiranog prisustva revizije i zbog provođenja revizorskih preporuka, trend pozitivnih mišljenja za ovu grupu subjekata je rastući, u odnosu na prethodnu godinu broj subjekata koji imaju oba pozitivna mišljenja je povećan za jedan. Smanjen je broj subjekata sa oba mišljenja sa rezervom (sa četiri u 2024. na jedan izvještaj u 2025. godini). U nastavku su ukratko navedeni revizorski nalazi koji su uticali na kvalifikovano mišljenje revizora.

Uz mišljenje o finansijskim izvještajima Ministarstva trgovine i turizma revizori su skrenuli pažnju na činjenicu da je Ministarstvo izvršilo evidentiranje dobitaka od prodaje imovine i primitke po osnovu prodaje zemljišta u iznosu od 41,18 miliona KM po osnovu Odluke Vlade Republike Srpske o prodaji nepokretnosti u vlasništvu Republike Srpske i zaključenih ugovora. Nepokretnosti koje

su bile predmet prodaje nisu bile u poslovnim evidencijama Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske, već su evidentirane u glavnoj knjizi trezora Ministarstva finansija na osnovu preuzete vanbilansne evidencije od Javnog preduzeća šumarstva „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac. Takođe, po osnovu Odluka Vlade Republike Srpske o prodaji, odnosno zamjeni nepokretnosti i zaključenih ugovora evidentirani su dobici od prodaje imovine i primici po osnovu prodaje zemljišta u iznosu od 107 hiljada KM.

Rezime nalaza od uticaja na mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima

U Ministarstvu rada i boračko-invalidske zaštite su precijenjeni rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti za 4,5 miliona KM i ostali rashodi obračunskog karaktera za 367,5 hiljada KM, a potcijenjeni su transferi Fondu za zdravstveno osiguranje za zdravstvenu zaštitu boraca, vojnih invalida, porodica poginulih boraca i civilnih žrtava rata za 4,5 miliona KM i transferi unutar iste jedinice vlasti za transfer Fondu PIO za 367,5 hiljada KM, jer navedeni rashodi nisu ispravno iskazani, s obzirom na to da isti predstavljaju transfere koji zahtijevaju odliv novčanih sredstava i ne predstavljaju rashode obračunskog karaktera.

U finansijskim izvještajima Generalnog sekretarijata Vlade nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je potcijenjena za 1,99 miliona KM, rashodi amortizacije precijenjeni u istom iznosu, a revalorizacije rezerve precijenjene za 994 hiljade KM, jer je na procijenjenu tržišnu vrijednost imovine na dan 31.08.2024. godine izvršen obračun amortizacije za period prije izvršene procjene i nije izvršeno ukidanje revalorizacionih rezervi od dana procjene do datuma izvještavanja za upotrebu imovine po osnovu koje su rezerve i formirane, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema. Takođe, Generalni sekretarijat Vlade Republike Srpske nije izvršio revalorizaciju vrijednosti imovine za cijelu grupu nekretnina, postrojenja i opreme iskazane unutar jednog podsintetičkog konta, odnosno izvršio je revalorizaciju dijela imovine, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 i Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

U Ministarstvu energetike i rudarstva su za 69 hiljada KM više iskazani rashodi za bruto plate zaposlenih, a ostali neklasifikovani rashodi su potcijenjeni u istom iznosu, jer su bruto naknade licu koji nije u radnom odnosu klasifikovane u okviru rashoda za bruto plate.

Osnov za mišljenje sa rezervom koje je izraženo za **Konsolidovani finansijski izvještaj korisnika budžeta Republike za 2024. godinu** naveden je u nastavku:

Budžetski deficit tekućeg perioda iskazan u obrascu PIB 01 u iznosu od 84,18 miliona KM je potrebno korigovati na više za 11,6 hiljada KM, zbog više iskazanih izdataka za nematerijalnu proizvedenu imovinu u iznosu od 7,85 miliona KM u obračunskom periodu 2024. godine, a koji pripadaju obračunskom periodu 2023. godine, manje iskazanih transfera između različitih jedinica vlasti i transfera unutar iste jedinice vlasti i tekućih rashoda koji su evidentirani u okviru rashoda obračunskog karaktera u iznosu od 5,58 miliona KM i manje iskazanih izdataka za nefinansijsku imovinu u iznosu od 2,28 miliona KM koji su nastali po osnovu javnih investicija a nisu evidentirani u obračunskom periodu 2024. godine.

Budžetski suficit tekućeg perioda od 1,43 miliona KM koji je iskazan u obrascu PIB 02 potrebno je korigovati na manje za 166 hiljada KM, po osnovu manje iskazanih tekućih rashoda koji su evidentirani u okviru rashoda obračunskog karaktera u navedenom iznosu.

Takođe, ukupan deficit iskazan u obrascu PIF u iznosu od 191,98 miliona KM je potrebno korigovati na više za 227 hiljada KM, a po osnovu naprijed navedenih više iskazanih izdataka u obrascu PIB 01, manje iskazanih transfera između različitih jedinica vlasti i tekućih rashoda koji su evidentirani u okviru rashoda obračunskog karaktera u iznosu od 5,79 miliona KM (nakon eliminacija) i manje iskazanih izdataka za nefinansijsku imovinu u naprijed navedenom iznosu (u obrascu PIB 01).

Razliku u finansiranju u obrascu PIB 01 je potrebno korigovati na manje za 37,4 hiljade KM, a po osnovu manje iskazanih ostalih izdataka u zemlji od 25,8 hiljada KM i prethodno navedenih razlika u obrascu PIB 01 u iznosu od 11,6 hiljada KM. Razliku u finansiranju u obrascu PIB 02

je potrebno korigovati na manje za 166 hiljada KM, zbog prethodno navedenih razlika u obrascu PIB 02.

Takođe, razliku u finansiranju u obrascu PIF je potrebno korigovati na manje za 253 hiljade KM zbog prethodno navedenih razlika u obrascu PIF (227 hiljada KM) i manje iskazanih ostalih izdataka u zemlji (26 hiljada KM).

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2024. godine i Bilansu stanja na dan 31.12.2024. godine iskazan finansijski rezultat tekuće godine je potrebno korigovati na više za iznos od 2,56 miliona KM, a po osnovu više iskazanih rashoda amortizacije i ostalih rashoda obračunskog karaktera od 2,98 miliona KM, iskazanih rashoda za zakup skladišnog prostora koji pripadaju obračunskom periodu 2023. godine od 216 hiljada KM i neiskazanih rashoda za zakup skladišnog prostora od 633 hiljade KM.

U Bilansu stanja na dan 31.12.2024. godine iskazanu vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima je potrebno korigovati na više za 1,99 miliona KM i iskazanu vrijednost rezervi na manje za 994 hiljade KM, a po osnovu naprijed navedenih više iskazanih rashoda amortizacije. Takođe, obaveze iz poslovanja u zemlji je potrebno korigovati na više za 633 hiljade KM po osnovu neiskazanih obaveza za zakup skladišnog prostora, a finansijski rezultat ranijih godina je potrebno korigovati na više za 216 hiljada KM po osnovu iskazanih rashoda za zakup skladišnog prostora koji pripadaju obračunskom periodu 2023. godine u obračunskom periodu 2024. godine.

Naprijed navedene korekcije u PIB-u, PIF-u, Bilansu uspjeha i Bilansu stanja su nastale zbog evidentiranja koja nisu vršena u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, a odnose se na iskazane transfere između različitih jedinica vlasti, transfere unutar iste jedinice vlasti i tekuće rashode koji zahtijevaju odliv novčanih sredstava u okviru obračunskih rashoda, neiskazane izdatke za nefinansijsku imovinu, ostale izdatke u zemlji i rashode zakupa skladišnog prostora, iskazane izdatke za nefinansijsku imovinu i rashode za zakup skladišnog prostora koji pripadaju prethodnom obračunskom periodu, i obračunate rashode po osnovu amortizacije i druge obračunske rashode.

Uz mišljenje o usklađenosti za Ministarstvo finansija, Ministarstvo za evropske integracije i međunarodnu saradnju, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo trgovine i turizma, Ministarstvo uprave i lokalne samouprave, Ministarstvo porodice, omladine i sporta, Ministarstvo za naučno-tehnološki razvoj i visoko obrazovanje, je putem skretanja pažnje ukazano na to da je Zakonom o državnim službenicima propisano da Vlada Republike Srpske imenuje vršioca dužnosti na period od 90 dana bez sprovođenja postupka javne konkurencije, s tim da se za isto radno mjesto akt o postavljenju može donijeti još najviše dva puta uzastopno.

Vlada Republike Srpske je aktima o postavljenju u Ministarstvu finansija imenovala 10 vršioca dužnosti pomoćnika ministra finansija, Sekretara ministarstva i rukovodioca Centralne jedinice za harmonizaciju, a u Ministarstvu za evropske integracije i međunarodnu saradnju i Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Vlada je imenovala po dva vršioca dužnosti pomoćnika ministra na period od 90 dana s tim da su za navedena radna mjesta akti o postavljenju doneseni više od dva puta.

U 2024. godini Vlada Republike Srpske je donijela četiri rješenja o obavljanju funkcije vršioca dužnosti pomoćnika ministra za Resor lokalne samouprave, imenovala vršioca dužnosti sekretara i dva pomoćnika ministra u Ministarstvu porodice, omladine i sporta, donijela četiri rješenja o obavljanju funkcije vršioca dužnosti pomoćnika ministra za visoko obrazovanje i vršioca dužnosti pomoćnika ministra za naučnotehnološki razvoj, zatim vršioca dužnosti pomoćnika ministra u Ministarstvu trgovine i turizma, na period od 90 dana bez provođenja postupka javne konkurencije, s tim da su za navedena radna mjesta akti o postavljenju doneseni više od dva puta.

Rezime nalaza od uticaja na mišljenje s rezervom o usklađenosti za subjekte kod kojih se finansijska revizija obavezno provodi svake godine

Ministarstvo porodice, omladine i sporta je zbog povećanog obima posla angažovalo šest izvršilaca, a Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite dva izvršioca po ugovoru na određeno vrijeme duže od šest mjeseci, što nije u skladu sa Zakonom o državnim službenicima.

Zaključivani su ugovori o djelu za poslove koji predstavljaju redovnu, osnovnu djelatnost ministarstva, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu, i to u: Ministarstvu porodice, omladine i sporta, Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite i Ministarstvu energetike i rudarstva.

U Ministarstvu porodice, omladine i sporta nabavke usluga u vrijednosti od najmanje 11 hiljada KM nisu predviđene planom javnih nabavki i nisu donesene posebne odluke o pokretanju postupka, niti su provedeni postupci javne nabavke. Osim toga, nabavke robe u vrijednosti od 53 hiljade KM provedene su putem više postupaka direktnog sporazuma, čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke, a za nabavku goriva i autokozmetike po osnovu zaključenog okvirnog sporazuma sa najpovoljnijim ponuđačem nije zaključen ugovor. Takođe, za navedenu nabavku i nabavku hotelskih usluga iz Aneksa II na portalu javnih nabavki nije objavljeno godišnje obavještenje o dodjeli ugovora, što nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Na naknade članovima komisija Ministarstvo energetike i rudarstva nije obračunavalo pripadajući porez i doprinose, što nije u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o dorisima.

Putni nalozi za jedno vozilo (PN4 obrazac) u Ministarstvu energetike i rudarstva ne sadrže podatke o vremenu polaska i dolaska, predenom putu i broju putnika u vozilu, što nije u skladu sa Pravilnikom o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga.

Provođenje preporuka iz izvještaja za prethodnu godinu

Kao što se može vidjeti u Tabeli br. 5, u pojedinačnim izvještajima o provedenoj finansijskoj reviziji za 2024. godinu ukupno ovoj grupi revidiranih subjekata (uključujući i Konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike Budžeta Republike) je dato 13 preporuka koje se odnose na finansijske izvještaje i 32 preporuke za usklađenost. Pri tome, pet subjekata nije dobilo ni jednu preporuku revizije (uz oba pozitivna mišljenja), dok najveći broj subjekata ima po jednu ili dvije preporke revizije.

S obzirom na to da se kod ovih subjekata finansijska revizija provodi svake godine, status prethodno datih preporuka se redovno provjerava i o tome se navodi u posebnom poglavlju svakog revizorskog izvještaja, a provedenost preporuka zbirno za ove korisnike budžeta Republike Srpske je ilustrovana Grafikonom br. 3.

Pojedini subjekti dosljedno provode revizorske preporuke, dok se kod jednog dijela budžetskih korisnika iste ili slične preporuke ponavljaju, odnosno nisu preduzete aktivnosti da se utvrđene neusklađenosti otklone. Od preporuka datih prethodne godine, a koje su se odnosile na otklanjanje nepravilnosti u finansijskim izvještajima, najveći broj je provedenih preporuka, jedna preporuka je provedena djelimično, a dvije preporuke nisu provedene. Od preporuka koje su se odnosile na usklađenost, a koje su date u revizorskim izvještajima prethodne godine, svaka četvrta preporuka nije provedena (njih 11 ili 27%), dok je 10% preporuka za usklađenost provedeno djelimično.

Grafikon br. 3: Postupanje subjekata obavezne revizije po preporukama iz prethodne godine

Pregled broja i suštine u neprovedenih preporuka iz prethodne godine po subjektima kod kojih se revizija shodno zakonu provodi svake godine dat je u nastavku teksta i ilustrativno u Grafikonu br. 4. Detaljne informacije o statusu ranije datih preporuka za sve subjekte revizije dostupni su u pojedinačnim izvještajima i u Registru preporuka na internet-stranici <http://www.gsr-rs.org>.

Neprovedene preporuke iz prethodne godine vezane za finansijske izvještaje su sljedeće:

Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite nije provelo preporuku koja se odnosi na iskazivanje nastalih rashoda u skladu sa pravilima iz računovodstvenog okvira za budžetske korisnike, odnosno tretman tekućih rashoda/transfera koji zahtijevaju odliv novčanih sredstava u skladu sa njihovom namjenom (doznake, otpremnine, pomoći i sl.), a ne kao rashoda obračunskog karaktera. Preporuka ove vrste se ponavlja više godina, a kako nije provedena, nepravilnost kontinuirano ima uticaj na mišljenje sa rezervom kod ovog subjekta.

Ministarstvo trgovine i turizma nije provelo preporuku koja se odnosi na obračun plate po osnovu prekovremenog rada, a Ministarstvo za naučno-tehnološki razvoj i visoko obrazovanje je djelimično provelo preporuku koja se odnosi na izvještavanje u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Na nivou Konsolidovanog finansijskog izvještaja za korisnike Budžeta Republike od četiri preporuke koje su date za finansijske izvještaje, provedene su dvije, dok dvije preporuke nisu provedene, i to: preporuka koja se odnosi na evidentiranje privremenih situacija po projektima javnih investicija na izdacima za proizvedenu stalnu imovinu u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i preporuka koja se odnosi na evidentiranje potraživanja i obračunskih prihoda po osnovu nenaplaćenih novčanih kazni i troškova prekršajnog postupka u poreskom knjigovodstvu.

Ukupno 15 neprovedenih preporuka datih u prethodnoj reviziji **koje su se odnosile na usklađenost** kod subjekata obavezne revizije, uključujući i Konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta Republike je predstavljeno u Tabeli br. 6.

Tabela br. 6: Pregled broja preporuka iz prethodne godine koje nisu ili su djelimično provedene po izvještajima za obavezne revizije

	Nisu provedene (ukupno 13)	Djelimično provedene (6)
Ministarstvo porodice, omladine i sporta	4 od 5	
Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite	2 od 8	1 od 8
Ministarstvo energetike i rudarstva	1 od 2	1 od 2
Ministarstvo za naučno-tehnološki razvoj i visoko obrazovanje	1 od 1	
Ministarstvo uprave i lokalne samouprave	1 od 3	
Ministarstvo prosvjete i kulture	1 od 3	
Ministarstvo unutrašnjih poslova	1 od 4	
Generalni sekretarijat Vlade		1 od 1
Ministarstvo trgovine i turizma		1 od 2
Konsolidovani finansijski izvještaji za korisnike prihoda budžeta Republike	4 od 9	2 od 9

Neprovedene i djelimično provedene preporuke iz prethodne godine vezane za usklađenost

Ministarstvo porodice, omladine i sporta nije provelo četiri revizorske preporuke koje su se odnosile na prijem zaposlenih na određeno vrijeme, angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu, aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kao i primjenu Zakona o javnim nabavkama. Preporuke iz domena javnih nabavki, aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole i angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu su bile prisutne i u ranijim godinama i nisu provedene.

U Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite preporuka koja se odnosila na prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla (ova preporuka se ponavlja kao neprovedena iz prethodnih revizorskih izvještaja), kao i preporuka da se ugovori o djelu zaključuju za poslove koji nisu sistematizovani, nisu provedene, dok je preporuka koja se odnosila na uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrola djelimično provedena.

U Ministarstvu energetike i rudarstva djelimično provedena preporuka odnosi se na popunjavanje PN4 obrazaca, a neprovedena preporuka na angažovanje izvršilaca po ugovoru o djelu u skladu sa Zakonom o radu (ova preporuka se ponavlja iz izvještaja prethodnih godina).

Ministarstvo za naučno-tehnološki razvoj i visoko obrazovanje nije provelo preporuku koja se odnosi na poštovanje Zakona o radu, odnosno zaključivanje ugovora o radu (umjesto ugovora o dopunskom radu) za poslove koji su predviđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Ministarstvo uprave i lokalne samouprave i Ministarstvo unutrašnjih poslova nije provelo preporuku u vezi sa angažovanjem izvršilaca po ugovoru na određeno vrijeme u periodu dužem od šest mjeseci (shodno odredbama Zakona o državnim službenicima).

U Ministarstvu prosvjete i kulture nije provedena preporuka koja se odnosi na provođenje postupaka javnih nabavki.

U Generalnom sekretarijatu Vlade je preporuka data u vezi analize i utvrđivanja imovinskog statusa stambenih jedinica evidentiranih u vanbilansnoj evidenciji djelimično provedena.

Ministarstvo trgovine i turizma je od preporuka iz prethodne godine koje se odnose na usklađenost djelimično provelo preporuku vezanu za prijem zaposlenih na određeno vrijeme i zapošljavanje pripravnika.

Na nivou **Konsolidovanog finansijskog izvještaja za korisnike Budžeta Republike** od pet preporuka datih za usklađenost, provedena je jedna preporuka, djelimično su provedene dvije preporuke, a dvije preporuke nisu provedene.

Preporuka data Vladi Republike Srpske koja se odnosi na postavljenje pomoćnika ministara i direktora u organima republičke uprave i preporuka data Ministarstvu za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje koja se odnosi na donošenje Uputstva o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u ustanovama visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske, nisu provedene.

Za djelimično provedene preporuke na nivou Konsolidovanog finansijskog izvještaja za korisnike Budžeta Republike utvrđeno je sljedeće:

- Dio provedene preporuke koji se odnosio na uspostavljanje pomoćne evidencije za praćenje realizacije javnih investicija u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i određivanje nosilaca projekata u skladu sa Uredbom o pravilima za odabir, ocjenu i utvrđivanje prioriteta projekata javnih investicija u Republici Srpskoj je proveden, a nije proveden dio preporuke koji se odnosio na usklađivanje odluka Vlade Republike Srpske o određivanju prioriteta projekata sa raspodjelom sredstava sa Prijedlogom programa javnih investicija i uspostavljanje kontrolnih mehanizama praćenja utroška doznačenih sredstava nosiocima projekata u skladu odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru.
- Preporuka koja se odnosila na obavješćavanje nižih budžetskih jedinica u nadležnosti Ministarstva prosvjete i kulture o iznosu odobrenih sredstava rebalansom budžeta je proveden za dio koji se odnosi na poziciju rashoda za bruto plate zaposlenih, dok za ostale budžetske pozicije nadležno Ministarstvo nije dostavljalo informaciju o iznosu odobrenih sredstava (preporuka data i u aktuelnom izvještaju).

U aktuelnom revizorskom izvještaju za 2024. godinu preporuke koje nisu provedene ili su provedene djelimično su u odgovarajućem obliku ponovljene, a date su i dvije nove preporuke vezane za usklađenost koje su adresirane na Univerzitet u Istočnom Sarajevu i JU „Vode Srpske“.

2.2.2. Finansijske revizije fondova obaveznog socijalnog osiguranja

U izvještajnom periodu su u skladu sa planom provedene finansijske revizije četiri fonda obaveznog socijalnog osiguranja za 2024. godinu, i to: Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje (u daljem tekstu: Fond PIO), Fonda za dječiju zaštitu, Fonda zdravstvenog osiguranja i Zavoda za zapošljavanje.

Tabela br. 7: Pregled finansijskih revizija fondova obaveznog socijalnog osiguranja za 2024. godinu i izraženih revizorskih mišljenja

RB	Subjekt revizije	Revizijsko mišljenje		Broj datih preporuka	
		Finansijski izvještaji	Usklađenost	Finansijski izvještaji	Usklađenost
1.	Fond PIO	pozitivno	pozitivno	0	0
2.	Fond za dječiju zaštitu	pozitivno	pozitivno sa s.p.	0	0
3.	Fond zdravstvenog osiguranja	pozitivno	pozitivno sa s.p.	4	1
4.	Zavod za zapošljavanje	pozitivno	pozitivno sa s.p.	0	4
Ukupan broj datih preporuka:				4	5

Kao što se vidi iz Tabele br. 7, mišljenja o finansijskim izvještajima i mišljenja koja se odnose na usklađenost za četiri navedena fonda obaveznog socijalnog osiguranja su pozitivna, uz određena skretanje pažnje.

Skretanje pažnje uz mišljenje o usklađenosti za Fond za dječiju zaštitu, Fond zdravstvenog osiguranja i Zavod za zapošljavanje se odnosi na imenovanje direktora i članova upravnog odbora, shodno odredbama Zakona o sistemu javnih službi gdje je propisano da upravni odbor i direktora imenuje i razrješava osnivač na mandat od četiri godine uz prethodno provedeni postupak javne konkurencije. Takođe, Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Republike Srpske je propisano da se, kao izuzetak, imenovanja na kraći period vrše najviše na dva mjeseca i da se ne mogu ponoviti.

Kako je navedeno u pojedinačnim izvještajima za pomenute ustanove:

Članovima upravnog odbora Fonda za dječiju zaštitu mandat je prestao razrješanjem u decembru 2022. godine i nakon navedenog perioda imenovani su vršioci dužnosti Upravnog odbora na period do 60 dana, a imenovanje vršilaca dužnosti vršeno je u kontinuitetu i do završetka ove revizije.

Konkursna procedura za imenovanje članova Upravnog odbora i direktora Fonda zdravstvenog osiguranja nije provedena, a Vlada Republike Srpske je rješenjima iz 2024. godine pet puta imenovala vršioca dužnosti članova Upravnog odbora na period od 60 dana i rješenjem iz 2016. godine imenovala vršioca dužnosti direktora Fonda.

Vlada Republike Srpske je 30.03.2023. godine donijela rješenje o razrješanju jednog člana upravnog odbora Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, nakon čega je upravni odbor nastavio da funkcioniše u sastavu od četiri člana, što nije u skladu sa Statutom kojim je propisano da upravni odbor ima pet članova uključujući i predsjednika. Takođe, jedan član Upravnog odbora je od avgusta 2022. godine više puta imenovan rješenjima Vlade Republike Srpske za v.d. člana upravnog odbora. Konkursna procedura za imenovanje dva člana upravnog odbora je raspisana 18.09.2023. godine, a 22.09.2023. godine Vlada Republike Srpske je donijela Odluku o raspisivanju javnog konkursa za izbor i imenovanje direktora Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske (u toku 2024. godine status v.d. direktora je produžavan na svaka dva mjeseca). Do dana završetka revizije navedeni konkursi nisu okončani.

Preporuke fondovima obaveznog socijalnog osiguranja

Ukupno je fondovima obaveznog socijalnog osiguranja na osnovu revizije za 2024. godinu upućeno 9 preporuka, od čega Fondu zdravstvenog osiguranja pet, a Zavodu za zapošljavanje četiri preporuke. Fondu PIO i Fondu za dječiju zaštitu za 2024. godinu, kao ni prethodne godine, nisu date preporuke revizora.

Uvidom u relevantnu dokumentaciju utvrđeno je da je Fond zdravstvenog osiguranja proveo svih šest preporuka iz revizorskog izvještaja za prethodnu godinu. Fondu zdravstvenog osiguranja su u aktuelnom izvještaju date četiri preporuke koje se odnose na finansijske izvještaje, odnosno da se obezbijedi da se: postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza i izvještavanje vrše u skladu sa konkretno navedenim odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, zatim da se za stalna sredstva u upotrebi čija je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu izvrši procjena novog (preostalog) vijeka trajanja, da se u okviru vanbilansne evidencije za stambene jedinice za koje nije utvrđen imovinski status izvrši analiza i obezbijedi neophodna dokumentacija, a za stambene jedinice za koje je utvrđen imovinski status, izvrši njihovo evidentiranje, te da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju uzroci značajnih razlika izvršenja u odnosu na prethodnu godinu u skladu sa zahtjevima Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Pored toga, Fondu zdravstvenog osiguranja upućena je jedna preporuka koje se odnose na usklađenost i to da se prilikom pribavljanja mišljenja i saglasnosti na nacrt i prijedlog Finansijskog plana - budžeta Fonda poštuju rokovi iz budžetskog kalendara, u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Zavodu za zapošljavanje, u aktuelnom revizijskom izvještaju, su date četiri preporuke za usklađenost i to jedna Upravnom odboru Zavoda da se u postupku rješavanja žalbi u okviru programskih podrški, odluke o usvajanju/odbijanju istih, donosi shodno utvrđenim uslovima i kriterijumima iz javnog poziva za dodjelu subvencija po programima zapošljavanja, dok su tri preporuke upućene direktoru Zavoda: da se ažuriraju dokumenti vezani za definisanje ključnih

poslovnih procesa i procjenu rizika u postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, zatim da zaposleni izvršavaju radne obaveze u mjestu rada na koje su raspoređeni zaključenim ugovorima o radu, a u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i da se nabavke usluga interneta i poštanske usluge iz Aneksa II planiraju i da se provode postupci javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

U prethodnom revizorskom izvještaju Zavodu za zapošljavanje su date dvije preporuke, od kojih je jedna provedena, a jedna nije. Nije provedena preporuka u vezi sa ažuriranjem dokumenata donesenih u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske (slična preporuka je data i u aktuelnom revizorskom izvještaju).

2.2.3. Finansijske revizije javnih ustanova i drugih subjekata

U izvještajnom periodu je provedeno 16 finansijskih revizija javnih ustanova i drugih subjekata, a vrste revizorskog mišljenja i broj datih preporuka prikazana su u Tabeli br. 8.

Tabela br. 8: Pregled finansijskih revizija javnih ustanova i ostalih revidiranih subjekata za 2024. godinu i izraženih revizorskih mišljenja (revizija do 31.7.2025.)

RB	Subjekt revizije	Revizorsko mišljenje		Broj datih preporuka	
		Finansijski izvještaji	Usklađenost	Finans. izvještaji	Usklađenost
1.	Republički sekretarijat za raseljena lica i migracije	pozitivno	pozitivno sa s.p. ⁷	1	0
2.	Agencija za agrarna plaćanja	rezerva	pozitivno sa s.p.	1	1
3.	RU za geodetske i imovinsko-pravne poslove (RUGiLP)	pozitivno	rezerva sa s.p.	0	2
4.	Šumarski fakultet, Univerziteta u Banjoj Luci	pozitivno	rezerva sa s.p.	1	5
5.	Arhitektonsko-građevinsko-geodetski fakultet u B. Luci	rezerva	rezerva sa s.p.	1	6
6.	Prirodno-matematički fakultet, Univerz. u B. Luci	pozitivno	rezerva sa s.p.	4	3
7.	Fakultet fizičkog vaspitanja i sporta u Banja Luci	pozitivno	rezerva sa s.p.	1	2
8.	Rudarski fakultet Univerziteta u Banja Luci	rezerva	pozitivno sa s.p.	1	2
9.	Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu	rezerva sa s.p.	rezerva sa s.p.	9	8
10.	Mašinski fakultet Univerz. u Istočnom Sarajevu	rezerva	rezerva sa s.p.	6	5
11.	Filozofski fakultet Univerziteta u Banja Luci	pozitivno	rezerva sa s.p.	0	1
12.	Pedagoški fakultet u Istočnom Sarajevu	rezerva	rezerva sa s.p.	8	9
13.	JU Građevinska škola, Banja Luka	rezerva	rezerva sa s.p.	5	5
14.	JU Poljoprivredna škola Banja Luka	rezerva	pozitivno sa s.p.	6	3
15.	JU Gimnazija Gradiška	pozitivno	pozitivno	1	4

⁷ s.p. - skretanje pažnje. Objašnjenje o „skretanju pažnje“ je na str. 4 ovog izvještaja.

16.	JZU Gradska apoteka Prijedor	pozitivno	rezerva sa s.p.	3	3
Ukupna broj datih preporuka				48	59

Mišljenje o finansijskim izvještajima za revidirane subjekte

Mišljenja sa rezervom o finansijskim izvještajima, kao što pokazuje Tabela br. 8. izražena su za 8 od 16 subjekata, a rezultat su utvrđenih nedostataka koji su grupisani i navedeni u nastavku.

Uz mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima za Poljoprivredni fakultet u Istočnom Sarajevu navedeno je i skretanje pažnje na sljedeće: Dio nekretnina bivšeg Centra za poboljšanje proizvodnje u brdsko-planinskom području Sokolac, koje je Vlada Republike Srpske prenijela u svojinu Univerziteta u Istočnom Sarajevu u cilju formiranja oglednih polja i laboratorijskog prostora za razvoj nove naučno-istraživačke djelatnosti iz oblasti poljoprivrede u planinskim područjima, evidentiran je na organizacionom kodu Poljoprivrednog fakulteta Istočno Sarajevo u većem iznosu nego što je pripadajuća nabavna vrijednost prenesenog dijela nekretnina.

Računovodstveni sistem i sistem internih kontrola

Kod nekih subjekata iz ove grupe popis imovine i obaveza na dan 31.12.2024. godine nije organizovan i izvršen (djelimično ili u potpunosti) u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (Poljoprivredni fakultet Istočno Sarajevo, Građevinska škola Banja Luka i Poljoprivredna škola Banja Luka). U Poljoprivrednoj školi Banja Luka nisu popisane zemljišne parcele u vlasništvu i posjedu ove javne ustanove, biološka imovina i dio zaliha, zatim usaglašavanja potraživanja i obaveza sa dužnicima i povjeriocima dijelom nisu izvršena, a izvještaj o izvršenom popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja imovine i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika i isti je sačinjen nakon sastavljanja finansijskih izvještaja.

Priznavanje i evidentiranje stalne imovine, zaliha i učešća u kapitalu

U Poljoprivrednoj školi Banja Luka je amortizacija opreme za 2024. godinu u iznosu od 26 hiljada KM iskazana kao smanjenje vrijednosti opreme, odnosno nije evidentirana korekcija vrijednosti opreme, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Pored toga, vrijednost zaliha nedovršenih učinaka i vrijednost zaliha dovršenih učinaka precijenjeni su za 14 hiljada KM, odnosno za 5 hiljada KM, a rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine su potcijenjeni za 19 hiljada KM, jer nije izvršen otpis imovine koja se odnosi na vrijednost zasijanih površina iz ranijeg perioda, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike

JU Građevinska škola Banja Luka na dan bilansiranja nije izvršila procjenu umanjenja vrijednosti imovine (građevinskog objekta) i priznavanje gubitka od obezvrjeđenja vrijednosti, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRSJS 21 - Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi Poljoprivrednog fakulteta u Istočnom Sarajevu je potcijenjena za 37 hiljada KM, a precijenjeni su postrojenja i oprema za isti iznos, jer je platenik koji nije isporučen i montiran na predviđenoj lokaciji iskazan kao oprema u upotrebi.

Potcijenjena je vrijednost sportske opreme i izdataka za nabavku sportske opreme za 17,5 hiljada KM Pedagoškog fakulteta u Istočnom Sarajevu, a precijenjeni su rashodi materijala za sportske i rekreativne aktivnosti, jer nabavljena sportska oprema nije ispravno evidentirana. Osim toga, licence i rezerve po osnovu revalorizacije nefinansijske imovine su potcijenjene za 7 hiljada KM, jer nije izvršeno evidentiranje procijenjene vrijednosti licenci po Izvještaju Komisije za procjenu Orakl-licenci.

Potraživanja i razgraničenja

U finansijskim izvještajima pojedinih fakulteta su precijenjena kratkoročna potraživanja, a za isti iznos su potcijenjena sporna potraživanja i njihova ispravka vrijednosti, jer potraživanja od studenata koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospjeća nisu klasifikovana kao sporna potraživanja i nije izvršena korekcija vrijednosti potraživanja (Pedagoški fakultet u Istočnom Sarajevu za 60 hiljada KM; Poljoprivredni fakultet u Istočnom Sarajevu za 39 hiljada KM i Mašinski fakultet u Istočnom Sarajevu za najmanje 15,5 hiljada KM).

Potraživanja Građevinske škole Banja Luka po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa za dječiju zaštitu su precijenjena, a rashodi obračunskog karaktera potcijenjeni za 3 hiljade KM, jer ista nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospjeća, a nije izvršena ispravka vrijednosti na teret obračunskih rashoda.

Obaveze

Obaveze i razgraničenja u Građevinskoj školi Banja Luka su potcijenjeni za 24,5 hiljada KM, jer je u poslovnim evidencijama iskazan negativan saldo na poziciji dugoročnih rezervisanja i razgraničenja po osnovu evidentiranja pomoći u naturi u ranijim godinama, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRSJS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga Pedagoškog fakulteta u Istočnom Sarajevu su potcijenjeni za 2 hiljade KM, obaveze iz poslovanja za 28 hiljada KM i izdaci u zemlji za otplatu neizmirenih obaveza iz ranijih godina su potcijenjeni za 26 hiljada KM, jer rashodi nisu priznati u periodu kojem pripadaju.

Rashodi i izdaci

U Agenciji za agrarna plaćanja rashodi po osnovu dodjele sredstava za podsticanje razvoja poljoprivrede i sela i obaveze nisu ispravno klasifikovani, pa su precijenjene subvencije, a potcijenjeni rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, tekući i kapitalni grantovi i transferi između i unutar jedinica vlasti u najmanjem iznosu od 12,5 miliona KM. Shodno navedenom, precijenjene su obaveze po osnovu subvencija, a potcijenjene su obaveze iz poslovanja, obaveze za grantove i obaveze po osnovu transfera između i unutar jedinica vlasti.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih na Arhitektonsko-građevinsko-geodetskom fakultetu su precijenjeni za 18 hiljada KM, a potcijenjeni grantovi u zemlji, jer su u okviru rashoda za bruto naknade po osnovu rada iskazane nagrade dodijeljene studentima za projekte i stipendije.

U finansijskim izvještajima Rudarskog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci su precijenjeni grantovi u zemlji, a u korist ostalih nepomenutih rashoda za 33,5 hiljada KM, jer je Rudarski fakultet rashode po osnovu finansiranja smještaja studenata iz drugih opština u smještajnim kapacitetima u Prijedoru iskazao kao grantove u zemlji, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

U izvještajima Poljoprivrednog fakulteta u Istočnom Sarajevu su rashodi materijala za posebne namjene iskazani više za 16 hiljada KM, a u manjem iznosu su iskazani izdaci za biološku imovinu, jer ulaganja za pribavljanje višegodišnjih zasada nisu klasifikovana u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Po navedenom osnovu nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi potcijenjena je za isti iznos. Osim toga, ostali izdaci su iskazani u većem iznosu za 7 hiljada KM, jer izdaci po osnovu poreza na dodatu vrijednost nisu evidentirani na gotovinskoj osnovi.

Ostali neklasifikovani rashodi Mašinskog fakulteta u Istočnom Sarajevu su precijenjeni za 10,5 hiljada KM, a potcijenjeni su rashodi iz transakcija razmjene unutar iste jedinice vlasti, jer su rashodi za usluge Ugostiteljskog servisa Vlade Republike Srpske evidentirani u okviru ostalih neklasifikovanih rashoda.

Prihodi i primici

Prihodi po osnovu tekućih grantova Poljoprivrednog fakulteta u Istočnom Sarajevu su iskazani u većem iznosu za 39 hiljada KM, a u manjem iznosu su iskazani neporeski prihodi, jer prihodi od izvršenih laboratorijskih usluga nisu ispravno klasifikovani.

Prihodi Mašinskog fakulteta u Istočnom Sarajevu po osnovu tekućih grantova su precijenjeni za 20 hiljada KM, a potcijenjeni transferi između različitih jedinica vlasti, jer su u okviru grantova iskazana doznačena sredstva od Grada Istočno Sarajevo po projektu.

U Poljoprivrednoj školi Banja Luka su transferi od entiteta precijenjeni, a finansijski rezultat ranijih godina potcijenjen za 10 hiljada KM, jer je transfer po osnovu sufinansiranja organizacije republičkog takmičenja u sportskoj gimnastici za školsku 2022/2023 godinu evidentiran u obračunskom periodu 2024. godine

Napomene uz finansijske izvještaje i ostala pojedinačna odstupanja

U Obrazloženjima uz finansijske izvještaje Poljoprivrednog fakulteta Istočno Sarajevo nisu objelodanjene dodatne informacije o potencijalnoj imovini i kupljenoj robi koja nije isporučena do datuma izvještavanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRSJS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Mišljenje o usklađenosti za revidirane subjekte

„Skretanje pažnje“ je uz mišljenje o usklađenosti izraženo uz pozitivno mišljenje kod Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije, Agencije za agrarna plaćanja, Rudarskog fakulteta u Banjoj Luci i Poljoprivredne škole Banja Luka, te uz mišljenje sa rezervom kod svih ostalih revidiranih fakulteta, RUGiP, Građevinske škole Banja Luka i Gradske apoteke Prijedor.

U izvještajima o reviziji Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije, Agencije za agrarna plaćanja i Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove putem skretanja pažnje ukazano na član 42. Zakona o državnim službenicima gdje je propisano je da Vlada Republike Srpske bez provođenja postupka javne konkurencije imenuje vršioca

dužnosti na period od 90 dana, s tim da se za isto radno mjesto akt o postavljenju može donijeti još najviše dva puta uzastopno.

Vlada Republike Srpske je aktima o postavljenju imenovala pet vršioca dužnosti pomoćnika direktora Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije, kao i sedam vršioca dužnosti pomoćnika direktora Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove na period od 90 dana, s tim da su za navedena radna mjesta akti o postavljenju doneseni više od dva puta.

U 2024. godini Vlada Republike Srpske je donijela pet rješenja o obavljanju funkcije vršioca dužnosti direktora Agencije za agrarna plaćanja na period od 90 dana uzastopno.

Uz mišljenje o usklađenosti za svih 9 fakulteta navedenih u Tabeli br. 8, kod kojih je provedena revizija za 2024. godinu ukazano je na činjenicu da je Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske propisano da je Ministarstvo za naučno-tehnološki razvoj i visoko obrazovanje u obavezi donošenja Uputstva o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u ustanovama visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske. Navedeno Uputstvo Ministarstvo nije donijelo.

U izvještajima za JU Građevinska škola Banjaluka i JU Poljoprivredna škola Banjaluka skrenuta je pažnja na odredbe Zakona o srednjem obrazovanju i vaspitanju kojima je propisano da školski odbor ima sedam članova koje za javne škole u ime osnivača imenuje Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske i to dva člana iz reda zaposlenih na prijedlog zaposlenih škole, dva člana u ime osnivača, dva člana iz reda roditelja na prijedlog savjeta roditelja škole i jednog člana na prijedlog jedinice lokalne samouprave. Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske je rješenjima od 8.11.2022., 4.5.2023. i 1.7.2024. godine imenovalo članove Školskog odbora JU Građevinska škola Banja Luka, odnosno rješenjima od 17.06.2022. i 1.12.2023. godine članove Školskog odbora JU Poljoprivredna škola Banja Luka iz reda zaposlenih, roditelja i osnivača, dok članovi svakog pojedinog Školskog odbora na prijedlog jedinice lokalne samouprave nisu imenovani.

Uz mišljenje o usklađenosti za JZU Gradska apoteka Prijedor ukazano je na odredbe Zakona o sistemu javnih službi gdje je propisano je da direktora javne ustanove imenuje i razrješava osnivač uz prethodno sproveden postupak javne konkurencije. Skupština Grada

Prijedor je imenovala vršioca dužnosti direktora JZU Gradska apoteka, Prijedor do okončanja konkursne procedure, koja nije sprovedena.

Uz to, odredbama istog zakona propisano je da akt o prestanku rada ustanove donosi osnivač. JZU Gradska apoteka Prijedor je 27.08.2021. godine dostavila Skupštini Grada Prijedor prijedlog za donošenje odluke o prestanku rada i brisanju iz sudskog registra Poslovne jedinice „Jereza“ Prijedor i ovlaštenju direktora za zastupanje JZU Gradska apoteka Prijedor i poslovnih jedinica u njenom sastavu, koju Skupština Grada Prijedor nije usvojila.

Mišljenje o usklađenosti sa rezervom je izraženo za 11 od 16 subjekata iz Tabele br. 8, a odstupanja koja su uticala na mišljenja sa rezervom su grupisana i navedena u nastavku.

Odstupanja u primjeni Zakona o javnim nabavkama

JZU Gradska apoteka Prijedor nije donijela pravilnik kojim se propisuje i uređuje oblast javnih nabavki i plan javnih nabavki za 2024. godinu, a nabavke lijekova, medicinskih preparata i drugih roba i usluga izvršene su bez provođenja postupka javnih nabavki.

Pedagoški fakultet u Istočnom Sarajevu je izvršio nabavke bez provođenja postupaka javne nabavke u iznosu od 34,6 hiljada KM i to nabavke sportske opreme, kancelarijskog materijala i usluge štampanja (20,6 hiljada KM) koje su planirane, a nisu provedeni propisani postupci i nabavke usluge prevoza i tekućeg održavanja prevoznih sredstava (14 hiljada KM) koje nisu ni planirane. Pored toga, za nabavku molerskih radova provedena su tri direktna sporazuma ukupne vrijednosti 13 hiljada KM, dok je za održavanje elektro-instalacija i klima uređaja zaključen ugovor od 8 hiljada KM, čime je izvršeno dijeljenje nabavki i nije odabrana adekvatna vrsta postupka, nisu objavljeni osnovni elementi ugovora i izvještaji o provedenoj nabavci na portalu javnih nabavki.

Arhitektonsko-građevinsko-geodetski fakultet u Banjoj Luci nije proveo postupke javnih nabavki za nabavke u vrijednosti od najmanje 33 hiljade KM, koje se odnose na nabavke restoranskih i hotelskih usluga, usluga prevoza, štampanja, tekućeg održavanja građevinskih objekata i ostalih kompjuterskih i stručnih usluga.

Prirodno-matematički fakultet u Banjoj Luci je putem direktnog sporazuma proveo nabavke u vrijednosti od najmanje 19 hiljada KM koje nisu objavljene na portalu javnih nabavki, što nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o postupku javnih nabavki roba, usluga i radova na Univerzitetu u Banjoj Luci.

Poljoprivredni fakultet Istočno Sarajevo je izvršio nabavke robe i usluga u najmanjoj vrijednosti od 12,5 hiljada KM koje nisu predviđene planom javnih nabavki niti su za iste donesene posebne odluke o pokretanju postupka nabavke.

Građevinska škola Banja Luka nije planirala niti donosila posebne odluke za izvršene nabavke grijne i rashladne opreme (5 hiljada KM) i računarskih komponenti (2 hiljade KM).

Imenovanja, zapošljavanja i prava po osnovu rada

U Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove je tokom 2024. godine, zbog potreba posla ili povećanog obima posla, 57 izvršilaca bilo privremeno raspoređeno na drugo radno mjesto na period duži od šest mjeseci i 195 izvršilaca je zbog privremeno povećanog obima posla bilo zaposleno na određeno vrijeme u periodu dužem od šest mjeseci, što nije u skladu sa Zakonom o državnim službenicima.

Sa četiri izvršioca zaposlena na Prirodno-matematičkom fakultetu u Banjoj Luci zaključeni su ugovori o djelu za poslove koji su sistematizovani i koji predstavljaju osnovnu djelatnost Fakulteta (za realizaciju tri projekta), što nije u skladu sa Zakonom o radu.

Odlukama dekana Fakulteta fizičkog vaspitanja i sporta, Arhitektonsko-građevinsko-geodetskog fakulteta u Banjoj Luci isplaćene su novčane naknade akademskom i nenastavnom osoblju koje nisu propisane Zakonom o platama zaposlenih u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske, a koje se odnose na poslove koji se

obavljaju u okviru redovne djelatnosti i za učešće u radu komisija, što nije u skladu odredbama navedenog zakona.

Odlukama dekana Filozofskog fakulteta u Banjoj Luci odobrene su naknade nastavnici/saradnicima za dodatno angažovanje na izradi i odbrani završnog (master) rada i doktorske disertacije i naknade angažovanim članovima komisija za polaganje pedagoško-psihološke, didaktičko-metodičke grupe predmeta, što nije u skladu sa odredbama Zakona o platama zaposlenih u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske.

Na Pedagoškom fakultetu Istočno Sarajevo su obračunate i isplaćene naknade zaposlenima po osnovu uvećanog obim posla i rada poslije radnog vremena kao i naknade zaposlenima po osnovu zaključenih ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu, a na Poljoprivrednom fakultetu u Istočnom Sarajevu obračunate su i isplaćene naknade zaposlenima po osnovu učešća u radu komisija i ugovora o autorskom djelu, što nije u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske.

Arhitektonsko-građevinsko-geodetski fakultet u Banjoj Luci ima zaključene ugovore o radu na određeno vrijeme sa dva izvršioca za poslove čije trajanje nije unaprijed određeno objektivnim razlozima koji su opravdani rokom i izvršenjem tačno određenog posla, što nije u skladu sa Zakonom o radu. Osim toga, evidencija o prisustvu radnika na radu na Arhitektonsko-građevinsko-geodetskom fakultetu nije vođena na odgovarajućem obrascu shodno Pravilniku o vođenju evidencija o prisustvu radnika na radu. Sa jednim profesorom zaposlenim na Arhitektonsko-građevinsko-geodetskom fakultetu zaključen je ugovor o autorskom radu za izradu i publikovanje dva naučna rada za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, a sa tri profesora zaposlena na fakultetu i sa jednim izvršiocom zaključeni su ugovori o autorskom radu za poslove koji po svojoj prirodi ne predstavljaju autorsko djelo, što nije u skladu sa odredbama Zakona o autorskim i srodnim pravima i Zakonom o radu.

Šumarski fakultet Univerziteta u Banjoj Luci sa dva zaposlena profesora ima zaključene ugovore o djelu za obavljanje poslova kontrole sadnog materijala, što nije u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o standardima i normativima za finansiranje visokoškolskih ustanova. Pored toga, sa tri izvršioca zaposlena na Šumarskom fakultetu u Banjoj Luci zaključeni su ugovori o autorskom radu za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na Univerzitetu u Banjoj Luci, što nije u skladu sa Zakonom o autorskom i srodnim pravima i Pravilnikom o uslovima i postupku ostvarivanja prava na isplatu novčanih naknada nenastavnom osoblju.

Mašinski fakultet u Istočnom Sarajevu je u toku 2024. godine angažovao sedam izvršilaca i zaključio više ugovora o djelu za obavljanje poslova koji predstavljaju redovnu djelatnost poslodavca, što nije u skladu sa Zakonom o radu. Evidencije o prisustvu radnika na radu za nastavnike i saradnike na Mašinskom fakultetu ne sadrže obavezne elemente koji se odnose na vrijeme provedeno na radu i vrijeme odsustva sa rada, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o vođenju evidencija o prisustvu radnika na poslu.

U JZU Gradska apoteka Prijedor su platni koeficijenti utvrđeni ugovorom o radu zaposlenima sa srednjom stručnom spremom niži u odnosu na koeficijente propisane Zakonom o izmjenama zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske.

Druge pojedinačne neusklađenosti

Blagajničko poslovanje u Građevinskoj školi Banja Luka nije vršeno u skladu sa odredbama Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem i Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj, jer su gotovim novcem vršene isplate akontacija za službena putovanja, dnevnica i drugih troškova službenih

putovanja, što nije u skladu sa namjenom i načinom isplate propisanih navedenom uredbom i odlukom.

Zaposleni na Arhitektonsko-građevinsko-geodetskom fakultetu u Banjoj Luci nisu sačinjavali izvještaje o službenom putovanju i za obračun dnevnice nije navedeno vrijeme prelaska granice, što nije u skladu sa Odlukom o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

Kod obračuna troškova službenog puta na Prirodno-matematičkom fakultetu u Banjoj Luci dio putnih naloga ne sadrži podatke o datumu kada su isti podneseni na obračun, što nije u skladu sa Odlukom o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

Za službena putovanja u inostranstvo zaposlenih na Poljoprivrednom fakultetu u Istočnom Sarajevu nisu donesene odluke poslodavca i u većem broju slučajeva kada su zaposleni za službeno putovanje u zemlji koristili putnički automobil u ličnom vlasništvu nisu izdati službeni nalozi i nisu obračunate dnevnice i naknade troškova prevoza, što nije u skladu sa odredbama Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

Preporuke date javnim ustanovama i ostalim subjektima za 2024. godinu

Kao što je prikazano u Tabeli br. 8, na osnovu provedene finansijske revizije za 2024. godinu kod 16 subjekata dato je 107 preporuka (prosječno 6,7 preporuka po izvještaju), od kojih se 48 odnosi na finansijske izvještaje, a 59 su preporuke vezane za usklađenost.

Preporuke vezane za finansijske izvještaje se pretežno odnose na: otklanjanje odstupanja od propisanih procedura pri popisu imovine i obaveza; procjene i evidentiranje nefinansijske imovine i potraživanja; priznavanje obaveza i njihova klasifikacija po ročnosti; klasifikaciju pojedinih rashoda i izdataka; kompletnost objavljivanja u obrazloženjima uz finansijske izvještaje; primjenu računovodstvenih politika i korigovanje pojedinačnih grešaka koje su navedene u mišljenju revizora.

Preporuke koje se odnose na usklađenost u najvećoj mjeri su vezane za sljedeće: primjenu određenih odredbi Zakona o javnim nabavkama (za utvrđene neusklađenosti), zaključivanje ugovora o djelu samo za one poslove koji su van djelatnosti poslodavca, kao i zapošljavanje na sistematizovana radna mjesta shodno odredbama Zakona o radu, primjenu i poštovanje odredbi posebnih kolektivnih ugovora i/ili ranije donesenih internih akata, usklađivanje obračuna i isplate naknada, poštovanje pravila raspolaganja gotovim novcem, kao i uspostavljanje sistema internih kontrola.

Zbog obimnosti, tj. velikog broja preporuka i nehomogenosti subjekata revizije, uz to što su navedene sve kvalifikacije od uticaja na revizorsko mišljenje, u ovom izvještaju se ne navode sve pojedinačne preporuke, a one se mogu pronaći u pojedinačnim revizorskim izvještajima na stranici www.qsr-rs.org.

2.2.4. Finansijske revizije jedinica lokalne samouprave

Godišnjim planom revizija u izvještajnom periodu 1.1 - 31. 7. 2025. godine je planirano provođenje 12 finansijskih revizija jedinica lokalne samouprave koje su navedene u Tabeli br. 9.

Tabela br. 9: Pregled finansijskih revizija jedinica lokalne samouprave provedenih do 31.7.2025. za 2024. godinu

RB	Subjekt revizije	Revizijsko mišljenje		Broj datih preporuka	
		Finansijski izvještaji	Usklađenost	Finansijski izvještaji	Usklađenost
1.	Opština Milići	rezerva	rezerva sa s.p.	10	7
2.	Opština Ribnik	rezerva	pozitivno sa s.p.	7	2
3.	Opština Kneževo	rezerva	rezerva sa s.p.	8	3
4.	Opština Šekovići	rezerva	rezerva sa s.p.	7	14
5.	Opština Jezero	rezerva	rezerva sa s.p.	12	5
6.	Opština Rudo	rezerva	pozitivno sa s.p.	5	6
7.	Opština Istočni Stari Grad	rezerva	pozitivno sa s.p.	9	3
8.	Opština Petrovac	rezerva	rezerva sa s.p.	14	7
9.	Opština Kupres	rezerva	rezerva sa s.p.	6	4
10.	Opština Mrkonjić Grad	rezerva	pozitivno sa s.p.	8	4
11.	Opština Kostajnica	rezerva	rezerva sa s.p.	5	6
12.	Opština Stanari	rezerva	rezerva sa s.p.	9	11
Ukupan broj datih preporuka u izvještajima za JLS				100	72

Prosječno po jednom revizijskom angažmanu revidiranim opštinama iz Tabele br. 9 dato je 14,3 preporuka.

Najznačajnije **greške od uticaja na mišljenje o finansijskim izvještajima** kod revidiranih JLS, a odnose se na nalaze navedene u nastavku:

Popis, izvještavanje i konsolidacija

U opštinama Stanari, Kneževo i Petrovac (i kod njihovih nižih budžetskih korisnika), zatim u opštinama Milići, Ribnik, Šekovići, Jezero, Kupres i Istočni Stari Grad popis imovine i obaveza na dan 31.12.2024. godine nije organizovan i izvršen (djelimično ili u potpunosti) u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Iako su prema usvojenom računovodstvenom okviru sastavni dio obaveznog seta finansijskih izvještaja, a njihov sadržaj je bliže definisan računovodstvenim standardima, kao i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže sve propisane informacije (odnosi se na opštine: Kneževo, Jezero, Istočni Stari Grad, Petrovac, Rudo (uključujući i niže budžetske korisnike).

Prilikom sačinjavanja konsolidovanih finansijskih izvještaja za 2024. godinu Opština Kneževo, Jezero i Rudo nije izvršeno uključivanje neto imovine/kapitala entiteta koji su pod kontrolom ili značajnim uticajem Opštine iz njihovih bilansa stanja primjenom procenta učešća u osnovnom

kapitalu javne ustanove i preduzeća, što nije u skladu sa Pravilnikom računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, a u Opštini Mrkonjić Grad nisu izvršene eliminacije osnivačkih uloga u nižim budžetskim korisnicima i internih potraživanja i obaveza između bankovnih računa Opštine, što nije u skladu sa odredbama navedenog Pravilnika.

Iskazivanje imovine u stalnim sredstvima

U Opštini Jezero je precijenjena vrijednost računarske opreme, a potcijenjeni su obračunati rashodi po osnovu prenosa imovine između različitih jedinica vlasti za 96 hiljada KM, jer je nabavljena računarska oprema iz sredstava granta prenesena krajnjem korisniku bez naknade, evidentirana u poslovnim evidencijama Opštine. Pored toga, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima i finansijski rezultat tekuće godine su potcijenjeni za 250 hiljada KM, zbog neevidentiranja nabavke poslovnih objekata (22 hiljade KM), puteva (201 hiljada KM), ostalih objekata (26 hiljada KM) i poljoprivrednog zemljišta (1 hiljada KM), dok je vrijednost ostalih objekata u pripremi potcijenjena kao i finansijski rezultat tekuće godine za 113 hiljada KM, zbog neevidentiranja.

U Opštini Milići više je za 500 hiljada KM iskazana vrijednost ostale opreme u pripremi, za koliko su potcijenjena kratkoročna razgraničenja, jer su dati avansi za nefinansijsku imovinu iz prethodnog i tekućeg perioda za rekonstrukciju dijela javne rasvjete evidentirani kao ostala oprema u pripremi.

U Opštini Kupres nije izvršeno priznavanje poljoprivrednog zemljišta na parceli Tirina dolina površine 16.954 m² koje je u posjedu Opštine Kupres.

U Opštini Mrkonjić Grad je za 60 hiljada KM potcijenjena vrijednost zgrada i objekata i za isti iznos su potcijenjene obaveze za nabavku stalne imovine, jer vrijednost radova na rekonstrukciji zgrade Kulturno-sportskog centra „Petar Kočić“ nije priznata u vrijednosti imovine u periodu kada su radovi izvršeni i nisu priznate pripadajuće obaveze.

U Opštini Istočni Stari Grad je potcijenjena stalna imovina namijenjena prodaji za 861 hiljadu KM, a neproizvedena stalna imovina precijenjena je za isti iznos, jer zemljište namijenjeno prodaji nije klasifikovano u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

U Opštini Rudo je za 627 hiljada KM investiciona imovina iskazana manje, a proizvedena stalna imovina više za isti iznos (zgrade i objekti za 506 hiljada KM i oprema za 121 hiljada KM), jer objekat i oprema hladnjače u Uvcu koji su dati u zakup nisu klasifikovani kao investiciona imovina već kao sredstva u upotrebi.

U Opštini Šekovići zbog grešaka u evidentiranju imovine od 7 hiljada KM i naknada za nadzor od 1,5 hiljada KM manje je iskazana nefinansijska imovina (objekti), izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata, te finansijski rezultat tekuće godine za 8,5 hiljada KM, a više su iskazani rashodi za tekuće održavanje i ostali neklasifikovani rashodi.

Potraživanja i plasmani

U Opštini Istočni Stari Grad su za 814 hiljada KM više iskazana potraživanja po osnovu prodaje zemljišta i finansijski rezultat tekuće godine, jer su ista priznata, a ugovori o kupoprodaji zemljišta nisu zaključeni. Osim toga, kratkoročni plasmani i finansijski rezultat ranijih godina precijenjeni su za 76,5 hiljada KM, jer nije izvršena procjena naplativosti i korekcija datih pozajmica koje nisu naplaćene u roku dospijeca.

U Opštini Milići su za 340 hiljada KM više iskazana ostala kratkoročna potraživanja i prihodi obračunskog karaktera, jer su priznati i evidentirani u periodu u kojem nisu nastali. Takođe, ostala kratkoročna potraživanja su precijenjena za 738 hiljada KM, za koliko su potcijenjena potraživanja po osnovu transfera od drugih jedinica vlasti, jer su potraživanja po osnovu transfera od entiteta pogrešno evidentirana u okviru ostalih kratkoročnih potraživanja.

U Opštini Ribnik su precijenjena potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja i finansijski rezultat ranijih godina za 44 hiljade KM, jer ista nisu usaglašena sa evidencijama Poreske uprave Republike Srpske, odnosno Izvještajem iz

jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za obračunski period 01.01.2024 - 31.12.2024. godine.

Ostala kratkoročna potraživanja Opštine Jezero su iskazana u većem, a sporna kratkoročna potraživanja i korekcija vrijednosti u manjem iznosu za 146 hiljada KM, jer na dan bilansa nije izvršena procjena naplativosti potraživanja.

U Opštini Stanari su za 23 hiljade KM precijenjena kratkoročna potraživanja, a potcijenjeni su prihodi obračunskog karaktera za 41 hiljadu KM i rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine za 64 hiljade KM, jer nije obezbijeđena dokumentacija za evidentiranje potraživanja po osnovu naknade od prodatih šumskih drvnih sortimenata i nije izvršena procjena naplativosti potraživanja iz ranijeg perioda, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Opština Kostajnica u okviru dugoročnih plasmana nije evidentirala ulog u Dječiji vrtić „Kestenko“ Kostajnica čiji je osnivač u iznosu ugovorenog i uplaćenog kapitala od 94 hiljade KM.

Opština Kneževo nije vršila procjenu kratkoročnih plasmana sa stanovišta njihove naplativosti, odnosno korekciju plasmana koji nisu naplaćeni po isteku roka od 12 mjeseci, te su kratkoročni plasmani precijenjeni za 11 hiljada KM, a za isti iznos potcijenjen je finansijski rezultat ranijih godina. Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga su precijenjena, a finansijski rezultat ranijih godina je potcijenjen za 36 hiljada KM jer je izvršena ispravka vrijednosti za potraživanja koja su naplaćena.

Obaveze

U Opštini Mrkonjić Grad su za 58 hiljada KM potcijenjene obaveze po sudskim rješenjima, a za isti iznos precijenjen je finansijski rezultat ranijih godina, jer nisu evidentirane obaveze i zatezne kamate po pravosnažnoj i izvršnoj sudskoj presudi iz 2014. godine.

U Opštini Milići su obaveze za doznake Centru za socijalni rad Milići evidentirane u okviru obaveza iz poslovanja, koje su time precijenjene za 89 hiljada KM za koliko su potcijenjene obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opštine i gradova.

U Opštini Jezero su izdaci za izgradnju i pribavljanje vanjskog osvjetljenja, trotoara i ograda i obaveze prema fizičkim licima u zemlji precijenjeni za 2 hiljade KM, dok su obaveze za nabavku stalne imovine potcijenjene u navedenom iznosu, jer je u okviru izdataka za izgradnju i pribavljanje vanjskog osvjetljenja, trotoara i ograda dva puta evidentiran isti iznos, uz pogrešnu klasifikaciju obaveza za nabavku stalne imovine kao obaveza prema fizičkim licima.

Rashodi i izdaci

U Opštini Stanari su za 117 hiljada KM precijenjeni rashodi za bruto plate zaposlenih, a potcijenjeni su rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, jer Opština Stanari nije evidentirala porez i doprinose na topli obrok i regres za zaposlene Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika.

Takođe, u Opštini Stanari su potcijenjeni tekući grantovi za 24 hiljade KM i transferi između različitih jedinica vlasti za 143 hiljade KM, a precijenjeni su rashodi za ostale bruto naknade za rad van radnog odnosa za 167 hiljada KM, jer je Opština Stanari evidentirala naknadu angažovanim licima u vanrednoj situaciji u okviru rashoda za ostale bruto naknade za rad van radnog odnosa, a dodijeljena sredstva Osnovnoj školi „Desanka Maksimović“ u okviru tekućih grantova, što nije u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Rashodi po osnovu amortizacije za tekuću godinu u Opštini Petrovac su precijenjeni, a potcijenjen je finansijski rezultat ranijih godina za 20 hiljada KM jer su obračunati troškovi amortizacije za 2023. godinu na podzemna i površinska nalazišta, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, jer ista ne podliježu amortizaciji.

U Opštini Petrovac su za 65 hiljada KM precijenjeni grantovi iz zemlje, a transferi između različitih jedinica vlasti potcijenjeni, jer namjenska sredstva dobijena od drugih budžetskih korisnika nisu ispravno klasifikovana. Takođe, u Opštini Petrovac su precijenjeni tekući grantovi, a transferi ostalim jedinicama vlasti potcijenjeni za 19 hiljada KM, jer namjenska sredstva doznačena Osnovnoj školi „Drinić“ Drinić nisu klasifikovana u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjenu kontnog okvira za budžetske korisnike.

U Opštini Milići su za 34 hiljade KM precijenjeni grantovi u zemlji, za koliko su potcijenjeni ostali neklasifikovani rashodi, jer su rashodi po osnovu obilježavanja manifestacija evidentirani u okviru grantova. Osim toga, za 10 hiljada KM su precijenjenje subvencije nefinansijskim subjektima u ostalim oblastima, za koliko su potcijenjeni kapitalni grantovi, jer su doznačena sredstva zajednici etažnih vlasnika evidentirana u okviru subvencija, što nije u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Zbog pogrešne klasifikacije, izdaci za nefinansijsku imovinu u Opštini Milići su precijenjeni za 250 hiljada KM, za koliko su potcijenjeni ostali izdaci, jer su ostali izdaci po osnovu avansa za javnu rasvjetu evidentirani na izdacima za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata.

U Opštini Mrkonjić Grad su u većem iznosu iskazani rashodi po osnovu grantova za 19 hiljada KM i subvencije za 32 hiljade KM, a u manjem iznosu su iskazani ostali neklasifikovani rashodi za 19 hiljada KM i grantova u zemlji za 32 hiljade KM, jer rashodi po osnovu organizacije prijema i manifestacija i grantovi odobreni za podršku aktivnostima Agencije za privredni razvoj opštine Mrkonjić Grad nisu ispravno klasifikovani.

U Opštini Kupres su transferi od entiteta od 70 hiljada KM priznati na gotovinskom osnovu, zbog čega je u navedenom iznosu precijenjen finansijski rezultat tekuće godine, a potcijenjen finansijski rezultat prethodne godine. Osim toga, u okviru subvencija evidentirana su sredstva doznačena KP „Komunalac“ d.o.o. Kupres za obavljanje redovnih aktivnosti u 2024. godini koja imaju karakter granta, što nije u skladu sa Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

U Opštini Kupres su precijenjeni izdaci za nabavku nefinansijske imovine za 50 hiljada KM i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u neto iznosu od 49,6 hiljada KM, a potcijenjeni su rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti za 7 hiljada KM i transferi između različitih jedinica vlasti za 43 hiljade KM, jer ulaganja Opštine Kupres u novu i postojeću nefinansijsku imovinu za potrebe budžetskog korisnika koji ne pripada istoj jedinici vlasti nisu ispravno klasifikovana.

U Opštini Stanari su za 88 hiljada KM potcijenjeni izdaci u zemlji za otplatu neizmirenih obaveza iz ranijih godina, a precijenjene su subvencije za 36 hiljada KM i tekuće pomoći porodici, djeci i mladima za 52 hiljade KM, jer su obaveze po navedenom osnovu, koje se odnose na prethodnu godinu, priznate u 2024. godini, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Takođe, u Opštini Stanari su za 100 hiljada KM precijenjeni izdaci za izgradnju i pribavljanje ostalih objekata, a potcijenjeni su avansi za nefinansijsku imovinu, dok su ostali objekti u pripremi precijenjeni, a potcijenjeni ostali izdaci za 500 hiljada KM, jer unaprijed plaćena sredstva za nefinansijsku imovinu nisu evidentirana u okviru datih avansa i nije izvršen prenos na ostale izdatke, što nije u skladu sa odredbama prethodno pomenutog Pravilnika.

U Opštini Šekovići su rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani više za 20 hiljada KM, a manje tekuće doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta opštine, jer isplate iz blagajne za nabavljeno gorivo na ime pomoći fizičkim licima nisu evidentirane na doznakama.

U Opštini Kostajnica su za 7 hiljada KM više iskazani tekući grantovi, a za isti iznos su manje iskazani rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, jer nabavka ogrevnog drveta za potrebe Opštinske uprave i Narodne biblioteke „Nevenka Stanisavljević“ Kostajnica nije ispravno klasifikovana. Osim toga, usljed pogrešne klasifikacije tekući grantovi u zemlji su više iskazani

za 8 hiljada KM, a u istom iznosu su manje iskazani grantovi u inostranstvu za grant dodijeljen preduzeću „European Rhythm“ d.o.o. Beograd.

U Opštini Jezero su za 3,5 hiljada KM više iskazane ostale tekuće doznake građanima, u korist rashoda reprezentacije, tekućih grantova sportskim i omladinskim organizacijama i rashoda za bruto naknade za rad van radnog odnosa. Uz to, precijenjeni su tekući grantovi, a potcijenjena je vrijednost kancelarijske opreme alata i inventara i izdataka po navedenom osnovu za 828 KM, jer su u okviru tekućih grantova iskazani izdaci za nabavku nefinansijske imovine.

Prihodi i primici

U Opštini Rudo su za 70 hiljada KM precijenjeni grantovi i ostala kratkoročna potraživanja u zemlji, kao i rezultat tekuće godine, jer je grant Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost evidentiran na obračunskom osnovu.

U Opštini Rudo su precijenjeni prihodi od učešća u kapitalu za 34 hiljade KM i finansijski rezultat tekuće godine za 26 hiljada KM, a potcijenjeni obračunski prihodi – dobici od prodaje finansijske imovine za 8 hiljada KM, trajni izvori za 26 hiljada KM i primici od finansijske imovine za 34 hiljade KM, jer su sredstva od prodaje finansijske imovine (učešća u kapitalu kontrolisanog entiteta) priznata kao prihod, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

U Opštini Istočni Stari Grad su za 248 hiljada KM manje iskazani ostali primici, jer nisu evidentirani primici po osnovu uplaćenih kaucija za učešće na licitacijama za prodaju zemljišta.

U Opštini Kneževo su potcijenjeni ostali primici za najmanje 36,5 hiljada KM, jer Opština nije iskazala imputirane primitke i primitke za naknade plata za bolovanja koja se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja. Pored toga, ostali izdaci su potcijenjeni za najmanje 82 hiljade KM, jer Opština Kneževo nije iskazala izdatke po osnovu depozita i kaucija, imputirane izdatke i izdatke za naknade plata za bolovanja koja se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Opština Petrovac nije iskazala imputirane primitke u iznosu 19 hiljada KM po osnovu datih avansa za izgradnju vodovoda iz prethodne godine.

U izvještajima Opštine Ribnik su za 10 hiljada KM precijenjeni trajni izvori i negativan finansijski rezultat tekuće godine za koliko su potcijenjeni prihodi obračunskog karaktera, jer je JU Narodna biblioteka Ribnik u poslovnim knjigama u okviru trajnih izvora evidentirala donirane knjige od strane fizičkih i pravnih lica, što nije u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Primici za neproizvedenu stalnu imovinu u Opštini Jezero su precijenjeni za 3 hiljade KM, a potcijenjeni su ostali neporeski prihodi i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 1,7 hiljada KM, jer je naknada za troškove pribavljanja stručnog mišljenja u postupku zamjene zemljišta iskazana u okviru primitaka.

Najznačajniji nalazi od uticaja na mišljenje o usklađenosti kod revidiranih jedinica lokalne samouprave

„Skretanje pažnje“ je uz mišljenje o usklađenosti izraženo uz mišljenje sa rezervom za svih 12 revidiranih jedinica lokalne samouprave, a odnosi se na primjenu Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske. Naime,

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske.

Opština Istočni Stari Grad je donijela Kolektivni ugovor za zaposlene u opštinskoj upravi u kojem koeficijenti nisu prilagođeni koeficijentima iz Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske. Međutim, Opština je vršila obračun plata u skladu sa koeficijentima iz tog Posebnog kolektivnog ugovora. Nakon toga nije zaključen novi Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Opština Kupres je plate i naknade zaposlenih obračunavala u skladu sa odredbama (osporenog) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, osim za zaposlene čiji su poslovi razvrstani u prvu i treću platnu grupu.

Opština Petrovac je donijela Pravilnik o platama i naknadama zaposlenih u opštinskoj upravi kojim su koeficijenti za obračun plata zaposlenih usklađeni sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Opštine Ribnik, Kneževo, Mrkonjić Grad, Milići, Jezero, Rudo, Šekovići, Kostajnica i Stanari su donijele Kolektivni ugovor za zaposlene u (svaka u svojoj) opštinskoj upravi u kojima su koeficijente za obračun plata zaposlenih prilagođeni odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske. Međutim, u pojedinim opštinama bilo je odstupanja u primjeni tih kolektivnih ugovora, i to:

- Načelnik Opštine Mrkonjić Grad je donio Odluku o privremenom obračunu plata i visini cijene rada za sve zaposlene radnike u Opštinskoj upravi, kojom su, počev od 01.05.2024. godine, utvrđeni viši koeficijenti složenosti posla u odnosu na sve pojedinačne koeficijente po radnim mjestima utvrđene Pravilnikom o platama i naknadama službenika i namještenika zaposlenih u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad i u odnosu na gornje granice raspona koeficijenta za prve četiri platne grupe utvrđene članom 6. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Mrkonjić Grad, a cijena rada je utvrđena u nižem iznosu od cijene rada utvrđene članom 5. tog Kolektivnog ugovora, što nije u skladu sa članom 123. stav (1. i 2.) Zakona o radu i članom 13. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.
- U Opštini Milići obračunate su i isplaćene jednokratne pomoći za obilježavanje novogodišnjih i božićnih praznika, iako nisu propisane Kolektivnim ugovorom za zaposlene u opštinskoj upravi Opštine Milići.
- Opština Jezero je rješenjem načelnika uvela plate svim zaposlenim koji primaju najnižu platu do iznosa od 900 KM u skladu sa odlukom Vlade Republike Srpske. Istim rješenjem, ostalim zaposlenim odobren je bonus na postojeći iznos neto plate na mjesečnom nivou od 150 KM, što nije u skladu sa odredbama Kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Jezero i Zakonom o radu.
- Obračun novčanih pomoći i jubilarnih nagrada za 2024. godinu u Opštini Šekovići nije vršen na način kako je to definisano kolektivnim ugovorom, a u 2024. godini vršene su i isplate naknada zaposlenima po osnovu učešća u komisijama, iako takva prava nisu propisana Kolektivnim ugovorom za zaposlene u Opštinskoj upravi Opštine Šekovići.

Odstupanje u primjeni Zakona o budžetskom sistemu

Skupština opštine Stanari nije usvojila budžet za 2024. godinu, pa je privremeno finansiranje bilo na snazi tokom čitave 2024. godine, što nije u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Struktura rashoda Opštine Stanari za 2024. godinu, kada je na snazi bilo privremeno finansiranje, ne odgovara strukturi rashoda u istom periodu 2023. godine, a pored toga, Opština Stanari je u 2024. godini vršila preraspodjelu budžetskih sredstava (realokacije) iako nije donesena odluka o izvršenju budžeta za 2024. godinu, što takođe, nije u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Odstupanja u primjeni Zakona o javnim nabavkama

Opština Stanari je izvršila dijeljenje nabavki provođenjem više postupaka direktnih sporazuma ukupne vrijednosti od 118 hiljada KM za nabavke sličnih i srodnih roba, usluga i radova. Navedene nabavke se odnose na nabavku uniformi, usluge uređenja javnih površina, postavljanje opreme povodom otvaranja objekta Doma zdravlja Stanari, konsultantske usluge, zbrinjavanje komunalnog otpada, čišćenje potoka, ugradnju propusta i sanaciju bankina, usluge štampanja, obezbjeđenje objekta i savjetodavne usluge.

Izvršene su nabavke bez provođenja postupaka javnih nabavki u Opštinskoj upravi Milići za usluge mobilne telefonije, održavanje portala, usluge iz oblasti kulture i ugostiteljske usluge u ukupnom iznosu od 90 hiljada KM koje nisu planirane i nisu donesene posebne odluke o pokretanju postupaka. Takođe, izvršene su planirane nabavke bez provođenja postupaka javnih nabavki u ukupnom iznosu od 39 hiljada KM. Za izvršene nabavke peleta i hrane u

ukupnom iznosu od 34 hiljade KM JU za predškolsko vaspitanje i obrazovanje „Poletarac“ Milići nije provela postupke javnih nabavki.

Opština Jezero nije objavila Plan javnih nabavki na portalu javnih nabavki u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta Opštine, kao i izmjene i dopune plana javnih nabavki, a odluke o izboru najpovoljnijih ponuđača nisu objavljene na internet stranici ugovornog organa, kao i na portalu javnih nabavki. Nabavke asfaltiranja lokalnih puteva, građevinskih radova koji se odnose na sanaciju objekta dječijeg vrtića, goriva, štampanog kancelarijskog materijala su provedene putem više postupaka direktnog sporazuma čime je izvršeno dijeljenje predmeta nabavke. Takođe, nabavke provedene putem direktnog sporazuma u najmanjem iznosu od 84 hiljade KM, nisu planirane planom javnih nabavki.

U Opštini Šekovići su izvršene nabavke usluga reprezentacije u iznosu od 37 hiljada KM za koje nisu provedeni postupci javne nabavke. Pored toga, nabavka zemljanih i montažnih radova u naselju Bišina u iznosu od 17 hiljada KM izvršena je putem tri direktna sporazuma (dijeljenje nabavki).

U Opštini Kupres, za nabavku usluga u najmanjem iznosu od 13,6 hiljada KM nisu provedeni postupci javnih nabavki, iste nisu predviđene planom nabavki niti su za njih donesene posebne odluke o pokretanju postupka nabavki.

Opština Kneževo nije provela postupke javnih nabavki, za nabavke usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova za koje je zaključeno više ugovora o djelu, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama. JU Srednjoškolski centar „Jovan Dučić“ Kneževo je nabavku usluga prevoza zaposlenih (15 hiljada KM) koje predstavljaju usluge iz Aneksa II, provela postupkom direktnog sporazuma, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Opština Petrovac je izvršila nabavke usluga interneta, fiksne i mobilne telefonije (5,6 hiljada KM) bez provedenih procedura javnih nabavki. U tenderskoj dokumentaciji za nabavku radova termoizolacije objekta vrtića nisu jasno propisani kvalifikacioni uslovi i dokazi koje ponuđači trebaju dostaviti, a nakon izbora dobavljača, naknadno je zahtijevana dostava dokaza o ispunjenju uslova, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Osim toga, JZU Dom zdravlja „Drinić“ nije planirala i nije provela postupke javnih nabavki za izvršene nabavke u najmanjem iznosu od 23 hiljade KM.

Oblast zapošljavanja, angažovanja i prava po osnovu rada

Opština Kneževo je vršila preraspodjelu sredstava sa materijalnih troškova na troškove ličnih primanja, što nije u skladu sa članom XV Odluke o izvršenju budžeta Opštine Kneževo za 2024. godinu.

U Opštini Šekovići rješenjima za obračun plate zaposlenima u Opštinskoj upravi iznos plate prije oporezivanja nije uvećan za iznos doprinosa, što nije u skladu sa odredbama Zakona o radu. Pored toga, obračun plata funkcionera za 2024. godinu nije vršen na osnovu prosječne plate zaposlenih iz prethodne godine kako je propisano članom 5. Odluke o platama funkcionera Opštine Šekovići, već na osnovu prosječne plate zaposlenih u Opštinskoj upravi iz 2022. godine.

Opština Jezero je u toku 2024. godine sa pet izvršilica imala zaključene ugovore o radu na određeno vrijeme (zbog privremeno povećanog obima posla), ali na period duže od šest mjeseci u toku jedne kalendarske godine, što nije u skladu sa Zakonom o službenicima i namještenicima u jedinicama lokalne samouprave. Osim toga, sa jednim izvršiocom zaključen je ugovor o djelu za poslove koji su sistematizovani i koji predstavljaju osnovnu djelatnost poslodavca, što nije u skladu sa Zakonom o radu.

Opština Kostajnica je tokom 2024. godine sa tri lica zaključila ugovore o djelu za poslove koji su sistematizovani i koji predstavljaju osnovnu djelatnost poslodavca, a Centar za socijalni rad je tokom godine sa jednim fizičkim licem zaključio ugovor o privremenim i povremenim poslovima za obavljanje poslova koji su po svojoj prirodi takvi da traju duže od 90 radnih dana u kalendarskoj godini, što nije u skladu sa Zakonom o radu. Pored toga, u Centru za socijalni rad Kostajnica su Pravilnikom o platama i drugim primanjima zaposlenih propisani koeficijenti

za obračun plata koji su niži od propisanih Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

U Opštini Kupres su sa tri izvršioca zaključeni ugovori o djelu na ime poslova koji su sistematizovani i predstavljaju osnovnu djelatnost poslodavca, što nije u skladu sa Zakonom o radu. Pored toga, zamjeniku načelnika koji nije u radnom odnosu obračunat je mjesečni dodatak, a predsjedniku i podpredsjedniku Skupštine opštine iz reda odbornika koji nisu u radnom odnosu je obračunat mjesečni dodatak u iznosu većem od odborničkog dodatka utvrđenog Odlukom Skupštine opštine Kupres, što nije u skladu sa odredbama Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave.

Skupština opštine Kostajnica je u toku 2024. godine imenovala vršioca dužnosti člana Upravnog odbora JU Centar za socijalni rad Kostajnica na period duži od dva mjeseca, što nije u skladu sa Zakonom o sistemu javnih službi.

Prilikom revizije Opštine Milići utvrđeno je da Kolektivni ugovor za zaposlene u JU za predškolsko vaspitanje i obrazovanje „Poletarac“ Milići nije usklađen sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske u dijelu koji se odnosi na utvrđene niže koeficijente za zaposlene četvrte platne grupe.

Dodjela subvencija, grantova i doznaka iz budžeta

Za dodjelu sredstava za subvencije u Opštini Šekovići po osnovu naknade šteta prouzrokovanih požarom i uginućem stoke, nabavke mehanizacije, sufinansiranja projekata u poljoprivredi i drugih subvencija, Opština Šekovići nije donijela interne akte kojima bi se definisali kriterijumi i uslovi za ostvarivanje prava na dodjelu, što nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Takođe, dodjela sredstava granta za finansiranje redovnih aktivnosti u iznosu od 310 hiljada KM i dodjela sredstava iz budžetske rezerve od 51,5 hiljada KM izvršena je bez jasno utvrđenih kriterijuma za izbor korisnika kojima će se sredstva dodijeliti, što nije u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske, a finansiranje projekata putem javnog poziva od 11 hiljada KM vršeno je bez provođenja javnog poziva, što nije u skladu sa Pravilnikom o kriterijumima, uslovima i postupku raspodjele sredstava iz budžeta Opštine Šekovići na osnovu granta. Osim toga, za kapitalne doznake građanima nije imenovana komisija za ocjenu projekata, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o sufinansiranju projekata pojedinaca, grupa građana i udruženja građana sa podrjucja Opštine Šekovići.

Opština Petrovac nije donijela interne akte kojima bi se definisali kriterijumi i uslovi za ostvarivanje prava na dodjelu sredstava granta organizacijama, udruženjima i drugim neprofitnim organizacijama u skladu sa Statutom opštine Petrovac.

Druge specifične neusklađenosti

Opština Stanari nije donijela plan utroška sredstava od koncesionih naknada za 2024. godinu (shodno Zakonu o koncesijama), plan utroška sredstava od vodnih naknada (Zakon o vodama), plan utroška namjenskih sredstava od prodatih šumskih drvnih sortimenata (Zakon o šumama), plan utroška sredstava za realizaciju posebnih mjera zaštite od požara (Zakon o zaštiti od požara), program zajedničke komunalne potrošnje (Zakon o komunalnim djelatnostima), niti su sačinjeni izvještaji o utrošku namjenskih sredstava od naknada po navedenim osnovama.

Skupština opštine Petrovac nije donijela program o utrošku namjenskih sredstava naknada za vode, što nije u skladu sa Zakonom o vodama. Opština Petrovac nije izvršila usklađivanje Odluke o osnivanju komunalnog preduzeća sa zahtjevima Zakona o komunalnim djelatnostima.

Opština Petrovac i Dom zdravlja „Drinić“ nisu uspostavili pomoćnu knjigu nefinansijske imovine u stalnim sredstvima i pomoćnu knjigu potraživanja u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

U toku 2024. godine u Opštini Milići su isplaćena sredstva fizičkim licima u gotovom novcu za organizaciju sportskih i društvenih manifestacija, što nije u skladu sa odredbama Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.

U Opštini Šekovići nije vršena analiza potrošnje goriva za službena vozila, kao ni kontrola ispravnosti putnih naloga za službena vozila i u putne naloge za službena vozila nisu uneseni podaci o utrošku goriva, što nije u skladu sa Pravilnikom o upotrebi službenih vozila Opštine Šekovići.

U Opštini Kupres su službena putovanja u zemlji vršena bez naloga za službeno putovanje, što nije u skladu sa Odlukom o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj.

2.3. Angažmani finansijske revizije na provjeri statusa datih preporuka

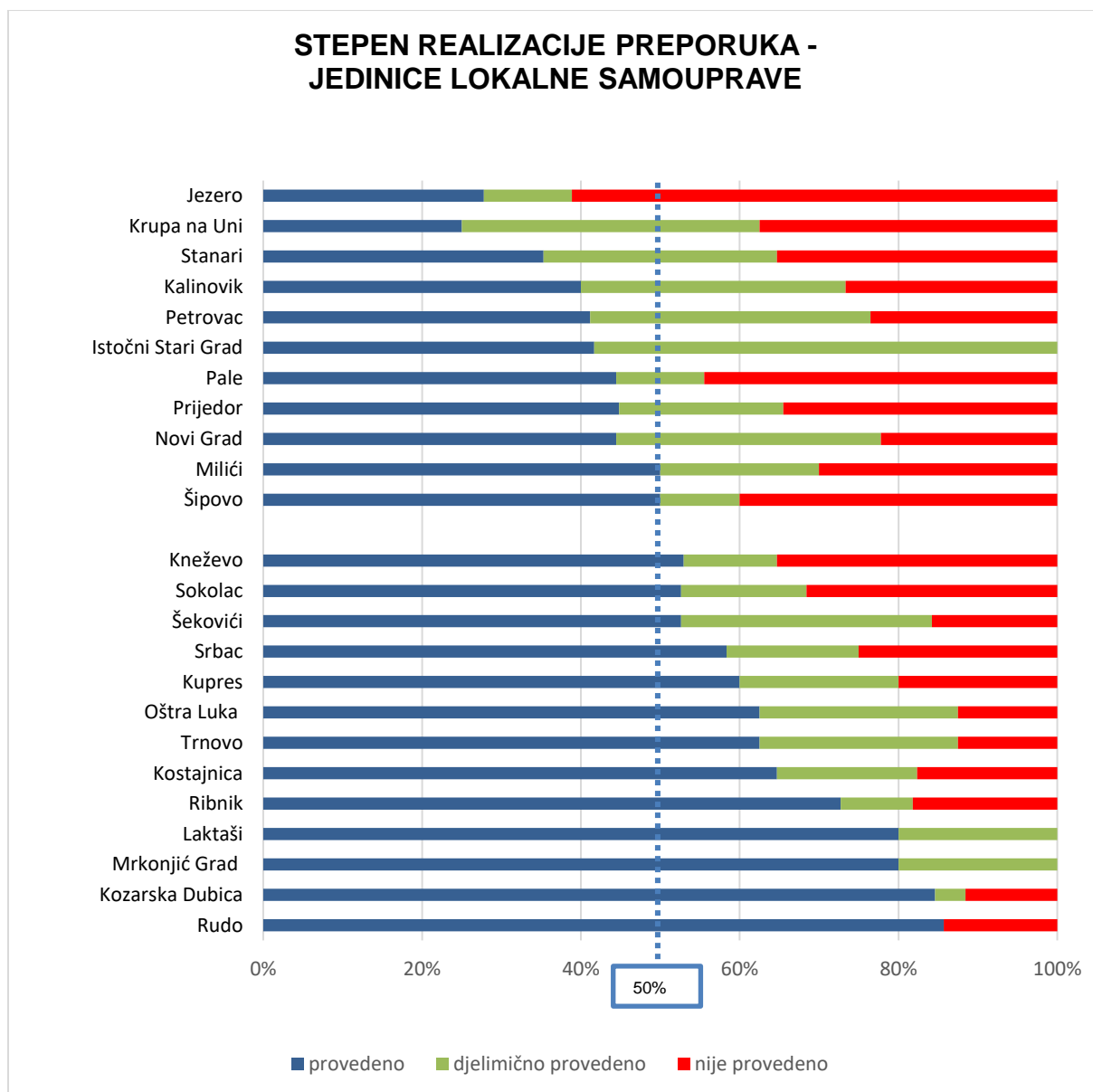
S obzirom na to da se revizije finansijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave, javnih preduzeća, javnih ustanova i nekih drugih institucija javnog sektora ne vrše svake godine, Glavna služba za reviziju u skladu sa raspoloživim resursima i planiranim aktivnostima povremeno vrši provjeru realizacije datih preporuka⁸.

U posmatranom izvještajnom periodu od 1. avgusta 2024. do 31. jula 2025. godine nije bilo posebnih angažmana na provjeri statusa datih preporuka.

Kao što je to i ranije pomenuto, provjera provođenja preporuka kod subjekata kod kojih se revizija provodi u određenim vremenskim intervalima (bilo godišnje ili u okviru 3-4 godine) vrši se u okviru svake sljedeće revizije i o tome se navodi u posebnom poglavlju revizorskog izvještaja. Shodno tome, o datim, provedenim i neprovedenim preporukama kod korisnika budžeta i fondova obaveznog socijalnog osiguranja detaljnije je navedeno u dijelovima 2.2.1. i 2.2.2. ovog Izvještaja.

U izvještajnom periodu su provedene 24 revizije jedinica lokalne samouprave (detaljnije u dijelovima 2.1.1. i 2.2.4. ovog Izvještaja), a stepen realizacije preporuka predstavljen je Grafikonom br. 4.

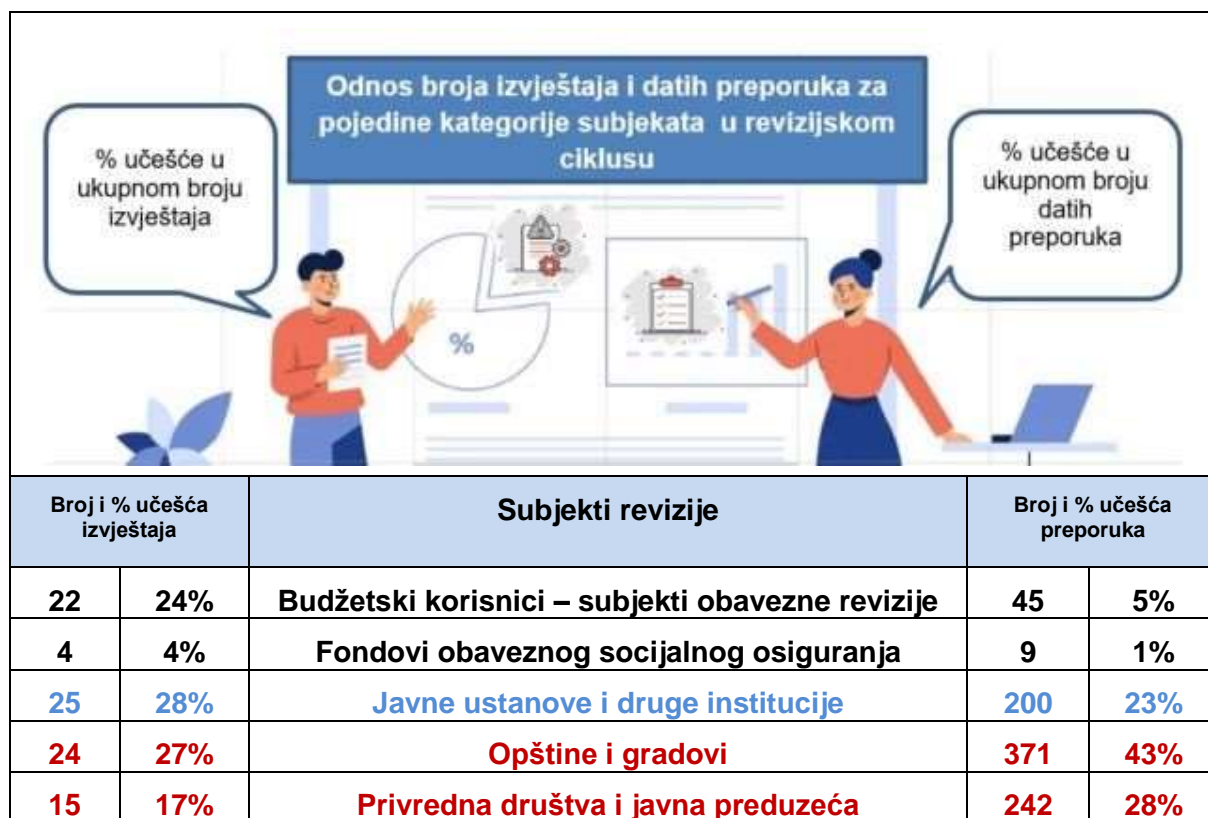
⁸ Angažman radi pružanja uvjeravanja ograničenog stepena uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja dovoljnih i adekvatnih revizijskih dokaza o tome da su preporuke provedene na način kako je to preporučeno. U tom smislu, prilikom angažmana na provjeri statusa datih preporuka ne daje se mišljenje revizora, već zaključak koji, na osnovu Međunarodnog standarda angažovanja na osnovu kojih se pruža uvjeravanje (ISAE 3000), može biti: pozitivan, negativan, sa rezervom ili se revizori mogu uzdržati od zaključka.

**Grafikon br. 4: Realizacija (u %) preporuka iz prethodnog revizorskog izvještaja
kod jedinica lokalne samouprave**

2.4. Preporuke date subjektima revizije u izvještajnom periodu

U okviru izdatih revizijskih izvještaja finansijske revizije u ovom izvještajnom periodu Glavna služba za reviziju dala je ukupno 867 preporuka ili prosječno 9,63 preporuke po jednom revizorskom izvještaju (što je na nivou prethodne godine), od čega 451 vezano za otklanjanje nepravilnosti i grešaka uočenih u finansijskim izvještajima i 416 vezano za otklanjanje neusklađenosti sa propisima. U ovom izvještajnom periodu od 867 datih preporuka finansijske revizije dio se odnosi na revidirani period 2023. godine (534 preporuke), a dio na 2024. godinu (333 preporuke).

Grafikon br. 5: Prikaz % učešća pojedine kategorije subjekata finansijske revizije u broju revizorskih izvještaja i ukupno datim preporukama

Iako se gotovo trećina izvještaja finansijske revizije u ovom revizijskom ciklusu odnosi na subjekte obavezne revizije (budžetski korisnici i fondovi definisani Zakonom), najmanji broj preporuka (prosječno dvije po jednom izvještaju) su upućene ovim subjektima, kod kojih je i procentualno najveće učešće pozitivnih mišljenja revizora (preko 86%). O konkretnim preporukama kod ovih subjekata, broju (ne)provedenih preporuka i onih koje se ponavljaju navedeno je detaljnije u odgovarajućim dijelovima ovog izvještaja.

S druge strane, kako je to prikazano i na Grafikonu br. 5, najveći broj datih preporuka, tačnije 371 ili gotovo 43% svih datih preporuka u ovom izvještajnom periodu je upućeno jedinicama lokalne samouprave (kroz 24 izvještaja finansijske revizije uključujući 12 revizija u periodu od 01.08. do 31.12.2024. godine i 12 koje su provedene do 31.7.2025. godine). Kompleksnost finansijske revizije jedinica lokalne samouprave (konsolidovani FI koji obuhvata niže budžetske korisnike; provođenje revizija svakih 3–4 godine) jasno se ogleda i u obimu utvrđenih nedostataka, ali i u broju i strukturi datih preporuka. Prosječno 15,45 preporuka po jednom izvještaju JLS, ukazuje na to da je potrebno jačati i unapređivati sistem finansijskog izvještavanja, internu reviziju i interne finansijske kontrole u opštinama/gradovima, kao i mehanizme i modalitete skupštinskog nadzora.

Iako privredna društva (akcionarska i društva sa ograničenom odgovornošću) često imaju potrebu ili obavezu angažovanja eksterne revizije finansijskih izvještaja, vidljivo je da je grupi privrednih subjekata koji participiraju u broju provedenih revizija sa 17%, dato 28% svih preporuka u ovom izvještajnom ciklusu. Za to postoje dva ključna razloga, jedan je taj da određeni broj javnih preduzeća ipak ne provodi redovnu godišnju reviziju finansijskih izvještaja, a drugi je što angažmani Glavne službe za reviziju obuhvataju i segment revizije usklađenosti koji nije zastupljen u finansijskim revizijama koje provode privatne revizorske kuće. U tom smislu, doprinos revizijskih angažmana Glavne službe za reviziju i efekti datih preporuka nisu jednoznačno mjerljivi brojem datih preporuka, već su indirektno vidljivi kroz provođenje tih preporuka, odnosno otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Vanprivrednim subjektima koji se ne revidiraju u redovnim godišnjim ciklusima, a u ovom su to bile uglavnom javne ustanove (iz oblasti visokog i srednjeg obrazovanja, zdravstvene zaštite i sl.), kao i republičke uprave, zavodi i druge institucije, dato je 23% svih preporuka, tj. ukupno 200 preporuka.

Prema podacima iz javno dostupnog registra revizorskih preporuka⁹, status svih do sada provjerenih preporuka finansijske revizije je sljedeći:

- 55% se odnosi na potpuno provedene preporuke,
- 17% na djelimično provedene,
- 25% su preporuke koje nisu provedene, dok je
- 2% preporuka koje nisu aktuelne usljed promjenjenih okolnosti za njihovo provođenje.

Ukoliko se izuzmu preporuke date u tekućem revizijskom ciklusu, zaključno sa ovim izvještajnim periodom provjeren je status oko 60% svih preporuka finansijske revizije. Od ukupno 1.739 preporuka finansijske revizije koje su date u prethodnim revizijskim ciklusima i za koje još nije izvršena provjera, njih 24 se odnosi na revidirani period 2019. godina i provjera statusa ovih preporuka je u planu do kraja ove godine.

⁹ Dostupan na internet stranici Glavne službe za reviziju www.gsr-rs.org.

3. Revizije učinka u izvještajnom periodu

3.1. Okončane revizije učinka u izvještajnom periodu i revizije u toku

Kao što je navedeno i kod prezentacije rezultata rada finansijske revizije, jedan dio revizijskog ciklusa se odvija u prethodnoj godini, tako da revizije koje su predviđene planom revizija za 2024. godinu, a koje su okončane u periodu od 1. avgusta do 31. decembra 2024. godine spadaju u revizije o kojima se izvještava u ovom Godišnjem izvještaju. U naznačenom izvještajnom periodu provedeno je šest revizija učinka koje su planirane Godišnjim planom revizija za 2024. godinu. Svi izvještaji revizije učinka su objavljeni u skladu s planom u periodu od 30.8. do 31.12.2024. (Pregled u Tabeli br. 10), a uz to su provedena i tri naknadna pregleda provođenja preporuka iz izvještaja revizije učinka (detaljnije u dijelu 3.2.3).

Radi usaglašavanja rezultata revizije učinka održano je šest fokus grupa na kojima su nalazi revizije prezentovani predstavnicima iz 60 institucije javnog sektora obuhvaćenim angažmanima revizije učinka.

Tabela br. 10: Pregled provedenih revizija učinka, broja preporuka, institucija obuhvaćenih revizijom i primjedbi institucija obuhvaćenih revizijom

Red. br.	Naziv revizije učinka	Broj preporuka	Broj IJS kojima su dostavljeni nacrti izvještaja	Broj IJS koje su dostavile primjedbe
1.	Funkcionisanje sistema za zaštitu od šumskih požara	10	10	2
2.	Upravljanje održavanjem zgrada	7	9	-
3.	Zaštita nepokretnih kulturnih dobara	8	18	3
4.	Funkcionisanje socijalne zaštite starijih lica	9	20	3
5.	Upravljanje grantovima u jedinicama lokalne samouprave	8	13	-
6.	Formiranje cijena komunalnih usluga	8	22	1
Ukupno		50	92	9

Putem šest izvještaja revizije učinka Glavna služba za reviziju uputila je ukupno 50 preporuka Vladi Republike Srpske, ministarstvima, javnim preduzećima, javnim ustanovama, lokalnim upravama i drugim institucijama javnog sektora koje su nadležne i odgovorne za upravljanje procesima i aktivnostima koji su bili predmet revizije učinka.

Institucije obuhvaćene revizijom, u skladu sa Zakonom, imaju mogućnost da se izjasne o nacrtu izvještaja revizije učinka. Pregled broja institucija koje su obuhvaćene revizijom i broja institucija koje su dostavile primjedbe, karaktera i suštine primjedbi ukazuje na visok nivo usaglašenosti nalaza, zaključaka i preporuka između Glavne službe za reviziju i institucija obuhvaćenih revizijom. Institucije obuhvaćene revizijom su se izjasnile na nacrtu izvještaja revizije učinka u formi komentara, i veoma afirmativno o temama revizije učinka i izvještajima revizije učinka.

Primjedbe koje su dostavile institucije obuhvaćene revizijom, razmotrene su sa dužnom pažnjom, a osnovane i dokumentovane primjedbe prihvaćene i uključene u konačne revizorske izvještaje.

Rezultati pojedinačnih revizija učinka prezentovani su u izvještajima koji sadrže detaljne nalaze, zaključke i preporuke, što je ukratko navedeno u poglavljima 3.2.1. i 3.2.2. ovog

Izvještaja. Izvještaji revizije učinka su javni dokumenti (objavljeni na veb stranici Glavne službe za reviziju) i dostavljeni su svim institucijama u skladu sa odredbama Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske (Narodnoj skupštini Republike Srpske – Odboru za reviziju, Predsjedniku Republike Srpske, Vladi Republike Srpske, Ministarstvu finansija i institucijama obuhvaćenim revizijom).

Godišnjim planom revizija za 2025. godinu planirano je da se provede šest revizija učinka i četiri naknadna pregleda provođenja preporuka iz izvještaja revizije učinka. Aktuelni revizijski ciklus započeo je u periodu decembar 2024 – januar 2025. godine, svi revizijski angažmani su u fazi glavne studije i planirano je da se revizije okončaju u periodu oktobar – novembar 2025. godine.

Tabela br 11: Pregled planiranih revizija učinka i obima revizije u 2025. godini (broj obuhvaćenih institucija javnog sektora (IJS) i vremenski period)

Red. br.	Oznaka revizije	Naziv revizije učinka	Broj IJS	Period obuhvaćen revizijom
1.	RU 001-24	Funkcionisanje sistema javnog vodosnabdijevanja	15	2021-2024
2.	RU 002-24	Upravljanje javnim parkiralištima i garažama	8	2021-2024
3.	RU 003-24	Mjere i aktivnosti za zaštitu na radu	14	2021-2024
4.	RU 004-24	Funkcionisanje besplatne pravne pomoći	2	2021-2024
5.	RU 005-24	Korišćenje vode za flaširanje putem koncesija	5	2021-2024
6.	RU 006-24	Sistem internih finansijskih kontrola u jedinicama lokalne samouprave	9	2021-2024
Ukupan broj revizijom obuhvaćenih institucija javnog sektora (IJS)			53	

Izborom područja revizije i tema koje su predmet revizije učinka, Glavna služba za reviziju je u funkciji ostvarivanja opštih ciljeva utvrđenih strategijama i politikama Republike Srpske i u funkciji unapređenja opšteg i finansijskog upravljanja u javnom sektoru Republike Srpske. Da bi se ispunio opšti cilj revizije učinka, ona kroz proces revizije obuhvata više institucija javnog sektora (IJS) koje imaju određene uloge, nadležnosti i odgovornosti povezane sa procesima i aktivnostima koje su predmet revizije u dužem vremenskom periodu.

Jedan broj angažmana revizije učinka odnosi se na tematiku održivog razvoja i u funkciji je provođenja Ciljeva održivog razvoja Agenda 2030 u Republici Srpskoj.

3.2. Rezultati provedenih revizija učinka

3.2.1. Opšti zaključci i preporuke revizije učinka

Iz pojedinačnih izvještaja revizije učinka iz prethodnog revizijskog ciklusa (Tabela br. 10) proizilaze opšti zaključci koji su karakteristični za veći broj provedenih revizija učinka:

- Određene pretpostavke za uspješno funkcionisanje institucija, procesa i aktivnosti u njihovoj nadležnosti nisu u potpunosti ispunjene a posebno u dijelu podjela institucionalnih i organizacionih nadležnosti i odgovornosti, postojanja, kompletnosti i usklađenosti regulatornog okvira i osiguranja dovoljnih i adekvatnih resursa i njihove efikasne alokacije.

- Planiranje se provodi bez efektivne komunikacije i koordinacije između učesnika u procesu planiranja. Proces planiranja rezultira sa planovima koji su različiti, međusobno neusklađeni, neblagovremeni, neuporedivi i nisu u funkciji upravljanja procesima i aktivnostima u javnom sektoru.
- Nedovoljna koordinacija između institucija u pogledu planiranja, organizovanja i provođenja određenih procesa i aktivnosti u javnom sektoru, u cilju racionalne upotrebe resursa.
- Nalazi revizije pokazuju na nedovoljnost ili neadekvatnost resursa za provođenje određenih procesa i aktivnosti ili da se postojeći resursi ne kombinuju optimalno u funkciji postizanja planiranih rezultata i postavljenih ciljeva.
- Institucije ne raspolažu odgovarajućim metodologijama, priručnicima ili uputstvima za evaluaciju, regulaciju, formiranje i praćenje cijena javnih usluga, te načinima njihovog finansiranja.
- Planirane mjere i aktivnosti ne provode se u kontinuitetu i predviđenom dinamikom, te je izražena potreba za njihovim preispitivanjem, redefinisanjem i sistematizovanjem u cilju njihovog efikasnog i efektivnog provođenja.
- Institucije javnog sektora, ne raspolažu potpunim, pouzdanim i ažuriranim evidencijama, bazama podataka i registrima, sa relevantnim podacima i informacijama bitnim za upravljanje procesima i aktivnostima.
- Indikatori za mjerenje uspješnosti u javnom sektoru nisu uspostavljeni ili primjena indikatora ne osigurava pouzdano mjerenje uspješnosti provedenih mjera i aktivnosti.
- Monitoring i kontrola nad procesima i aktivnostima koji su bili predmet revizije nije efektivna odnosno nije u funkciji izraženije koordinacije institucija, racionalnijeg korišćenja resursa i boljih rezultata.
- Postojeći način izvještavanja nije orijentisan ka učinku. Izvještaji i informacije institucija javnog sektora ne sadrže podatke i informacije o korišćenju resursa, ostvarenim rezultatima, postignutim ciljevima, uticaju rezultata na postizanje utvrđenih ciljeva i implementaciji usvojenih strategija i politika.

Na osnovu nalaza revizije, opštih i posebnih zaključaka, kreirane su i upućene preporuke institucijama javnog sektora na kratkoročnoj i dugoročnoj osnovi čijim provođenjem je moguće unaprijediti organizaciju, funkcionisanje i upravljanje javnim sektorom, usluge javnog sektora učiniti kvalitetnijim i korisnički orijentisanim, a javnu odgovornost podići na jedan viši nivo.

3.2.2. Pojedinačni izvještaji revizije učinka u izvještajnom periodu

U izvještajnom periodu, okončano je i objavljeno šest izvještaja revizija učinka (Tabela br. 10), a u nastavku je ukratko navedeno o rezultatima svake od tih revizija.

„Funkcionisanje sistema za zaštitu od šumskih požara“

Cilj ove revizije je da se ispita upravljanje rizikom u sistemu zaštite od šumskih požara i da se na osnovu tog ispitivanja ponude preporuke čije će provođenje omogućiti efikasnije upravljanje rizikom od šumskih požara i smanjenje posljedica po šume, životnu sredinu, imovinu, a u ekstremnim slučajevima i po ljude.

Nalazi revizije, zasnovani na relevantnim, pouzdanim i dovoljnim revizijskim dokazima, pokazuju:

- Pravni okvir za zaštitu od šumskih požara veoma je složen, što dovodi do nedoumica u primjeni propisa u sistemu zaštite od šumskih požara. Različiti propisi definišu iste aktivnosti na različite načine, što otežava jasno razumijevanje nadležnosti i odgovornosti u sistemu zaštite od šumskih požara.

- U Republici Srpskoj nisu doneseni strateški dokumenti za zaštitu od požara i zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama. Nepostojanje metodologije za vrednovanje opštekorisnih funkcija šuma onemogućava procjenu indirektnih šteta od požara, što dovodi do nepouzdanih procjena rizika te umanjuje funkcionalnost riziko-baziranog dimenzioniranja. Nepoznavanje svih elemenata požarnog trougla utiče na pravovremeno aktiviranje snaga zaštite i spasavanja, kao i primjenu adekvatnih tehnika gašenja požara.
- U Republici Srpskoj nisu propisane doktrine, metode, tehnike i taktike upravljanja požarom kao i modeli obuke, što utiče na efikasnost upotrebe i obuke snaga zaštite i spasavanja. Nepostojanje razvojnih platformi onemogućava uvođenje novih metoda, tehnika i tehnologija za gašenje šumskih i drugih požara na otvorenom prostoru.
- Nedostatak i neusklađenost planskih dokumenata na nivou Republike Srpske, jedinica lokalne samouprave i šumskih gazdinstava jedan je od faktora koji utiče na upravljanje rizikom i koordinaciju subjekata u sprovođenju mjera zaštite od šumskih požara. Tokom jedanaest godina od donošenja Uredbe o sadržaju i načinu izrade plana zaštite i spasavanja od elementarne nepogode i druge nesreće, potpun Plan zaštite i spasavanja donesen je u manje od 50% jedinica lokalne samouprave obuhvaćenih revizijom. Iako su gradonačelnici/načelnici jedinica lokalne samouprave donijeli odluke kojima se određuju privredna društva i druga pravna lica koja su dužna pristupiti izradi Planova zaštite i spasavanja, nije došlo do izrade i donošenja tih planova od strane šumskih gazdinstava.
- Izdvojena sredstava za zaštitu od šumskih požara nedovoljna su za sprovođenje planiranih mjera i aktivnosti zaštite, što ograničava kapacitete za odgovor na šumske požare i umanjuje sposobnost subjekata u zaštiti šuma od požara.
- Izostalo je sprovođenje planiranih mjera preventivnog djelovanja, spremnosti snaga, odgovora, oporavka, izvještavanja i nadzora predviđenih u Planu aktivnosti u pripremi i sprovođenju mjera zaštite i spasavanja od šumskih i drugih požara na otvorenom prostoru u Republici Srpskoj.
- Vatrogasno-spasilačke jedinice nisu formirane i opremljene u svim jedinicama lokalne samouprave na takav način da mogu efikasno odgovoriti na šumske požare. Takođe, nisu formirane ni specijalizovane jedinice civilne zaštite od šumskih požara, u 50% jedinica lokalne samouprave obuhvaćenih revizijom.
- Jedinice civilne zaštite i šumska gazdinstava ne raspolažu potrebnom opremom, niti ličnom zaštitnom opremom za gašenje šumskih i drugih požara na otvorenom.
- Nije uspostavljen nadzor nad šumskim područjima u cilju ranog uočavanja požara i brzog odgovora na incident. Nedostatak nadzora šuma i koordinacije među nadležnim institucijama, rezultiralo je otkrivanjem, procesuiranjem i kažnjavanjem malog broja počinitelja požara.
- Prirodni procesi obnove vegetacije, bez intervencije čovjeka, odvijaju se na znatnom dijelu opožarenih površina na kojima je bilo potrebno provesti aktivne mjere sanacije.
- Inspekcijski nadzor vršen je ograničeno, a u potpunosti je izostalo provođenje kontrola i ocjena efikasnosti, ekonomičnosti i efektivnosti funkcionisanja sistema za zaštitu od šumskih požara. Nije uspostavljen jedinstven proces izvještavanja u sistemu zaštite od šumskih požara.

Osnovni zaključak ove revizije je da funkcionisanje sistema za zaštitu od šumskih požara ne obezbjeđuje efikasno upravljanje rizikom od požara.

Na osnovu nalaza i zaključaka, revizija je uputila preporuke Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Republičkoj upravi civilne zaštite, jedinicama lokalne samouprave i Javnom preduzeću šumarstva „Šume Republike Srpske“ u skladu sa njihovim ulogama, nadležnostima i odgovornostima.

„Upravljanje održavanjem zgrada“

Cilj ove revizije učinka je da se ispita i utvrdi postojanje i ispunjenost pretpostavki za uspješno upravljanje zgradama, te da se na osnovu rezultata ispitivanja ponude preporuke čija implementacija od strane nadležnih institucija može unaprijediti upravljanje održavanjem zgrada u Republici Srpskoj.

Nalazi revizije, zasnovani na relevantnim, dovoljnim i pouzdanim revizijskim dokazima, pokazuju sljedeće:

- Osnovna pretpostavka za uspostavljanje uspješne organizacije upravljanja, održavanja i nadzora nad upravljanjem održavanja zgrada je registracija zajednica etažnih vlasnika u nadležnim registrima jedinica lokalne samouprave i Republike Srpske.
- Adekvatne evidencije o stambenom fondu, etažnom vlasništvu i zajednicama etažnih vlasnika nisu u potpunosti uspostavljene, a od značaja su za organizovanje i funkcionisanje zajednica etažnih vlasnika.
- Usljed pojmovne i suštinske neusklađenosti u važećem pravnom okviru u ovoj oblasti, postoje izražene dileme i poteškoće u njegovoj primjeni.
- Prema evidenciji Poreske uprave Republike Srpske, na dan 31.12.2023. godine, je bilo 4.676 registrovanih zajednica etažnih vlasnika.
- Procjenjuje se da u Republici Srpskoj postoji minimalno 30% neregistrovanih zajednica etažnih vlasnika, uz izraženu varijabilnost između jedinica lokalne samouprave.
- Više od polovine registrovanih zajednica etažnih vlasnika ne funkcioniše uspješno.
- Na dan 31.12.2023. godine mandat više od polovine upravnika zajednica etažnih vlasnika je istekao.
- Jedinice lokalne samouprave nisu upotrebljavale predviđene instrumente i mehanizme za povećanje efikasnosti rada zajednica etažnih vlasnika.
- Resursi jedinica lokalne samouprave, angažovani na poslovima u vezi sa zajednicama etažnih vlasnika, su veoma skromni i ne koriste se na dovoljno efikasan način.
- Strategija obnove zgrada u Republici Srpskoj za period do 2050. godine se nalazi u proceduri izrade i zasniva se na nepotpunim i neažurnim podacima;
- U posmatranom periodu 2019-2023. godina pružena je finansijska pomoć investicionom održavanju zgrada sa republičkog nivoa vlasti u iznosu od oko 67.000 KM, a lokalnog u iznosu od oko 955.000 KM.
- Nadzor u oblasti održavanja zgrada, uglavnom iniciran prijavama građana – etažnih vlasnika je bio veoma ograničenog obima uz rijetko sankcionisanje učinjenih prekršaja.
- Države okruženja, suočene sa istim problemima, započele su reforme u oblasti upravljanja i održavanja zgrada.
- Na osnovu zaprimljenih podnesaka i inicijativa, predviđena je izmjena i dopuna Zakona o održavanju zgrada krajem 2024. godine.

Osnovni zaključak ove revizije je da nisu u potpunosti uspostavljene i ispunjene pretpostavke za uspješno upravljanje održavanjem zgrada, te da u skladu s tim postoji potreba za unapređenjem upravljanja održavanjem zgrada u Republici Srpskoj.

Na osnovu nalaza i zaključaka, kreirane su preporuke revizije koje su upućene institucijama koje imaju određene uloge, nadležnosti i odgovornosti u pogledu upravljanja održavanjem zgrada (Ministarstvu za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju i jedinicama lokalne samouprave).

„Zaštita nepokretnih kulturnih dobara“

Cilj ove revizije učinka je, da se ispita efikasnost zaštite nepokretnih kulturnih dobara, odnosno na koji način nadležne institucije planiraju i provode mjere i aktivnosti na zaštiti nepokretnih kulturnih dobara, te da se na osnovu provedenih ispitivanja ponude preporuke čijim

provođenjem nadležne institucije mogu unaprijediti svoje funkcionisanje na planu zaštite nepokretnih kulturnih dobara.

Nalazi revizije, zasnovani na relevantnim, dovoljnim i pouzdanim revizijskim dokazima, pokazuju da:

- Podzakonska akta propisana Zakonom o kulturnim dobrima nisu kompletirana.
- Strateško-razvojnim dokumentima u oblasti kulture na cjelovit način se utvrđuju strateški pravci delovanja u oblasti kulture bez konkretno definisanih ciljeva, prioriteta i smjernica u oblasti zaštite nepokretnih kulturnih dobara.
- Institucionalni okvir zaštite nepokretnih kulturnih dobara objedinjuje upravne i stručne poslove na zaštiti nepokretnih kulturnih dobara.
- Odredbe ratifikovanih međunarodnih konvencija i povelja u domenu zaštite nepokretnih kulturnih dobara nisu u potpunosti preuzete u domaći pravni okvir.
- Ljudske resurse u ustanovama zaštite nepokretnih kulturnih dobara karakteriše nedovoljan broj i nedostatak stručno osposobljenog kadra.
- Postoji veliki broj pojedinačnih evidencija o ulaganjima u zaštitu nepokretnih kulturnih dobara, ali ne postoje objedinjene, sveobuhvatne evidencije o realizovanim ulaganjima za zaštitu nepokretnih kulturnih dobara.
- Informacioni sistem i zakonom propisani registri neophodni za zaštitu nepokretnih kulturnih dobara nisu uspostavljeni.
- Proces planiranja zaštite nepokretnih kulturnih dobara karakteriše nepostojanje strateškog pristupa zaštiti, nepostojanje ažuriranog uvida u stanje nepokretnih kulturnih dobara kao adekvatnog osnova za planiranje, nepostojanje prioriteta lista za intervencije na zaštiti kao i kriterija za njihovo sačinjavanje.
- Valorizacija kulturnog nasljeđa je opšteg karaktera iako je ona osnovni preduslov za utvrđivanje kategorije i određivanje adekvatnih mjera zaštite nepokretnog kulturnog dobra.
- Revalorizacija nepokretnog kulturnog dobra se ne provodi kao propisani postupak provjere statusa nepokretnih kulturnih dobara, već po potrebi u prilikama izrade elaborata o utvrđivanju nepokretnog kulturnog dobra.
- Procedure pribavljanja i davanja saglasnosti za radove i aktivnosti kojima se štite nepokretna kulturna dobra provode se bez jasno definisanih pravila i procedura.
- Ustanove zaštite nepokretnih kulturnih dobara fokusirane su uglavnom na aktivnosti kojima će se kulturna dobra sačuvati od potpunog propadanja i učiniti funkcionalnim.
- Monitoring nad provedenom zaštitom nepokretnih kulturnih dobara vrši se bez prethodno utvrđenog monitoring plana a u skladu sa zahtjevima sopstvenika, upravljača ili potencijalnih korisnika nepokretnih kulturnih dobara.
- Aktivnosti planiranja i realizacije nadzora nadležne republičke inspekcije i inspekcije JLS nisu koordinisane, a izostaje i potrebna razmjena informacija i podataka. Stručni nadzor se provodi prilikom odgovora na zahtjev za davanje saglasnosti a inspeksijski nadzor republičkog i lokalnog nivoa provodi se uglavnom po predstavkama zainteresovanih pravnih i fizičkih lica.
- Koordinacija i saradnja ustanova zaštite i jedinica lokalne samouprave na polju zaštite nepokretnih kulturnih dobara su slabog intenziteta i neadekvatna.

Osnovni zaključak ove revizije je da preduslovi za uspješno funkcionisanje zaštite nepokretnih kulturnih dobara nisu u potpunosti ispunjeni, te da upravljanje nepokretnim kulturnim dobrima ne obezbjeđuje efikasnu zaštitu.

Na osnovu nalaza i zaključaka, kreirane su preporuke revizije koje su upućene institucijama koje imaju određene uloge, nadležnosti i odgovornosti u pogledu zaštite nepokretnih kulturnih dobara: Ministarstvu prosvjete i kulture, Republičkom zavodu za zaštitu kulturno-istorijskog i

prirodnog nasljeđa, jedinicama lokalne samouprave i javnim ustanovama kao upravljačima nepokretnim kulturnim dobrima.

„Funkcionisanje socijalne zaštite starijih lica“

Cilj ove revizije je da ispita efikasnost funkcionisanja socijalne zaštite starijih lica kroz ostvarivanje prava na smještaj u ustanovu, zbrinjavanje u hraniteljsku porodicu i pomoć i njegu u kući, te da se na osnovu provedenih ispitivanja nadležnim institucijama ponude preporuke čijim provođenjem je moguće unaprijediti funkcionisanje sistema socijalne zaštite starijih lica i ostvarivanje navedenih prava.

Nalazi revizije, zasnovani na relevantnim, pouzdanim i dovoljnim revizijskim dokazima, pokazuju da:

- Relativno mali broj jedinica lokalne samouprave, odnosno centara za socijalni rad u Republici Srpskoj (ukupno pet) je krajem 2023. godine imalo starija lica korisnike sva tri posmatrana prava, dok 1/4 nije imala ni jedno starije lice korisnika tih prava.
- Zakon o socijalnoj karti do sredine 2024. godine nije bio donesen, niti je bilo izvjesno kada će Socijalna karta Republike Srpske biti izrađena i kakve će imati funkcionalnosti.
- Jedinice lokalne samouprave uglavnom nisu izrađivale i donosile propisane programsko-planske dokumente relevantne za socijalnu zaštitu starijih lica, niti je osigurana adekvatna informaciona osnova za izradu tih dokumenata.
- Jedinice lokalne samouprave su, u toku 2023. godine, imale različite pristupe u pogledu blagovremenosti izmirenja obaveza po osnovu prava na smještaj u ustanovu, zbrinjavanje u hraniteljsku porodicu i pomoć i njegu u kući.
- Revizija se nije uvjerila u razumnoj mjeri da su cijene smještaja utvrđene na način da je vidljiva ukupna cijena smještaja po tržišnim uslovima i njeni pojedinačni elementi, te koji dio ukupne cijene čini zaštićena cijena.
- Ukupni trošak u 2023. godini po jednom korisniku koji je smješten u javnu ustanovu na zahtjev centra za socijalni rad viši je od troška koji je imalo lice smješteno na vlastiti zahtjev.
- Cijene smještaja u 2023. godini u privatnim ustanovama su iznosile od 440 KM do 1.000 KM i uglavnom su bile slične ili niže u odnosu na cijene smještaja u javne ustanove, koje su iznosile od 780 KM do 1.200 KM.
- U posljednjih pet godina broj lica zbrinutih u hraniteljske porodice, koji je bio relativno mali, značajno se smanjio, naročito kada su u pitanju starija lica. Krajem 2023. godine ukupno 10 jedinica lokalne samouprave, odnosno centara za socijalni rad je imalo starija lica korisnike prava na zbrinjavanje u hraniteljske porodice, što ukazuje da je ovo pravo nedovoljno razvijeno i zastupljeno u većini jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj.
- Primjena propisa i prakse posmatranih centara za socijalni rad u pogledu zbrinjavanja starijih lica u hraniteljsku porodicu su se tokom 2023. godine razlikovale po više aspekata.
- U posmatranom petogodišnjem periodu broj korisnika prava na pomoć i njegu u kući se smanjuje, s tim da je taj trend nešto blaži kada su u pitanju starija lica. Krajem 2023. godine samo sedam jedinica lokalne samouprave, odnosno centara za socijalni rad je imalo starija lica korisnike prava na pomoć i njegu u kući.
- U posmatranim centrima za socijalni rad u kojima su starija lica ostvarivala pravo na pomoć i njegu u kući, prakse su bile različite, kako u pogledu primjene propisa, tako i u pogledu pružaoaca usluga i načina realizacije prava.
- Funkcionalnost SOTAK baze u kontekstu potpunosti i ažurnosti podataka čiji unos treba da vrše centri za socijalni rad i mogućnosti korišćenja podataka, u posmatranom periodu, nije bila u cjelosti obježbjedena. Održavanje SOTAK baze nije bilo

obezbjedeno u kontinuitetu. U tri od posmatranih osam centara za socijalni rad podaci o socijalnoj zaštiti nisu unošeni u SOTAK bazu, niti je ista na bilo koji način korišćena, a djelimično je to rađeno u dva centra za socijalni rad.

- U posmatranom periodu ustanove socijalne zaštite čiji je osnivač Vlada Republike Srpske su dostavljale Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite godišnje izvještaje o radu, a ostale ustanove socijalne zaštite to nisu činile.
- Podatke za 2023. godinu o broju korisnika dostavilo je oko polovine ustanova koje imaju ovu obavezu i vode se u Registru ustanova socijalne zaštite, tako da je Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite raspolagalo samo dijelom podataka o broju korisnika i popunjenosti kapaciteta ustanova socijalne zaštite.
- U periodu 2019-2023. godina, u posmatranim jedinicama lokalne samouprave nisu izrađivani izvještaji o realizaciji srednjoročnih i godišnjih programa razvoja socijalne zaštite, niti je po tom osnovu vršeno izvještavanje prema skupštinama gradova, odnosno opština.
- U godišnjim izvještajima o radu centara za socijalni rad uglavnom nisu izdvojeno iskazani podaci o ostvarivanju posmatranih prava starijih lica u socijalnoj zaštiti i utrošenim finansijskim sredstvima za te namjene. Izvještaji nisu orijentisani na učinak, ne pružaju uvid u obim i strukturu angažovanih resursa, ostvarene rezultate i ciljeve u socijalnoj zaštiti starijih lica.

Osnovni zaključak ove revizije je da socijalna zaštita starijih lica, posmatrana kroz ostvarivanje prava na smještaj u ustanovu, zbrinjavanje u hraniteljsku porodicu i pomoć i njegu u kući, nije u potpunosti efikasna.

Na osnovu nalaza i zaključaka, kreirane su preporuke revizije. Preporuke su upućene institucijama koje imaju uloge, nadležnosti i odgovornosti u pogledu socijalne zaštite starijih lica: Vladi Republike Srpske, odnosno Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite, jedinicama lokalne samouprave i centrima za socijalni rad.

„Upravljanje grantovima u jedinicama lokalne samouprave“

Cilj ove revizije učinka je da se ispita efikasnost upravljanja grantovima i da se na osnovu provedenog ispitivanja ponude preporuke jedinicama lokalne samouprave čijim provođenjem bi se omogućilo efikasnije i efektivnije trošenje javnog novca namijenjenog za dodjelu grantova i efikasnije postupanje jedinica lokalne samouprave.

Nalazi revizije, zasnovani na relevantnim, pouzdanim i dovoljnim revizijskim dokazima, pokazuju da:

- Jedinice lokalne samouprave su angažovale značajne finansijske, organizacione i kadrovske resurse za planiranje, dodjelu, praćenje i izvještavanje o grantovima u posmatranom periodu.
- U većini strateških dokumenata razvoja i akcionim planovima za njihovu realizaciju nisu utvrđeni jasni ciljevi i prioriteti po oblastima, koji će se su/finansirati iz grantova. Prioriteti po oblastima, opšti, posebni ciljevi, programi/projekti koji će se su/finansirati iz grantova djelimično su utvrđeni u sektorskim strategijama i drugim planskim dokumentima jedinica lokalne samouprave. Indikatori za praćenje realizacije programa/projekata definisani su bez kvantitativnih karakteristika.
- Primjena različitog metodološkog okvira za upravljanje grantovima u jedinicama lokalne samouprave rezultira i različitim praksama u planiranju i dodjeli grantova. Posebnu metodologiju za upravljanje grantovima jedinice lokalne samouprave nisu izrađivale, osim pojedinačnih internih akata za dodjelu grantova.
- Određene evidencije o grantovima u nadležnim odjeljenjima lokalne uprave su uspostavljene, ali između nadležnih odjeljenja nije uspostavljena dovoljna koordinacija aktivnosti i razmjena podataka u upravljanju grantovima. Jedinstvene i potpune

evidencije i baze podataka o korisnicima grantova i grantovima, a koje su značajne za upravljanje grantovima, lokalne uprave nisu uspostavile.

- Odjeljenja lokalne uprave i korisnici grantova koji su na unaprijed utvrđenim pozicijama u budžetima nisu izrađivali i dostavljali odjeljenjima za finansije budžetske zahtjeve sa jasnim osnovom planiranja, vezom sa strateško-razvojnim i planskim dokumentima, obrazloženjem namjene grantova i načina dodjele.
- Visina grantova se većinom utvrđuje na osnovu izvršenja budžeta iz prethodnih budžetskih godina, broja i iznosa su/finansiranih programa/projekata i aktivnosti iz grantova, uz djelimično korištenje informacija o programima/projektima i aktivnostima koji su izvjesni u narednoj godini.
- U polovini lokalnih uprava je uspostavljen sistem finansijskog upravljanja i kontrole sa pratećim dokumentima za proces upravljanja grantovima.
- U zavisnosti od vrste granta različit je nivo uspostavljenosti normativnog okvira za dodjelu grantova, njegova kompletnost, sadržaj i primjena u jedinicama lokalne samouprave.
- Najznačajnija sredstva iz grantova dodijeljena su na osnovu unaprijed utvrđene pozicije u budžetu i na osnovu pojedinačno podnesenog zahtjeva od strane korisnika grantova u jedinicama lokalne uprave, a najmanje sredstava je dodijeljeno na osnovu javnog poziva/oglasa.
- Nakon odobravanja grantova u lokalnim upravama su za su/finansirane programe/projekte i aktivnosti sa organizacijama civilnog društva zaključeni ugovori kojima se utvrđuju prava i obaveze davaoca i korisnika grantova, dok sa ostalim korisnicima grantova nisu zaključivani ugovori.
- Korisnici grantova nisu dostavljali izvještaje o namjenskom trošenju sredstava na definisan način i u datim rokovima, a izvještaji ne sadrže potpune podatke, informacije i pokazatelje uspješnosti (su)finansiranih programa/projekata i aktivnosti iz grantova i njihovoj realizovanosti.
- Praćenje i kontrolu nad realizacijom dodijeljenih grantova vrše nadležna odjeljenja lokalne uprave i komisije/timovi za praćenje realizacije (su)finansiranih programa/projekata i aktivnosti iz grantova, a koja se zasniva na informacijama iz narativnih i finansijskih izvještaja korisnika grantova.
- U izvještajima o realizaciji strateško-razvojnih i drugih planskih dokumenata, izvještajima o radu grado/načelnika i lokalne uprave, izvještajima o izvršenju budžeta nedostaju analitički podaci o planiranim i provedenim programima/projektima i aktivnostima, odobrenim i utrošenim finansijskim sredstvima dodijeljenim iz grantova po pojedinačnim programima/projektima, planiranim i ostvarenim rezultatima i njihovom uticaju na ostvarivanje postavljenih ciljeva.

Osnovni zaključak ove revizije je da upravljanje grantovima u jedinicama lokalne samouprave ne funkcioniše u potpunosti efikasno. Na osnovu nalaza i zaključaka kreirane su preporuke revizije za jedinice lokalne samouprave.

„Formiranje cijena komunalnih usluga“

Cilj ove revizije je da se ispita i utvrdi način formiranja cijena komunalnih usluga, te da se na osnovu provedenog ispitivanja ponude preporuke čijom realizacijom bi se omogućilo nadležnim institucijama da, prilikom formiranja cijena komunalnih usluga kao i njihovom praćenju i kontroli, svoje aktivnosti provode na efikasniji način.

Nalazi revizije, zasnovani na relevantnim, pouzdanim i dovoljnim revizijskim dokazima, pokazuju da:

- Pravnom regulativom u oblasti komunalnih djelatnosti i cijena djelimično je propisana obaveza izrade metodološkog okvira za formiranje cijena komunalnih usluga.

- Jedinice lokalne samouprave su internim aktima koji se odnose na organizaciju i obavljanje komunalne djelatnosti najčešće regulisale pitanja načina obračuna i naplate cijene za isporučenu komunalnu uslugu, ali ne i način utvrđivanja cijena.
- Pojedina komunalna preduzeća su imala izrađene metodologije za određivanje cijena komunalnih usluga, ali su ih djelimično koristili prilikom formiranja cijena komunalnih usluga.
- Formiranje cijena komunalnih usluga u većini slučajeva bilo je opredijeljeno visinom ukupnih rashoda komunalnih preduzeća čije je pokriće potrebno obezbijediti iz prihoda ostvarenih po osnovu prodaje proizvoda i usluga.
- Prihodi ostvareni prodajom proizvoda/ispоруke usluge kao osnovne djelatnosti po postojećim cijenama komunalnih usluga u prosjeku su činili oko 3/4 poslovnih prihoda komunalnih preduzeća i u većini slučajeva nisu bili dovoljni za pokriće rashoda davaoca komunalne usluge.
- U strukturi poslovnih rashoda komunalnih preduzeća dominantno su bili zastupljeni troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja i troškovi materijala, goriva i energije, a zajedno su činili preko 3/4 poslovnih rashoda.
- Između jedinica lokalne samouprave su naglašene razlike u pogledu vlasništva nad imovinom koju koriste komunalna preduzeća, a pitanje imovine nije riješeno na adekvatan način što utiče na obračun i visinu troškova amortizacije i cijene komunalnih usluga.
- Organizacija računovodstvenog praćenja prihoda i rashoda u više od polovine komunalnih preduzeća nije uspostavljena na način koji obezbjeđuje evidentiranje i raspoređivanje prihoda i rashoda po mjestima njihovog nastanka.
- Procedure u vezi sa promjenama i usaglašavanjem cijena komunalnih usluga razlikovale su se između komunalnih preduzeća i jedinica lokalne samouprave u načinu donošenja odluka o cijenama i njihovoj primjeni.
- Zahtjevi/prijedlozi komunalnih preduzeća za promjenu cijena komunalnih usluga razlikovali su se po svom obimu, sadržaju i kvalitetu. Najčešći razlozi za promjenu cijena bili su promjene tržišnih uslova i okolnosti (povećanje cijena materijala i usluga) i povećanje troškova plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja zaposlenih.
- Cijene komunalnih usluga sastojale su se iz fiksnog i varijabilnog dijela uz prisutne razlike u strukturi, načinu obračuna i prikazivanja cijena između komunalnih preduzeća. Cijene komunalnih usluga višestruko su se razlikovale, a u posmatranom periodu, mijenjale su se uz izražene razlike u visini, broju i načinu promjena u zavisnosti od komunalnog preduzeća, vrste djelatnosti i kategorije korisnika.
- Jedinice lokalne samouprave nisu redovno obavještavale Ministarstvo trgovine i turizma o promjenama cijena komunalnih usluga.
- Inspekcijski organi nisu provodili kontrole koje su se odnosile na obavezu dostavljanja obavještenja o cijenama privrednih subjekata i saglasnosti na cijene nadležnih organa jedinica lokalne samouprave, kao ni kontrole rada komunalnih preduzeća po pitanju načina utvrđivanja cijena i visine cijena komunalnih usluga.
- Ispitivanja zadovoljstva korisnika komunalnim uslugama provodila je polovina komunalnih preduzeća i određeni broj jedinica lokalne samouprave. Rezultati ispitivanja zadovoljstva korisnika cijenama komunalnih usluga pokazali su da je oko polovine ispitanika bilo zadovoljno cijenom komunalne usluge.

Na osnovu nalaza, revizija je zaključila da se cijene komunalnih usluga formiraju u uslovima neispunjenih pretpostavki sa izraženim razlikama u cijenama istovrsnih komunalnih usluga između komunalnih preduzeća i kategorija korisnika u okviru istog komunalnog preduzeća. Preporuke su upućene Vladi Republike Srpske odnosno nadležnim ministarstvima, jedinicama lokalne samouprave i komunalnim preduzećima.

3.2.3. Rezultati naknadnih pregleda provođenja preporuka

Institucije javnog sektora kojima su kroz izvještaje revizije učinke upućene preporuke, bile su u obavezi, shodno Zakonu, da u roku od 60 dana od dana prijema konačnog izvještaja revizije učinke sačine i dostave Glavnoj službi za reviziju i nadležnom skupštinskom odboru vlastiti akcioni plan za provođenje tih preporuka. Naknadni pregledi su revizijski angažmani koji se provode s ciljem utvrđivanja da li su preduzete mjere i aktivnosti od strane institucija obuhvaćenih revizijom u pogledu provođenja preporuka iz pojedinačnih izvještaja revizije učinke.

U izvještajnom periodu je Glavna služba za reviziju provela tri angažmana – naknadna pregleda provođenja preporuka revizije učinke, a to su naknadni pregledi navedeni u Tabeli br. 12.

Naknadnim pregledima provjeravano je 18 preporuka za čije provođenje je bilo nadležno 10 institucija javnog sektora na različitim nivoima organizovanja (Vlada Republike Srpske i ministarstva, jedinice lokalne samouprave, javne ustanove i javna preduzeća). Od ukupno 18 preporuka koje su bile predmet naknadnog pregleda tri su djelimično provedene, provođenje četiri preporuke je u toku a 11 preporuka nije provedeno.

Tabela broj 12. Pregled provedenih naknadnih pregleda, sa brojem preporuka i utvrđenim statusom u pogledu provođenja

RB	Naziv revizije za koju je izvršen naknadni pregled	Godina objavljivanja izvještaja	Broj provjerenih preporuka	Status preporuka			
				PP	DP	PT	NP
1.	Upravljanje sredstvima posebnih namjena za šume	2019.	5		1	1	3
2.	Efikasnost prikupljanja i korišćenja naknade za javne puteve pri registraciji motornih i priključnih vozila	2020.	5				5
3.	Eksploatacija riječnog materijala kao segment integralnog uređenja i zaštite vodotoka rijeke Drine	2021.	8		2	3	3
Ukupno			18		3	4	11

Značenje skraćenica u tabeli:

PP – potpuno provedena preporuka; DP – djelimično provedena preporuka; PT – provođenje preporuke u toku; NP – preporuka nije provedena.

Naknadni pregledi provođenja preporuka pokazuju da su institucije javnog sektora provodeći redovne poslovne aktivnosti preduzimale i aktivnosti na provođenju preporuka iz izvještaja revizije učinke, ali da preporuke nisu provedene i da postoji potreba da se aktivnosti intenziviraju radi potpunog provođenja preporuka i unapređenja procesa i aktivnosti koji su bili predmet revizije.

3.3. Provođenje preporuka revizije učinke

Javni registar preporuka revizije učinke uspostavljen je 2014. godine, a redizajniran je 2020. godine i predstavlja sadržajno značajniju informacionu osnovu svim zainteresovanim korisnicima. Uspostavljanje registra preporuka ima za cilj da na jedinstven i sistematičan način prikažu preporuke koje Glavna služba za reviziju u izvještajima revizije učinke daje institucijama javnog sektora. Registar preporuka pruža i informacije o mjerama i aktivnostima koje institucije obuhvaćene revizijom preduzimaju po izvještaju revizije učinke kako bi

unaprijedile upravljanje u javnom sektoru iz perspektive ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti kao i informacije o provjerenim preporukama i statusu preporuka. Uspostavljanje registra preporuka je u funkciji podizanja kvaliteta revizije učinka kao i pružanja nove dodatne vrijednosti za javni sektor Republike Srpske u cjelini i institucije obuhvaćene revizijom.

Analizom registra preporuka revizije učinka iz revizijskog ciklusa 2024/2025. godine može se vidjeti stanje donesenih akcionih planova (AP) institucija kojima su preporuke upućene, što je prikazano u narednoj tabeli.

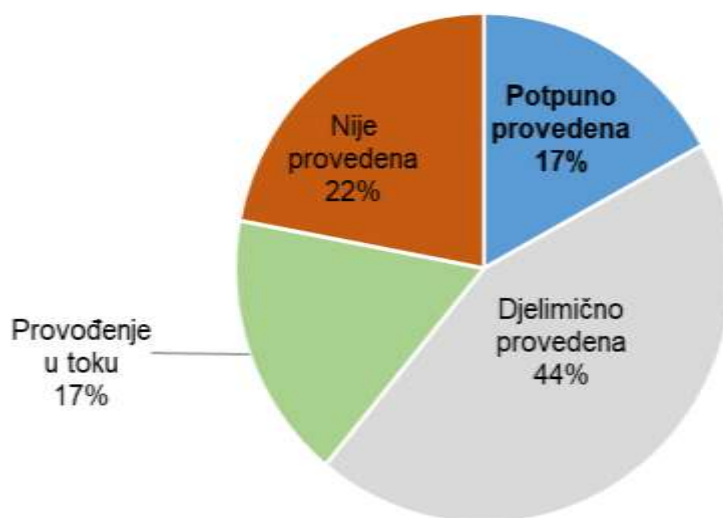
Tabela br. 13. Pregled broja institucija javnog sektora obuhvaćenih revizijom i broja institucija koje su sačinile i dostavile akcioni plan

Re d. br.	Oznaka revizije	Naziv revizije učinka	Broj IJS obuhvaćenih revizijom	Broj IJS koje su dostavile AP
1.	RU 001-23	Upravljanje održavanjem zgrada	9	16
2.	RU 002-23	Formiranje cijena komunalnih usluga	22	7
3.	RU 003-23	Funkcionisanje sistema za zaštitu od šumskih požara	10	32
4.	RU 004-23	Zaštita nepokretnih kulturnih dobara	18	8
5.	RU 005-23	Upravljanje grantovima u jedinicama lokalne samouprave	13	17
6.	RU 006-23	Funkcionisanje socijalne zaštite starijih lica	20	14
Ukupno			92	94

Sama činjenica da je broj dostavljenih akcionih planova veći od broja institucija obuhvaćenih revizijom pokazuje da su i institucije koje nisu bile obuhvaćene revizijom prepoznale značaj preporuka revizije učinka i potrebu da ih provode kako bi unaprijedile procese i aktivnosti u svojoj nadležnosti.

U skladu sa godišnjim planovima revizije, u prethodnom periodu uključujući i ovaj revizijski ciklus provedena su 23 naknadna pregleda i provjereno je 156 ranije datih preporuka revizije učinka, a rezultati provjere su prikazani na narednom grafikonu.

STATUS PROVJERENIH PREPORUKA REVIZIJE UČINKA

Grafikon br. 6: Status preporuka revizije učinka nakon izvršenih pregleda

U izvještajnom periodu realizovano je nekoliko aktivnosti koje se odnose na revizije učinka uz učešće predstavnika Glavne službe za reviziju, koje ukazuju na značaj ove vrste revizije, a to su:

- Učešće na Međunarodnoj konferenciji „Za transparentnije, ravnopravnije i efekisanije budžete – upoređivanje lokalnih i međunarodnih iskustava i izazova u reviziji rodne ravnopravnosti“ i prezentacija rezultata revizije učinka „Mjere i aktivnosti za ravnopravnost polova institucija Republike Srpske“, u organizaciji Državne revizorske institucije Srbije i UN Women, Beograd, maj 2025. godine.
- Učešće na Forumu o rodno odgovornom budžetiranju i prezentacija rezultata revizije učinka „Mjere i aktivnosti za ravnopravnost polova institucija Republike Srpske“, u organizaciju UN Women, Sarajevo, april 2025. godine.
- Prezentacija rezultata revizije učinka „Upravljanje grantovima u jedinicama lokalne samouprave“, Odboru za finansije i javnu imovinu Saveza opština i gradova Republike Srpske, Prnjavor, februar 2025. godine.
- Prezentacija rezultata revizije učinka „Prevencija vršnjačkog nasilja u Republici Srpskoj na tematskoj sjednici Odbora za reviziju Narodne Skupštine Republike Srpske, Banja Luka, decembar 2024. godine.
- Učešće na konferenciji „Vršnjačko nasilje – primjeri dobrih praksi“ i prezentacija rezultata revizije „Prevencija vršnjačkog nasilja u Republici Srpskoj“, u organizaciji Ombudsmana za djecu Republike Srpske, Banja Luka, novembar 2024. godine.
- Učešće na panelu „Unapređenje efikasnosti rada Odbora za reviziju“ u okviru Konferencije „Jačanje korporativnog upravljanja – Izvještavanje o održivosti i rastuća uloga odbora za reviziju“ u organizaciji Centra za reformu finansijskog izvještavanja Svjetske Banke i Saveza računovođa i revizora Republike Srpske, Banja Luka, septembar 2024. godine.

Revizije učinka su u fokusu interesovanja javnosti posebno javnih institucija, međunarodnih, nevladinih organizacija i medija. Pažnja navedenih organizacija ukazuju da se Glavna služba za reviziju putem angažmana revizije učinka bavi aktuelnim, relevantnim i društveno značajnim temama.

Broj: 34.01/023.5-420/25

Dana: 31.07.2025. godine

Glavni revizor

Božana Trninić